

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

BAVUL

Hayat bir yolculuktur, yanınızda bulunsun.

Şükrü Erbaş
Nevşin Mengü
Bülent Ortacgil
Fatih Portakal
İclal Aydın
İsmail Saymaz
Ercan Kesal
İlhan İrem
Manuş Baba
Onur Buldu
Ahu Türkpençe
küçük İskender
Sezgin Kaymaz
Emre Kongar
Necati Tosuner
Lale Manço
Doğukan Manço
Batikan Manço
Caner Cindoruk
Ali Lidor
Ayşen Aksakal
Okay Uludok
Haydar Ergülen
Celil Oker
Esin İris
Muhsin Akgün
Müfit Can Saçınçı
Ethem Onur Bilgiç
Hüseyin Sandık
Meltem Yılmazkaya
Alişer Delek
Nisa Aslı Erten
Ayşen Aksakal
Alpay Erdem
Ece Zereycan
Pinar Ergün
Evrim Kuran
Umut Yiğit
Can Binali Aydın
Okay Uludok
Batikan Köse
Yeşim Coşkun
Selin Kalkan
Önder Akyılmaz

Temmuz 2017

Sayı: 22

Fiyatı: 7 TL

BİR TÜRKÜ TUTTURMUŞUM DUYUYORSUN DEĞİL Mİ?
BARİŞ MANÇO

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Yayınlayan: Mehmet Ali & Akşamseferi

Yalnız, akli karışık, cümleleri yarım, küsün bir kadın, hafızası yavaş yavaş silinen bir resim...

Merhum kocası Clarence'ın romanını yeniden basan yayınevi ondan bir önsöz isteyince, Edna dolabın dibine tıktığı daktiloyu çıkarıp yazmaya başlıyor. Bugünü ve geçmiş, yaşadıklarını ve kurguladıklarını... Bugünü yaşlılık, yalnızlık, komşusunun evindeki bitkilere ve hayvanlara bakma görevi demek. Geçmiş ise birbirinden ilginç karakterlerin resmi geçidi, sıradışı bir yaşam yolculuğunun dökümü.

Çağdaş Amerikan edebiyatının en özgün ve akılda kalan karakterlerini yaratan yazarlarından Sam Savage, *Cam*'da maceralı bir evliliğin ve sınırlarını zorlayan bir zihnin resmini çiziyor.

Cam

Sam Savage

Çeviren: Devrim Denizci Çavuş
Roman, 158 s.

YKY'DE YENİ KİTAPLAR

Muhalefet Defteri
Türkiye'de Mizah Dergileri ve Karikatür
Levent Canteke - Levent Gönenc
Tarih, 228 s.

Sen Surat Okumayı Bilir misin?
Kara Kitap için resimler
(Orhan Pamuk'un önsözüyle)
Selçuk Demirel
Sanat, 132 s.

Gece Gelen Öyküler
Tuncer Erdem
Çizgi Öykü, 252 s.

Barış

Eşim, hayat arkadaşım, en yakın dostum, patronum, iş ortağım, çocuklarımin babası, hayranlık duyduğum bir sanatçı. Barış Manço...

Kişiliği, kültürü, esprileri, müthiş zekası, çok yönlü sanatçılığı ile Allah'ın cömert davrandığı çok özel bir insan. Bu yüzden bana Barış Manço'yu anlat deseler nereden başlayabileceğimi bilemem. Ama fasikül fasikül anlatılabilir diye düşünürüm.

Yine de beni kendisine en hayran bıraktıran tarafı inanılmaz güçlü iletişimi. O'nun bütün özellikleri sanki çocukla, büyükle, gençle, yaşlıyla, doğayla, hayvanla, adeta, bütün dünyayla iletişim içinde olsun diye gelişmiş. Her şeyden alsın, öğrensin, öğütsün. Sonra harika diliyle, müziği ile sözleri ile bedeni ile herkese aktarsın. Bu O'nun misyonuydu sanırım. Aramızdan ayrılışından on sekiz yıl geçmesine rağmen gönüllerde büyüterek varlığını sürdürüyor olması da bu yüzden. Özellikle değerlerin kaybolup gittiği, yaratılan her şeyin, sanatın, duygunun, insani ilişkilerin kısa vadeli tüketim materyaline dönüştüğü günümüzde Barış Manço'ları daha çok arayacağız ve özleyeceğiz.

Barış Manço, toplumsal olarak, iyiyi, güzeli, doğruyu, adaleti barındıran kolektif hafızamızın, köprüleri, mutlu geçmişimize dönüş bileti. Bana göre O'ndan kalanları kutsal emanet gibi korumalıyız.

Bizim içinse, anılarıyla, şarkılarıyla, öğretileri ile ailemizin yok olmayacak bir parçası.

Özlemi ve sevgisi daima içimizde kalacak.

Lale Manço

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

“Bana İki Liralık Dondurma”

Birkaç hafta önce, Küçükkuşu'da sakin bir akşam üzeriydi. Tatilçiler gelmemiştii henüz. Yazıkların balkonları boştu ve evlerin ışıkları tek tük yanıyordu. Bir iki balıkcı, dondurmacıya açtıkları sadece. Çay bahçesi doluydu ama. Teyzeler, amcalar, dayayı yemış ağlayan çocuklar florasın ışığı altında oturuyor, sıradan günün harareti dedikodusu yapıyordu. Sarı boyalı saçlarının dibi gelmiş yorgun bir genç kadın eli çenesine dayalı, bikkınlıkla denize bakıyordu. Dolunay gökyüzünde yerini almış, ışığı sakin denizi aydınlatıyordu.

Hiç konuşmadın, yaz başlangıcının ve akşamın tadını çıkararak yürüyorduk.

O sıra limanda gördük onları.

Dört arkadaş karton bir kutuyu ters çevirmiş, “deniz kabuğu ticareti” yapıyorlardı. Üçü yedi yaşımda, bir tanesi on bir. Küçük kabuk 1 lira. Büyük kabuk 2 lira...

Kutunun önünde durduk.

O gün denizde nasıl oynadıklarını, oynarken hangisinin kaç tane kabuk topladığını anlatmaya başladılar ve çocukları. Tezgâhin sahibi de oydu: Polat Alemdar. Babası diziyi çok seviriydi diye böyle koymuş adını. Galatasaray renklerine boyadığı büyük kabuğu uzatıyor bana. “Ben Beşiktaşlıyım ama,” diyor.

“Ha, iyi o zaman, şu beyazı al,” diyor. O kadar güzel satıyor, anlatıyor ki bzmak istemiyoruz bu sohbeti.

Önce büyük bir kabuk alıyoruz. Muhabbet uzasın, arkadaş da olalım istiyoruz. Biraz ötedeki dondurmacıya bakışlarını yakalıyor ve “Dondurma ısmarlasak ya da süt mısır,” diye bir teklifte bulunuyor eşim.

“Biz dondurma yemeye gidersek tezgâha kim bakacak ama,” diye soruyor Polat Alemdar gözlerini açarak.

“Ben beklerim, merak etme, siz gidin abiyle, alın gelin şuracıktan,” diyor. Aslında çok hoşlarına gidiyor teklif. “Oğlum dört kişiyiz paraları yetmez belkim. Ben yemeyecem,” diye fısıldıyor Polat arkadaşlarına.

“Sen yemezsen ben de yemem. Sen benim kuzenimsin,” diye karşılık veriyor azıcık uzun

boyulu olan Arda. Yabancıları zor durumda bırakmaktan, ikramı hemen kabul etmektен çekiniyorlar. Ama dondurma gibisi de var mı?

Epey ısrar ediyoruz. “Dondurma ve mısır la şu büyük deniz kabuğunu takas ederiz,” deyince sonunda ikna oluyor Polat. Beş dakikada alıp geliyorlar mısırlarla dondurmayı. Birbirlerine sarılıp şahane bir de hatıra pozu veriyorlar.

Polat dondurmayı alırken dondurmacıya “İki liralık ver abi çok değil,” demiş.

Eşim gözleri dolu dolu geldi yanıma. “Şu çocuğu dürüstlüğü, şu dünya kadar kalbi çok yaşasa, bin yaşasa,” dedi elini tutup.

“Herkes beş liralık mısır yedi. O zaman bu üç liray al ki eşitlik bozulmasın,” demiş Polat’a. Sonra “Parayı neden biriktiriyorsun?” diye sormuş. “Anneme vereceğim. Babam ben küçükken gitti. Annem tek başına çalışıyor,” diye yanıtlı vermiş küçük çocuk...

Yanlarından ayrılp biraz ötedeki banka oturduk. Az sonra karton tezgâhları kol tutuklarının altında, birbirlerine sarılmış, bozuklukları şingirdatarak yanımızdan geçip gittiler.

Severken sevdiğini “iyilikle” devirmeden yaşamak gerekiyormuş meğer... Çünkü bir gün o devrilenin altında kalır insan.

Elimizde deniz kabukları, “ikramın fazlasına onurla itiraz eden” erken büyümsü o güzel çocuğu, Polat’ı konuştuk arkalarından bakarken.

Geleceğini hayal ettik. Okuduğunu, iyi bir iş sahibi olduğunu, annesini yanına aldığı ve çocukluğundaki bu anıyı bir gün gururla anlatacağını...

Polat ve arkadaşları şu saf dürüstlükleri bzmolmadan büyüseler, büyüyebseler diye dua da ettik yalan yok.

O gece o kabukların hepsini almadık. Çocukları ve yaşadıklarını kısaca bir fotoğraf sitesinde anlattım. Sabah uyanıldığında birkaç kişi “Kabukların hepsini neden almadınız?” sorusunu ilüştirmişti fotoğrafın altına.

İşte bu hikâyeyi Bavlul dergideki ilk yazım

olarak paylaşmamın nedeni tam da bu:

Oradaki kabukların hepsini almak bir büyüktü, “artistin” yapabileceği en kolay şeydi. O geceyi yazarken anlatmak istediğim, çocukların fakirliği, bizim “şahane iyi insanlığımız”, onları ne kadar mutlu ettiğimizi filan değil aksine ufak bir bedellerin beklenmeyen büyük ticari ahlâkları, canları dondurma istemesine rağmen o parayı o dondurma harcamayıslarıydı. Ufacık çocukların hak bilinci ve kendilerine seçtikleri ödevi yapmaya çalışırkenki masum, bzmolmamış kararlılıklarıydı. İnsanda kendini sorgulama, temize çekme isteği uyandıracak kadar özendiriciydi tavrılar.

O kabukların hepsini almak bir iyilik değil bir tuzak olacaktı onlara. Kahraman büyükler olarak bütün çocuklara farkında olmadan kurduğumuz o “iyilik” tuzakları var ya, başkalarının beklentilerini gidermek daha çok yükseltmelerine neden olan o davranışlarımız... O gecenin çocuk hafızalarında kalacak tatlı hatırasıno o sıcağa kazandıkları liralı, yedikleri limonulu dondurmayı, gurur duydukları altınleri gölgede bırakan büyük hamlelerimiz...

Hayatı boyunca “Kodaman bir müşteri gelsin de bir kerede altın bir satış yapıp, bakayım keyfime” diyenler

sizce kimler? “Ne uğraşacağım ince ince, parayı toptan götürürken bir yoku olmalı, büyük düşün büyük iste” diyenler ya da? O hiç doymayan, teşvik, destek, alkış, beğeni beklentisi varlığından, yüksek, ticari ve sosyal ahlâkı edinen düşünüş insanları birden o hale gelmediler değil mi?

Oysa “Minik minik kazanan minik minik büyük, çok çabuk kazanan çok çabuk kaybeder” diye öğretilirdi bize. Özledikimiz, aradığımız iyilikleri bozan bizim taaa en başından “iyilik” sandığımız yanlış davranışlarımızı...

O gece Polat ve arkadaşları bir kez daha hatırlamaya vesile oldu:

Severken sevdiğini “iyilikle” devirmeden yaşamak gerekiyormuş meğer... Çünkü bir gün o devrilenin altında kalır insan.

Yine Uzuuuuun Tatil Zamanı...

O ve sonraki birkaç akşam evde çantam hazır şekilde kulağım kapıda, "Gelen

olacak mı?" diye bekledim. Çaresizliğimi sadece ben, eşim ve çalışma arkadaşlarım bilir.

Televizyonculukta haber sunanlar arasında artık bir gelenek oldu bu durum; güzünde, kışında, baharında hafta içi her akşam ekranda olmak, devamlılığı haziran ayının ortasına kadar sürdük. Sonrası uzun bir tatil dönemi, iki buçuk ay kadar; dinlenmek, kafayı boşaltmak, ruhu sakinleştirmek; haber hazırlamanın stresinden uzak durmak, editör masasının ağır havasından biraz olsun uzaklaşmak, bunu dersem, "Başıma dert açar mıyım?" sorusunu yetmiş beş gün boyunca sormamak.

Bana biraz müsaade...

Uzuuuuun bir tatile çıktım yine... Sizler Bavl'da ilk yazımı okuduğunuzda ben de sizin konunuzda olacağım; İzleyen konumu. Mutlaka çevrenizde merak edenler olacak, "Nerede bu adam?" diye soracaklar. Böyle bir soruyu duymak olursanız deyin ki onlara, "Yok gitmedi bir yere, öncekeler geriye, yalnızca uzuuuuun bir tatile çıktı. Onun da hakkı."

Hakkım olduğunu düşünüyorum. Nedenine gelince, 2016 yılının Ağustos ayında başlaayıp, 2017 yılının 9 Haziran'ında biten çalışma süreci çok yipratıcı oldu, beni en çok zorlayan yayın dönemiyle diyebilirim. Darbe girişimi belasının daha ilk ayıydı. Günlerin ne yaşatacağı belli değildi, izler birbirine karışmıştı, kuru yaz ayrımı yoktu, ihanet torbasının içerisine gerçek failler dışında, konulmak istenen herkes atılabiliyordu; hedef gösterilen, suçlanmak istenen, hoşlanılmayan...

İş sonradan muhaliflere ve eleştirilerde bulunan gazetecilere döndü. Keyf. bir durum yaşanmaktaydı. İsimleri hainlerle asla bir araya getelemeyecek onlarca gazeteci gözaltına alındı ve tutuklandı. Bu süreçten bir anım var, kısacık paylaşayım:

Cumhuriyet gazetesi çalışanı Oğuz Güven hâkim karşısına çıktığında sonucu beklerken, "Bu suçlamalarla tutuklanma imkânsız," diye düşünecek Oğuz abinin fotoğrafı, "Serbest kaldı" haberini hazırlamıştım ekranda duyurmak için. Yanılmışım, mahkeme tutukladı.

Sözcü gazetesi çalışanları Gökmek Ulu, Melda Olgun ve Yonca Yücekaleli gözaltına alındığında karar açıklanmadan yine görüntü hazırlattım, bu kez, "Tutuklandılar," dedim ve tutuklandılar. Bir çalışan ise serbest bırakıldı. Son dönemde kulaklar, "Örgüt üyesi olmamakla birlikte..." diye başlayan sözleri çok duyar oldu. Biliçaltı mesaj okumalar sıklaştı, tutuklu tutmalar, yıldırmalar, korkutmalar alışkanlık haline döndü.

Ükenin gündeminde sadece gri alanların yanı sıra beklediği bu süreç yoktu; darbe komisyonun araştırmaları, adı geçenlerin dinlenmesi, adı geçtiği halde önemli isimlerin milletin vekillerinin huzuruna gitmemesi, FETÖ davalarının başlaması, komik savunmalar, ithamlar ve karışıklı iddialar. Susanların sonradan konuşmaları, komisyonun ise, "dağ, fare doğurdu" denilebilecek rapor. Hazırlanıp millette paylaşılan raporda komik olansa halihazırda ki yönetenler dışında neredesye tüm muhalif aktörlerin isminin geçirmesiydi. Raporla bir tek, FETÖ'cülüğü iktidardaki partiyeye ilişkilendirmek yoktu.

Ancak kader ona bu oyunu oynadı. "Kim?" dersiniz, araştırma komisyonunun başkanı. Başkan vekil, geçmişin hızlı cemaat savunucusuydu, güzellemleri ile tanınıyordu. En azından kendinden belki bahsedebiliirdi! Onu da yapmadı. Raporu paylaşırken, arşivedeki görüntüleri hafızalara bir kez daha açtık.

İçeride ve dışarda teröristle mücadele, mücadele sırasında verilen şehitler, Suriye meselesi, Fırat Kalkanı Operasyonu, Yunanistan'la adalar meselesi, Rusya ile ilişkiler, ABD ile sert rüzgârlar, anayasa değişikliği süreci ve referandum, Avrupa ile gerilimler... Görüşürsünüz, her biri kendi içinde sıkıntı, günlerce hatta aylarca devam eden olaylardı bunlar, çoğu hâlâ sürüyor.

Kendim için endişelendiğim zamanlar da oldu. İsimli caniler ordusu ile bir araya getirip, gözaltına aldırma isteyenler belirli kenarda

köşede. Geri adım atmam. Söyleyeceğimi her ortamda söyleydim. Ekrandan saydınlar da vardı; hedefe koyanlar, savcılara seslenenler...

Kişi kendinin ne olduğunu biliyorsa zaten sıkıntı olmuyor. Ancak normal bir ülkede yaşamıyoruz. Yılın bitimine birkaç gün kala gözaltına alınacağım dedikodusu kulağıma geldi. Detaylandırmadan paylaşıyorum, o ve sonraki birkaç akşam evde çantam hazır şekilde kulağım kapıda, gelen olacak mı diye bekledim. Çaresizliğimi sadece ben, eşim ve çalışma arkadaşlarım bilir. İzleyen aylarda dört ayrı tüküyetten savcı karşısına çıktım, savunmamı yaptım. Sonucu mu merak ediyorsunuz? Takipsizlik bildirisi. Başka ne olabilirdi ki zaten.

Yılın güzel olayı, senelerdir biriktirdiğim akıl notlarını 382 sayfalık kitaplaştırmam oldu. Yayınlıy, ülke şartlarından dolayı biraz endişe duysa da kararı durdurmadan dolayı fazla direnc göstermedi. Neticede yardımların anlattığım kişiler gerçeklikleriydi. Sadece düzenlenen imzalarla katılmama kararı aldım. Sekiz aylık bir çalışmanın sonrasında kitabımın adını da *Aklımın Dalga Geçme* koydum.

Şimdi tekrar soruyorum size: Yeni yayın döneminde neler yaşayacağımı ve yaşayacağımızı bilmeden uzuuuuun bir tatil hakkım değil mi?

"Karikatür Ben'in hikâyesi

Karikatürize edilmiş yüzüm emimin dikkatinizi çekmiştir, kiminiz kimin, kiminiz farklı, kiminiz yakıştıramazsınız olabilir. Merak edenler için öyküsü şu: Karikatürçüler Derneği Başkanı Metin Peker, bir gün vesikâh fotoğrafımı istedi. "Hayırdır abi," dedim. "Merak etme etmez bir şey olacak, ver," dedi, verdim. Bir ay sonra komik suratlı dört karikatür elime geçti. Çizen kişi, özellikle portre çalışmasında nam salmış Brezilyalı Luis Carlos Fernandez'di. Fernandez, emek harcıyıp çizgiyle beni böyle resmetmişti. "Karikatür Ben'e" bakmak çok güldürüyor beni, mutlu ediyor. Kendimi çok sevdim bu yorum. Sizlere de her zaman mutlu görünmü dilerim.

Papara

Su kaynadı. Kaynarken, biraz göğermiş minzi dökelim suya.

Bizim minziye Rizeliler "Minci" diyorlar.

Evde su var mı? Dün belediyeclilere yalvarıp yakadığım halde suyun borcu üç aydır biriktigi için vanaya mühür vurdular. "Kocan gelsin, ödesin," dediler. Sanırsın zemzem. Neyse ki elektrikçiler insaflı çıktı, "Biz görmemiş olalım, sen de derhal git yatır, bacım," dediler. Çok dualar ettim arkalarından. Komşulardan Allah razı olsun, iki guşum su aldım. Guşumlerden biri "papara" için...

Tencereyi nereye mi koydum? Küçük tüpe. Büyük tüp geçen ay bitmişti. Ondan beri dört gözü fırını yakmak ne mümkün... Kışın olsa, sobanın üzerine koy, kaynasın. Bakalım, önümüzdeki kış valilik odun kömür verecek mi? Bildir, sağ olsun, muhtarın ricasıyla beş on çuval vermişlerdi. Bu yıl, Allah bilir.

Tencereye biraz yağ katmak lazım. Margarın mı? Margarini kim görmüş, biz bulalım. Ayçiçek yağından koyacağım. Sonra iki dilim soğan doğrayıp pembeleşsin diye bekleyeceğim. Bilir misin bu tencere et yüzü görmeyeli aylar oldu. Şöyle kaburgadan iki dilim olsa, çocukların midesi şenlenirdi ya, fukaralığın canı çıksın.

Soğanlar pembeleşti. Suyu tencereye dökeyim ki azar azar kaynasın. Diğer püğümdeki suya karar veremedim; bulasıklara mı kullananayım, çamaşırlara mı, abdeste mi? Birine bile ya yeter, ya yetmez... Köyde olmak, daya sitili gözenlik

ağzına, dolsun dolsun, boşalsın. Sen bilmezsin, bizim köyün altından çay geçer. Say ki Çoruh, mübarek! Çağıldayarak akar. Gır, çım.

Su kaynadı. Kaynarken, biraz göğermiş minzi dökelim suya. Bizim minziye Rizeliler "Minci" diyorlar. Bildiğin, köy peyniri. "Göğermiş" demek, küflenip yeşile dönmesidir, peynirin. Anam çok güzel yapar. Gördü muhtaç halimizi, bir bidon yolladı baharda.

Kahvaltıya minzi, öğlene minzi, akşama minzi. Nerdeyse, hoşafa bile minzi dökceğiz. Yok işte, olsa...

Kartolları sabahatan doğramıştım. "Kartol" dediğim, patates. Dilim dönmeyi bir türlü patatese. Köyde, bostanımızda ekmeye lüzüm görmediğimiz kartol, şehirde beşiriyerde pahası. Geçen pazara indim, inan olsun, kartola bakıp bakıp döndüm. Eldekiler, bakkal Arif'ten verisiye. Neyse, lafa daldım. Dilimler ince değil, iri kıym olacak. Dört kartol yeter bir papara. Boğaltayım içine tencerenin, suyla beraber pişsin. Küçük tüpün çilesi büyük; ateşi kıssan yemek pişmez, açsan yemeğe yetmez. Yarın mı? Biz akşamı çıkarmaya bakıyoruz, sen yarını soruyorsun.

İçinde, "Kerti", bayat demek. Allahüalemler, ekmekler on gündür torbada bekliyordur. Tazesini iki günde bir alıyoruz, o öğünde bitiyor. Çocuk bu; komşudan görüp canı çekiyor. "Çikolata sür ver," diyor. Çikolatanın adını unuttuk bile. Varsa, toz şeker döküyorum. Yoksa, yesin yavan.

Lafa daldım, az kaldı suyu taşıyordum.

Şükürler olsun, küçük tüp yetti, kartollarım pişti. Şimdi içine bir kap kerti ekmek doğruyorum. Kerti ekmekler paparanın içerisinde hamura donuyor. Bak, dumanı tütüyor. Papara, bu. Yokluk işidir. Kokla, kokusu zengin gösterir.

Haydi tüpün altını söndürelim. Söndürelim ki kalanla bir çay demler, kıtlama şekerle içeyim. Ben aslında akide şekerini severim. Ağızda erimesi bir hoş. Bayramdan bayrama, misafire tutmak için alıyorum ya, esasen kendime saklıyorum. Önümüz, Ramazan. İftardan, teravihten sonra, ne güzel gider.

Zil çalıyor. Kapiya bakar mısın, kimmiş? Arif mi? Hangi Arif? Bakkal Arif. Ne istiyormuş? Verisiye borçlarını. Bugün derhal ödemezsek parasıyla bile veremeycek miymiş? Paramız olsa, verisiyeyi öderiz. Peyiftin mi papara yiyoruz?

Papara, bu. Yokluk işidir. Kokla; kokusu zengin gösterir.

Özgür Kal Seğmenler

Biz seksenlerde doğanlar çocukken, kent parkları bugünkü gibi değildi. İssızdı, korkutucuydu. TED Ankara Koleji'nin hemen yanı başında Kurtuluş Parkı vardı mesela, korkardık, gitmezdik. Ortaokuldayken bir kız arkadaşımla Botanik Parkı'nda yürüyüşe gitme çabam olmuş, babamın yoğun muhalefetiyle bu proje rafa kalkmıştı. Bağlımlar vardı parklarda, serseriler, genç kızlar için uygun değildi, ebeveynler için park dediğin şey böyle bir şeydi.

Ürkeklğin bittiği, dünyaya arsızca açılmanın yaşandığı dönemde büyüyen çocuklarız biz. Dünya'ya maruz kaldık doğduğumuz günden beri. Ailelerin piknik yaptığı, arkadaşların toplandığı parkları ya Batı'ya gidince gördük ya da filmlerde. Belki de bu yüzden kent parklarını bizim kuşak evcilleştirdi, gidilebilir, vakit geçirilebilir hale getirdi.

Yirmi birinci yüzyıl Türkiye'sinin siyasi dönüm noktalarından birinin bir park, Gezi Parkı, etrafında yaşanması da tesadüf değil bu bağlamda. Kent parkları Türkiye'nin Batı'ya dönük yüzü, Türkiye'nin dünyayla barışık, çoğulcu tarafı, iyi tarafı, merhametli tarafı.

Memleket neresi sorusu beni hep tedirgin eder, annem Balkesirli, babam göçmen, İzmir'de nüfusa kaydetmişler, Akhisar'da toprak vermişler. Dedem devlet memuru olduğu için İnebolu'da doğmuş babam. Hem herkesin hemşerisiyim, hem değilim. Nevşin nereli dersizdi, Ankara'dı derim. Ankara'da

doğdum büyüdüm ben. Ankara belki biraz sert yaptı bizi, biraz da dayanıklı. Kolay kent değildir Ankara, ayazı ayaz, soğuğu buz. Ama Ankara'ya döndüğümde hiç "eve döndüm" hissi hiç gelmez bana. Bir kent işte altı üstü. Son derece mobil olduğumuz şu dönemde onlarca kentte anlarımsız, ötekilerimiz yok mu, doğduğun yer niye özel olsun? Profesyonel göçmeniz artık hepimiz.

Ankara yürüme çok müsait bir kent değildir, hele artık hiç değil. Çankaya'dan Kızılay'a inişte kaldırımları alt geçitler biçmiş, yol yayaları yavaştırmaz olmuş. İstanbullular hep sorar, Ankara'nın İstiklâl'i neresi diye, anlatamazsın bir türlü, Ankara'nın İstiklâl'i yok arkadaşım diye. Öyle baştan aşağı yürüyebileceğin, arada oturup iki bira hüpleteceğin, istersen geceye devam edeceğin, arada iki sergi de görebileceğin yer yok gariban başkentimin. Hoş arktı İstanbul'un da yok İstiklâl'i. Kent ittikçe, belki de iter hale getirdiğimiz bizi, parklara gidiyoruz, parklara kaçıyoruz. Yeni bir varoluş alanı yaratıyoruz kendimizi, kendimizi iyi hissedebildiğimiz. Ankara'nın İstiklâl'i yok ama Maçka'sı var artık. Evimde hissettiğim bir yer var, kendim gibi olduktan çekinmediğim: Seğmenler Parkı.

Bahar'da uzun saatler güneş alan, kocaman bir

yokuş var parkın Kavaklıdere tarafında. Herkes bu yamaçta, yamaçtan parkta yürüyenler, çocuklarını parkta oynatanlar görünüyor. Gençler var, öğrenciler, akademisyenler var öğrencileriyle aynı yerde olmaktan çekinmeyen, diplomatlar var, memurlar. Çimenlere uzanıyor isteyenler, isteyen yanında açılır kapanır sandalyesini getirmiş. Birasını içen de var, şarabını yudumlayan da. Kimse kimseyi yan gözle bakmıyor, kimse

kimseyi rahatsız etmiyor. Jonglörler antrenman yapıyor, tek başına gittiysen çalışmaların dakikalarına izler sıkılmazsın.

Hem birsin, bireysin, Seğmenler Parkı'nda, hem de bir grubun parçasısın. Senin gibi insanların, iyi insanların, hoşuna gitmedi diye başkasına saldırmayan insanların. Bozkırın ortasında Akdeniz yaratmış

Ankaralılar, yumuşatmışlar, renklendirmişler, ısıtmışlar anlayışla sevgiyle. Yaşamak istediğimiz Türkiye bu aslında, Seğmenler yamacı gibi, güler yüzlü, özgür, maço değil, feminen, çocuksu, çoğulcu, saygılı.

Ve fakat son günlerde ne zaman bir araya gelse böyle güzel insanlar, AVMLere tıklamak yerine, kendilerine soluk alacak alternatif yer yaratmak istese, illa ve billa bir çorap örülüyor bu mekânların başına; koso yolu, demirlerle kapatılan Maçka Parkı gibi. Ne olur böyle kal Seğmenler Parkı, özgür ve katkınıyla insanları, güzel zamanlarını.

Ürkeklğin bittiği, dünyaya arsızca açılmanın yaşandığı dönemde büyüyen çocuklarız biz. Dünya'ya maruz kaldık doğduğumuz günden beri.

Coşkun, Coşkulu, Coşku

Uzantısı deneysel bir sevinç olan mutluluk umudu yok olmuş. Kendi başına çabalarla o hiç önemsenmeyen, o hiç yer kaplamaz küçücük umudun yeşertilerek büyütülmesidir istenen. Ama bunun için, -her şeyden önce- sevinçten işiyarak yansıyan bir umudun yüreklendirilmesi gerekli. Çünkü, daha çok var öyle düşülmüş ve erişilmiş mutluluk coşkusuna.

İnanmayan kendine sorusun bakalım!
Şöyle de söylenebilir: Gözden düşer gönülden çıkmaz.
Seni kötü alıstırılmış sofraya küsmeye, bir dolaş da gel, -acıdırın.

Çocukluktan kalma sık kullanılmış bir özelliikle her şeyi -yine de- bağışlamaya hemen hazır, öyle bekleyiş duran.

Asla bir nefret içermeyen. Nefret duymak yerine, onun varlığından..olduğu yerden..olacağı günden kaçıp kurtulmak için çabalamayı seçmiş olan. Kimseden beklenilen bir şey kalmadığını da bilerek. Şaşmaz bir bilinçle, bunun boşunalığını da açıkça düşünen. Her şeyin değil, bunun boşunalığını düşünen. Düşünürken duraksamalara hiç şaşırmayan ve sonra da hiçbir şey yokmuşu giyinen. Bugün de böyle geçti, -olan.

Kin tutmayan küskünlük.
Sonuçtan çıkan bir sonuç olarak gömlek cebinde gözün gibi koruduğun. Hiç yanından ayırmadan örtülü bir kıvançla her yere taşıdığın o küçük sevinçtir işte umut.

Umut, o küçük sevincin varlığıdır. Aman boşa gitmesin diye gözün seçilerek korumaya çalıştığın o küçük sevincin varlığı...

Soluk alıp.. soluk tutup.. dayanmaya çalışıp.. çalı-şıp, soluk vermek zorunda kaldığında, derinden derine o soluklanmayı, sonra da bilinçli olarak biçimlemeye çalıştığın soluklanmayı kendi bildiğine bırakmak gibi. Ve soluklanmayla uğraşmayı falan, söyle elinin tersiyle -uzağa, en uzağa- başından atmak gibi.

Yaşamda da böyledir... Şöyle bir durup bakılır. Beklemekle sanki bir şeyin olması bekleniyormuş gibi, öyle durup beklenir.

Gizliden kendine karşı geliştirdiğin suçluluk duygusunu umutmaya yatırdığın, tel demirden işlemeli bir oyuncak beşik olsun, -tıngır mıngır etmeyen.

Oysa tıngır mıngır ediyormuş da, sen uyuyormuşsun gibi görünen.

Daha neler! Beşiğin sallanışındaki gerçekleşmeyen cıvıleklik besliyor böyle görünmesini. Evet, daha neler! Çünkü, epeyce yıpranmış bir tavır olsa da, işte, başı dimdik durmakta. Sana bakmakta. İnce yüzünden alaysı bir gülücük...

Seçilmiş rengin oldu solgunluk. Seçip seçip de işte bulabildiğin, kala kala kalmış solgun bir küskünlük.

Seçilmiş ve beğenilmiş ve kaçınılmaz bir küskünlük olarak -hep- duvarda artık çerçevesi olmayan.

Hem yorgun, hem argın kaldığın.

**Bitti bitmez karabasalar.
Yok öyle bugün şamata günü!**

Kendine öyle çıkışmana hiç de gerek yok.
Kime güvenir de sanki tek çizikte yok sayıyorsun kendini! Yapma elbet, kendinden başka kimin var senin?.. Tamam, onun ne hınzır olduğunu bilmeyen kim kaldı?.. Olsun. Ama o senin kendin. Ve o asla bırakmadı senin yanında durmayı.
Usandırma onu, sakın usandıрма!

Ardından, öteki sayfaya geçilir.
Yaşamda da böyledir... Şöyle bir durup bakılır. Beklemekle sanki bir şeyin olması bekleniyormuş gibi, öyle durup beklerin.

Yok, beklenen olmaz. Sayfanın yeniliğine söyleyecek bir söz yoktur, sayfa yenidir ama değişik bir sayfa olmasına yetmez yeni olması. Yaşanacak günlerden nokta virgül seçecek. Ona tam yakışacak bir sevinçle, seçecek.. Asla çürütmeden. Asla unutulmaya bırakmadan onu. Ama sanki görmezden gelerek, kendine.. kendin için vereceğin bir armağandır yaşamayı biraz olsun kolaylaştırmak.

Bir yere gidiyor değil ölemiş olmak.
Biliyorsun, yine anlayışlı davranıyor sana -o hiç uslanmaz- kendini kandırma ya kalkmışlığını. Bu yaşta. Üstelik, yılların taşınmaz dükküntüsünden sonra. Ve üçüncü yaşatan derinlikli öyküsüyle içine sessizlik salan bir cerezlikte.
Kırmızı. Yaprıştırılmış. İyi tutmamış.

Rengârenk Bir

Düş Bahçesi:

Lunapark!

"Cittğin yere mutluluk götürdüğünü

hissetmek insanı güçlendiriyor."

Büyük bir kapının önündeymi, içeriye atılacak bir iki adımım kaldı. Heyecanlı ve ıslıl ıslıl olan gözlerim yerden başıyıp gökyüzüne doğru seyre dalıyordu. Karşımda rengârenk bir düş bahçesi.

Dönme dolap, atkırınca, çarpışan arabalar... Batonlar, pamuk şekerler, dondurmalar...

Ve şimdi çığlık çığlığa içeriye koşma zamanı! Ah, Lunapark! Çocukluğumuzun hayallerini süsleyen büyüdüğümüzde ise çocukluk hayallerimize el uzatabileceğimiz rengârenk, kocaman bir dünya.

Bayrampaşa'daki lunaparktayım. Bu renkli dünyanın kahramanı, heyecanımızı doruklara çıkaran oyuncakların perde arkasındaki isim İsmail Tuncer'in yanındayım. İsmail abi bir oyuncak tamircisi. Yıllardır lunaparklarda oyuncak tamir ediyor ve bugün bize hikâyesini anlatacak.

İsmail abi merhaba. Bize biraz kendini tanıtır mısın?

Merhaba kızım. Altmış üç yaşındayım. İstanbulluyum, doğma büyüme Eyyüplüyüm. Üç tane çocuğum var. Yıllardır lunaparklarda çalışıyorum uzun zamandır da oyuncak bakımı ve tamiri yapıyorum.

Kaç yaşında başladın peki bu işe?

On altı yaşındaydım lunaparkta işe başladığımda. O zamanlar lunapark görevlisidim, gişede duruyordum ya da bileet satıyordum. İki yıl sonra evlendim ve lunaparkı bıraktım. Bir fabrikada işe başladım. Orada makine tamir etmeyi öğrendim. Fabrikada çalışmayı ben istemiyordum aslında. Evlenince daha düzenli olur diye eşim ısrar etti öyle başladım. Ama bir iki yıl çalışıp memnun kalmayınca ayrıldım. Tekrar lunaparkta çalışmaya başladım. Yirmi dört yıldır da burada çalışmaya devam ediyorum.

Lunaparkta çalışmak gençken daha keyifli şimdilerde ise daha yorucu oluyor diyebilir miyiz? Yok, vala diyemem. Hatta şimdilerde daha keyifli. Çocukların, gençlerin enerjisini, mutluluğunu gördükçe ben de gençleşiyorum. Onlar eğlenirken ben de eğleniyorum. Bir de eskiden lunapark çok yoktu. İstanbul'da iki tane vardı. Biri Maçka'da diğeri de Aksaray'da. Ben Aksaray'da çalışıyordum o zamanlar. Az olunca da insanın üstünde ayrı bir iş stresi ve gerginliği oluyor. Buradan çıkarsam başka gidecek kapım yok gibi hissediyor insan. Şimdiler de öyle bir stres yaşamıyorum.

Oyuncaklar ne sıklıkla bozuluyor peki?

Oyuncakların bozulmasına pek fırsat vermiyoruz. Her gün lunaparkı açmadan önce ben tek tek bütün oyuncakları kontrol ediyorum. Asla risk almam, en ufak bir pürüz gördüğüm oyuncuğu çalıştırmalarına izin vermiyorum ve bakımini yapıyorum. Buraya gelen her bir çocuğun yüzündeki gülümseme bana emanet. O emanete gözüm gibi bakıyorum. Düzenli olarak kontrole ettiğim ve bakımlarını yaptığım için bir oyuncak kolay kolay kullanılmaz hale gelip bozulmuyor.

Eskiden gezici lunaparklar vardı, sen de başka şehirleri gezdin mi?

Tabii, Düzce, Ankara, Bolu, Zonguldak... Çok yer gezdim. Panayırclar olurdu biz de toplanır gider, gittiğimiz yere lunaparkı kurardık. Bazen on beş- yirmi gün bazen sezonluk kalırdık. Gezici Lunaparkta katılmak bambaşka bir keyif. İnsanların, çocukların ilgisini çok yoğun olurdu. Çünkü daha önce hiç lunapark açılmamış yerlere giderdik. Çocuklar bizi görünce çok mutlu olurdu. Hem o çocukların mutluluğuna şahit olmak hem de yeni yerler görüp yeni insanlarla tanışmak beni çok mutlu ederdi. Bak şimdi anlatınca özledim o günleri... Cittğin yere mutluluk götürdüğünü hissetmek insanı güçlendiriyor.

Son zamanlarda alışveriş merkezlerine de lunaparklar açıldı. Bu durum sokaktaki lunaparkları etkiledi mi sence?

Alışveriş merkezi sadece bir heves. Bak sana şöyle anlatayım kızım; önünde deniz var arkada havuz. Önünde deniz varken havuzu sadece merak eder ve denersin. Denizden vazgeçmezsin. Çünkü havuz gerçek değil, kurgudur.

İnsan dönme dolaba bindiğinde gökyüzüne bakmayı, atkırınca ya bindiğinde rüzgârı hissetmeyi ister.

Peki, işler kışın nasıl lunaparkta?

Yağışlı havalarda oyuncakları çalıştırmıyoruz, kuru ama çok soğuk havalarda da gelenimiz gidenimiz olmuyor. Lunaparkta hayat ilkbaharda ve yazın hareketli oluyor. Ama beni soracak olursanız oyuncaklar çalışmasa da ben kışın lunaparktayım. Yütlük bakım ve tamirimizi yapıyorum. Kimsecikler olmadan her gün bir oyuncakla ilgileniyorum. Sakin ve telaşsız oluyor.

Sohbetimizin sonuna doğru gözüm yavaşça dönme dolaba kayıyor, bunu fark eden İsmail abi, "Gel, seni bindireyim," diyor. Bir heves arkasından dönme dolabın yanına gitsen de yükseklik korkum yüzünden vazgeçiyorum binmekten. İsmail abi anlatmaya başlıyor...

"Bin şu kabine, kapat gözlerini ve rüzgârı hisset, rahatla biraz. İki tur attıracağım sana. İlk turda gözlerini çok açmazsın ama ikinci turda gör bak gözlerini kendin açmak isteyeceksin, manzaraya dalaacaksın. İndiğinde de yükseklik korkunu yemmiş olacaksın. İnsan bana çok gencin ve çocuğun yükseklik korkusunu bu vesileyle yenmelerini sağladık. Ne derler bilirsin kızım..."

Derin bir iç çekiş

Çelişki'yi okudum ve bitirdim bu sabah.

İçimde Cemal Süreya'nın kuşları.

"Neyin gerçek neyin hayal olduğunu karıştırdığınıız anlar olur. O anlar çoğu zaman rüya ile sanrı arasında kalır. Ben bunu daha önce mi görmüştüm yoksa rüyamda mı ya da bu olay gerçekten yaşanmış mıydı aldatmacası. Aslında hepsi de yaşamımızın birer anı. Düş zannettiğimiz ne varsa gerçeğin bir parçası. Düşlerden azade bir gerçek mümkün değil, tıpkı gerçeklerden bağımsız düş görülemeyeceği gibi. Düşlerimiz giren her şey gerçek hayatın biçimsiz birer parçasıysa madem, onlar da gerçeğin içindedir. Ayıramız."

Çelişki'yi okudum ve bitirdim bu sabah. Güneş doğmak üzere. İçimde tarif edemediğim bir sızı var. Fakat daha çok bir keder sanki. Ben bu duyguyu tanıyorum. Yapmak isteyip de yapamadıklarımız ya da yapabileceğimiz halde yapmadıklarımız yüzünden başımıza gelenler için, içimden çıkmayan bir keder bu. Ama evet, Barış haklı, "düşlerden azade bir gerçek mümkün değil ve gerçeklerden bağımsız bir düş göremediğimiz" için, ben bu kederle yaşamaya devam edeceğim hep anlaşılan.

Çelişki'yi okudum ve bitirdim bu sabah. Haziran ayındayız. Yaz epey gecikti bu kez ama sıkı geldi. Kalkıp yürüsem biraz bahçede diye düşünüyordum. Vazgeçiyordum sonra. Dışarıda garip bir sessizlik var. Sitenin güvenli görevlisi bir sigara yakmış sessizce geziniyor. Yaprakları odamın camına kadim sarkan ağacın gövdesindepinekteyen kedi, bir an silinip etrafına bakınıyor. Düş kapıya uzanan taşlık yolda ihtimal uzak bir yola gidecek gençten bir kadın valizini tıkırtarak geçip gidiyor ölümden.

Bu kitabı unutmalymış şimdiki. Ama pek mümkün değil galiba. Kalkıp odanıyordum bir süre. Sonra yine oturuyordum tüm anılarımı suç ortağı eski masama.

Çelişki'yi okudum ve bitirdim bu sabah, içimde derin bir iç çekişle. Yan odadan öğütüm sesi geliyor. "Bütün artık şu okul, uyumak istiyorum." Az sonra, uykusuz başlarımla dayamış küçük çocukları, düzenimin ve TEOG'un makbul mektuplerine taşıyacak olan yılın kralı okul serviserinden biri daha yanaşacak sitenin park yerine ve yeni yolcularını alacak itinala. Barış'ın yazdıkları geliyor aklıma: "Tarihi soruları çönmeler değil, nene kırık olanlar yazacak." Bu iyi! Demek bizim evden de tarihi değiştirecek biri çıkıyor!

Çelişki'yi okudum ve bitirdim bu sabah. İçimde derin bir iç çekişle. Barış'ın belli ki ruh arkadaşlarına göndermek için yazdığı mektupları ben birini almıştım ve bundan sonra hiç almamış gibi, hiç okumamış gibi yapamayacaktım.

"Öte tarafta hiçbir şey olmamış gibi güliyoruz, başlıyoruz, öşük oluyoruz ya da ufaklık seylere danlıyoruz. Bir yanda her gün Adem gibi toprağın tren renklerinde anı kuzuları kefenlerde anadan üryan... Bir yanda gecekondular, bir yanda saraylar, şehrin işkileri, çınlayan kahkahalar, kimsenin yazmadığı tulut, akıp giden bir hayat..."

Çelişki'yi okudum ve bitirdim bu sabah, içimde derin bir iç çekişle. Haklısın Barış, bizzat ben de katılacağım küçük ünlülerin dünyasına: "Konsantre bilgileriyle, yumuşacak elleriyle ve ağlak yazılarıyla" hayatı sürüklemekte olanların hızasına yazdıracağım isimmi. Canım sıkkın. Bu roman nereden çıktı şimdi. Faili belli, faili meçhul ölümlüyle yaşamaya alıştırmış bir ülkenin ağaçtan, sokaktan, caddede yürüyenden, yan yana durandan, yaşıldan, gençten korkan bir iktidarının coğrafyasında... İçimde cam kırıkları. Barış hınzırca konuşuyor bir yandan: "Ümüden mu kırıldı? Abartıyosun!.. İncimştirir o, kırılma yerinde duramazdın."

Çelişki'yi okuyup bitirdim bu sabah. Epey kalabalığım ve haliyle gürlütlü bulur. Ölümden resmigeçit yapıp gitti bir sürü insan. Birçoğu da hâlâ burada, odamda. Bilemedim ne yapacağımı ve her zamanki gibi içime kapandım ben de. Barış hınzırca uyarıyor: "Hayatı değiştirecek olanlar sırada ve sahici insanlar olmalı. Dünyayı değiştirmek için bir araya gelmesi gerekenler için kapanır." Çelişki bu E, doğru söylüyor.

Şimdi yanı başımda İstavris'in adamları, İzmir'in yazlıkçıları, Girit mübadilleri var. Eski solcu Zamansız Metin, Gizem ya da Çiğem, abili Gökrem ve bir de Savaş tabii ki. Savaş tek başına değil işin kötüsü, öteki benlikle birlikte. Biraz kavgalılar. Öyle ya en yakınımızdaki ve bizi en çok bilene daha iyi kavga ederiz. En çok yaralanacağımız yerleri en yakınımızdaki bilir çünkü. Ben, bir başkası değil midir zaten Barış!

"Delilikle normallik, düş ile gerçek iç içedir. Birini diğerine kayırmak o yüzden gereksizdir. Deilleri içeri tıkan normalde de, sözde deliliğini kutsayan egosantrikler de aynı sahte dünyanın içinde. Bizim başı sonu belli olmadan yalan yanlış hatırladıklarımız bile onlardan daha gerçek ve onlardan daha sade... Rüyalarımız bile..."

Çelişki'yi okudum ve bitirdim bu sabah, içimde Cemal Süreya'nın kuşları. Havalı, esrik, fırlama ve canımı yakan bir dille yazmış Barış. "Kafamdan atamadığım soruları yazdım vermeye ne kadar da" meraklıymış ben kuzdeyim...

"Her şey ziddıyla kaimdir. Savaş bilmeyen sulh istemeyecek, derdi çekmeyen devayı bilmeyecek, hiç esir düşmüşlüğü özgürlüğüne sahip çıkmayacak, sevgisizliği tatmamaya sevgili karmakacak... Gece olmadan gün, içimde bir sen olmadan da bir ben olmayacak. (...) Öfkem için bekledi vardi. Azalarak biten, zamanla yiten şeylerden kork. Bu denli şevkle başlıyorsa bir insan, bil ki içinde bitmeyen bir şeyler vardır."

Çelişki'yi okuyup bitirdim bu sabah, içimde bitmeyen bir şeylerin olduğunu bilerek.

Artık sabah oldu. Caddenin artan gürlütüsü şehrin tüm karmasını şimdiden dayatıyor. İzmir kıyıları kadim yazlıkçıları, boynuna asılı ip gözlükleriyle sakince konuşan iyi adamları, Baran ve Hüseyin adındaki Kürt işçileri, Gizem ya da Çiğem, Cüsem'in ağabeyi Gökrem, Pelen Ağla, Taylan Abi, Naciye Teyze ve diğer karamanlarıyla yeni bir güne başlamışlardır çoktan.

Sehpa uzanıp bir bardak su içiyorun yavaşça, ağzında kitaptan kalcan pası silmek için belki de.

Güne başlamalıymış artık. Dışarda eski solcuların, Zamansız Metinlerin, Hafızasız Nurettinlerin hizalandığı bir dünya beni bekliyor. Bardaktan biraz su damlamış masama. Yavaşça siliyorum eski tahta masamı. Bir an! Bir an acıyla kınıyorum. Küçük bir kıymık, tırnağımın arasına girmiş. Acıyla uğunuyorum. Küçükken bir şey ama nasıl bu kadar acıtıyor beni. Ah, kıymık! Barış'ın içimde bıraktığı sizin tarifini bulup seviyorum sonra. Küçük ve canımı çok yakan bir kıymık gibi yazılmış Çelişki. Eski yazı masamı yavaşça sıvazlıyorum.

Çelişki'yi okudum ve bitirdim bu sabah. Bitmeyen çelişkilerim ve içimde dinmeyen bir sızıyla karışacağım hayata...

Artık bu yazı da burada bitti sanırım."

*O. Kutsal'a saygıyla İtalyanlar Barış İnce'nin ilk romanı Çelişki'den.

Bavulumdaki Kelimeler

ONUR BULDU

İlkokulun en zor yanı okuma yazma öğrenmek değil **öğretmen bir babanın çocuğu ol-
maktır** çünkü kim yaramazlık yapsa iş dönüp dolaşıp size patlar.

Tuncelili olmak Tunceli'ye Dersim diyebilirdik.

Keyifle oyun oynayan çocukları görünce **İzmir'i özlemek** kaçınılmazdır. Hep burnunda tüter insanın çocukluğunun sokakları, abileri, ablaları, incir ve dut ağaçları, düştüğün toprak, tarladaki tütünün kokusu...

İzmir'den sonra **İstanbul'da yaşamak**, akvaryumdan çıkarılıp açık denize bırakılmak gibi bir his. O kadar korkutucu o kadar heyecanlı. Geriye dönüp baktığımda, hayatımın en büyük meydan okuması diyebilirim.

Güldür Güldür sayesinde en çok aynı sahneyi paylaştığım insanları tanıdığımı sevin-
yorum. Eminim ki hiçbirimiz bir daha böyle bir kadroyla çalışamayacağız.

Türkiye'de komedi çok kolaymış gibi bir algı var. "Ben de komiğim," bizim ata sporumuz gibi bir cümledir. Evet komik bir milletiz ama şu an Türkiye'de komedi kendini tekrar eden bir süreçte devam ediyor.

Çok film izlerim ama hayatım boyunca **en güldür-
güm film** Vizonte'dir.

En çok kızdığım şey haksızlık. Birinin güçlü veya
gücsüz olması değil haklı olması önemlidir benim
için.

Sürekli unuttuğum şey tarihlerdir. Kendi
doğum günümü bile unuttuğum zamanlar
vardır.

Hayatımda **üstam diyebileceğim** tek kişi
beni Menemen'den alıp konservatuvar
sınavlarına girmem için ısrar eden ve
hazırlayan Selim Taylan Ertuğrul'dur.

Ötüz yıl sonra dönüp arkama baktı-
ğımda iyi ki bu işleri yapmışım, iyi ki
bu hayatı yaşamışım demek isterim.

Yanımdan ayıramadığım tek şey iç
sesimdir. O hep orada bir yerde vir vir
konuşur.

Teknoloji ile aram cep telefonu sevi-
yesindedir.

Tatil planım çok gezmek değil bir yerde
kalıp orada sakin sakin dinlenmektir. Son
iki senedir tatil planım Kaş. Orası bana
huzur veriyor.

Modası geçse de yer yatağında
yatmak bana huzur veriyor. Üs-
tümde de yorgancılardan diktiği
o kalın ve işlemeli yorganlar
örtülünce ya da uzun çift kişi-
lik yastıklara koyunca başımı,
kendimi önce Memed romanla-
rında gibi hissediyorum.

Ahu Türkpençe

Bir suç işleyecek olsanız hangisi olurdu?
Hitler'e suikast ekibine katılırdım.

Yıkmak istediğiniz bir gelenek var mı?
Görücü usulü, başlık parası, kan davası. Çoktan yok
olmuş olmaları gerekirken ne yazık ki hâlâ varlar.

Hangi kötü karakter olmak isterdiniz?
Kılı Bill'deki Uma Thurman'ın oynadığı gelin ya da
X-Men'deki Mystique.

**Okul hayatınız boyunca yaptığınız en büyük
haylazlık?**

Ders sırasında camdan müdüriyet binasının çatısına
atlayıp kaçmak.

Değiştirmek istediğiniz önyargılarınız var mı?
Alışmışın dışındaki senaryolardan korkmayıp onları
değerlendirecek çok az yapımı var; önyargımın tam
tersi örnekler görerek değişmesini isterim.

**Sizi tanımayan insanların hakkınızdaki en büyük
yanılgıları ve önyargıları?**

Tanımadığım insanların benimle ilgili ne düşündük-
lerini bilmediğim için cevap veremeyeceğim. Gerçi
tanıdıklarımın da ne düşündüklerini bildiğime emin
değilim.

Sizce bir insan ne zaman tehlikeli olur?
Özgürlüğü kısıtlanarsa.

Sürekli yarım bıraktığınız bir işiniz var mı?
Var ama söyleyemem, büyüü bozulur.

Deşarj olmak için ne yaparsınız?
Dört yıldır tango var hayatımda. Dans etmek ekstra
enerji veriyor bana.

Dağa çıktığınız bir özelliğiniz var mı?
Heyecanlandığımda çok saçma espriler yapmaya
başlıyorum.

Bir oyuncunun en çok ne için sabretmesi gerekir?
Hayalindeki o altı dolu, anlamlı roller için sabretmesi
ve vazgeçmemesi gerekir. O rol mutlaka bir gün kar-
şınıza çıkacak, ama sonra diğer rolleri beğenmesi de
bir o kadar zor olacak. Benden söylemesi.

Hiç unutamadığınız bir büyük nasihati var mı?
Hacı Bektaş Velî'nin "İncinsen de incitme" sözü ilk
duyduğumdan beri hep aklımda.

Küçükken her akşam sahile inerdik annemle.

O zaman çocuk parkları vardı şimdiki nargile kafelerin yerinde. Salıncakta sallanmak için bütün gün heyecanlı beklerdim, bizi görünce yanıma ilişen komşu teyzeleri pek sevmemiş, dedikodu yaparlardı hep, hem de aynı kişiler hakkında hiç değişmeyen cümlelerle, yedikleri çekirdeklerin kabuklarını da vere atarlardı, on dakika geçmeden bir karınca ordusu toplanırdı o kabukların başına. Kalbimden dolaylı çabuk yorulan ben, bir süre sonra oyun oynamayı bırakıp karnecaları izlemeye koyulurdum, teyzelerin bana eğlence çıkardıklarını düşünür, affederdim onları. Her akşam tekrar ederdi bu, önce kızp sonra affederdim. Cem Karaca'nın evinin önünden geçerdik, yolumuzun üstüydü, çok merak ederdim evin içini, ünlü evi ne de olsa, masallarda hep bolluk bereket, altın varak dinlemişiz, öyle büyüü bir yer sanardım herhalde. Solcuymuş Cem Karaca, öyle derdi bizimkiler, "Hepimiz sağ elle yazı yazıyoruz, adam sol elle yazıyorsa demek... O sanatçı olmayaacak da kim olacak?" diye düşünürdüm. Sağ ve sol benim için bundan ibaretti yani. Çocuk için, kavram eşittir kafa karışıklığı, eğer hakıyla anlatamıyorsanız. Döneminize göre siz de anlamak istediğinizi anlarsınız. Yıl 2017, Soli Kalbin bulunduğu yan olan.

Kalp, çarpıntısıyla uyandırdım. Her bahar aynı şey, tepemde güneş, önümde yokuş, mümkün değil o yolun sonuna varış. Çünkü pıt pıt başlıyor kalple nabızım arasındakı varış. Neyse, doktora gidip hapla çözdüm meseleyi, bir on güne kadar da aşık olmaksızın yırttım. He bu arada stres ve üzülmek de yok. Oldu. Sadece şu doktora gidip geldiğim üç gün içinde gündemde neler olup bittiğini hatırlamak bile istemezsiniz. Kalp yumruk kadarmış, e ellerim de küçük, bunca yükü bir lokma şey nasıl kaldırırsınız? Aldım bir bardak su, attım hapi ağzıma, geçti gitti. Ya hapla geçmeyecekler?

Aynanın karşısında saçlarına bakıyorum, kahverengi. Aynayı alıp güneşe çıkıp

bakıyorum, yine kahverengi. E niye kızılbaş diyorlar o zaman? Soruyorum doğru düzgün cevap yok, Aleviymiş baba tarafım ondan öyle denirmiş. Hikâyeyi biliyorum zaten, dedem, annemi babama Alevi diye sekiş yıl vermemiş. Zulüm olurdu bana bayram günleri, ne almana sevinirdim, ne giydiğime. Seviyorlar mı, dalga mı çekiyorlar anlamazdım. Ah bu kavramlar! Yaşım dokuz oldu, temmuzun bir günü 37 can yandı. Yaktılar. Sonra o canların katedildiği otelin altına kebabçı açtılar. Neresisin dediler, Sivas dedim, "Yananlardan mısın, yakarlardan mısın," diye sordular, hem de uzun yıllar. Büyüdükçe, öğrendikçe sızı arttı, dilim la.

Herkesin, herkes ve her şey hakkında bir fikri var. Toplum olarak hâlâ çözümü değil, sorunu konuştuğumuz sıralar. Bir şekerle gönlümüz alınıyor da, ete, ekmeğe, sıcağa hasret zamanlar. Sağ, sol için hâlâ gereksiz manalar, maçta bir golle sarıldığın, depremde göçükten çıkardığın, konserde aynı şarkıya eşlik edip, birlikte "ah ulan" diye bağırmanın hangi taraftan ne önemli var. Sarı saçmış, kızılbaşmış, kalp olduğu yerde değil yandığı yerde atarmış. Otelin altındaki kebabçı kapanmış, yas bu başka şey değil, artık acıya saygı lazımsız. Dertin dert olması zaman almış, dert bu kime anlatsan onda kalarmış, Hasret söyler Emek'in sözleriyle, o dertini kime yansınmış...

Yirmi dört yıl sonra aynı acı, aynı hasret, aynı saygıyla... Hepsine.

"Kimsen ben anlamıyor/
Ben dertmini kime yanam/
Akbabalar dört dönüyor/
Ben dertmini kime yanam

Seviyorlar beni seyril/Sanki benim dünyam aynı/Dostum yok güneşten göyri/Ben dertmini kime yanam

Emekçi bin yıllık ahlal/
Aforoz etmiş ilahlar/Dostum dünmanım silahlar/Ben dertmini kime yanam"

Aşık Emekçi

Yük: Kalbe

Dert Olan

Dertin dert olması zaman almış,

dert bu kime anlatsan onda kalarmış.

Auta Çıkan

Top Fobisi

Top auta çıksa da, oyun birileri için dursa da skor

tabelasındaki sonuç LGBTI'leri asla bağlamayacaktır.

Diyatılardan farklı cinsel yönelimi olan kişinin 'içinde' dönenleri bir kenara bırakırsak en büyük sıkıntısı ailesi, dostları, iş arkadaşları, yaşadığı muhit, okul arkadaşları veya yoğunluğunu hissettiren dini kurumlarca dışlanması, şiddetli uğraması olasıdır. Kıta Avrupası bu baskıyı kısmen aşmış görünse de 'dışlanmayı göze alarak dışarı çıkmak', İngilizce söylemlerle coming out of closet (dolaptan/saklandığı yerden dışarı çıkmak) yani kısaca coming out heteroseksüeller (düzcüseller) için de bir donma, bir duraklama nedenidir. Çünkü top auta çıkmıştır - oyun durur.

Spor alanındaki eşcinsellerin down low (neredeyse ömür boyu açılmamak) sendromu diyebileceğimiz bir ruh cenderesinde bocalaması ise kaçınılmaz; bulundukları kulüp veya bağlı oldukları kuruluşlar o kişinin ailesi, muhiti ve arkadaş çevresidir bir bakıma. İşe bir de coğrafyanın, mesela bizim gibi bir ülkenin dini duyarlığını, düşkünü olduğunu, günah yaftalamasını eklersek eril ağırlığını hissettiren bir takım ruhudan eşcinsel bakış açısına zerre yer yoktur. Aynı soyunma odasında soyunup giyinen, aynı yerde duş alan, kampa aynı odada konaklayan bu insanlar büyük bir kabusa mahkum edileceklerdir. Düzcüseller tedirginlik, nefret benzeri gergin duygularda trapeze gelirken eşcinseller aşağılanma ile beğenme arasında tahterevalliye oturacaktır ne yazık ki.

Türkiye'de 2009 yılında il hakemi Halil İbrahim Dinçdağ, eşcinsel olduğu için mesketken ihraç

edildi. Gerçek olarak Dinçdağ'a GATA'dan verilen askerliğe elverişli değildir (çürük) raporu gösterildi. Hakemin kimliğinin gizlenmesine dair mahkeme kararına rağmen, haber medyada "Trabzonlu hakem H.I.D" şeklinde verildiği için kısa zamanda kimliği ortaya çıktı. Dinçdağ, hakemlik lisansı elinden alınıp kimliği deşifre edildikten sonra hiçbir yerde işe alınmadığını ve Karadeniz mafyası tarafından ölümlü tehdit edildiğini iddia etti. Dinçdağ göreve iade edilmesi için Türkiye Futbol Federasyonu'na dava açtı. Ancak eşcinsel olan Dinçdağ'ı dinleyen, hakkını savunmak sorumluluğu taşıyan resmi kanallar olaya tribün lisansıyla 'ibne hakem' anlayışıyla yaklaştığından topun auta çıkması maçın seyrini asla değiştirmedir.

Hafızam beni yanıltmıyorsa yıllar önce duayen tiyatro oyuncusu İsmet Ay da kendisine sorulan "Hangi futbolcuyu beğeniyorsunuz" sorusuna rahat kimliğiyle 'Prekaz; duran toplara çok iyi vuruyor' yanıtını verirken hem halkın sokak jargonuyla beslenmiş hem de ironiye dayanarak futbola yakınlığını, futbolun eşcinselle bakış açısını eleştirmişti.

Her şeyden şüpheleneceksek, her şey bizi cinsel merakımızla şekillendirecek ve bir tehdit oluşturacaksa Pascal'in şort içi çalışmalarına alkış tutan zihniyet, şüphesiz düzcüselliği su götürmez Pereira'nın gol sevincini top topayıcı çocukla paylaşmasını manşetten veren medianın sepişik muhafazakarlığıyla örtüşecektir.

biyresel özgürlüklerini ilan etseler de çoğunun hikâyesi mutsuz sonlandı: Robbie Rogers, Leeds United, Heerenveen, LA Galaxy formlarını giydi. Amerikalı futbolcu eşcinsellik bayrağını açtıktan sonra yedekler arasına alındı ve yirmi altı yaşında futbolu bıraktı. İngiliz futbolcu Justin Fashanu baskılar sonucu intihar etti. Teniste ortam biraz daha rahat, sporcular daha dokunulmaz gibi görünse de lezbiyenliği 'seyir açısından hoşgörü' erkek egemenliğinin sınırlarını zorladı ve 2013 yılında Fransa'nın eşcinsel evliliğe izin veren yasası Fransa Açık Final'inde protestoya maruz kaldı.

Fatih Ürek'in 2012'de Edirne Kırkpınar Yağlı Güreşleri'nde ağalık ihalesine gireceği haberine tepkileri de atlamamak gerek. Oysa meraklıları bilirler ki pornografik içerikli birçok gay sitesinde bizim yağlı güreşimiz homoerotik hakimiyetini sürdürmektedir.

Erkeklik üzerinden düzcüselliği hem LGBTI bireylerine hem de kadınlara dayatan tek yönlü akıl bana süretili Stephen Daldry imzalı, 2000 yapımı Bill y Elliot filmi ni hatırlatır; baleyli gi di duyan oğlunuboksaiten baba figürü, kabullenememe üzerine incelikli bir örnektir.

Ama futbol, despot cinselliği ve coming out'u birlikte harmanlayan en önemli çalışma izlandalı post-rock grubu Sigur Rós'un Viðfarvel til loftárása adlı şarkılarına çekilen kliptir.

Top auta çıksa da, oyun birileri için dursa da skor tabelasındaki sonuç LGBTI'leri bağlamayacaktır. Bu da kesin.

Bir Avuç Gökyüzü

Hiç bu kadar susmak istememiştin. Bizim mehzular belliydi de kafamız karışık tı işte biraz. "Kendi düşmanına kıyamadığında dostuna hainlik üzerine konuşmaktan caymalı insan" demişti Sara Hatun. İnsan ki omuz omuza yürür, uzun uzadıya yollarda yan yana akar, süzülür ve gider... Demem o ki; "Oğlum Memed aynı otobüsteyiz belki ama yan yana koltuklarda değiliz artık seninle."

"Niye be abi," diye sordu.

"Bu ay çok kar yağdı değil mi," diye cevap verdim.

"N'olmuş abi," dedi "çok kar yağdıysa."

Bilal abi çayı yeni demlemişti. Kahvenin ortasındaki sobanın üstüne astığı beyaz mendillerden sobanın ortaşine sular damlıyordu. "Ateş ve su diyorum Memed... Sence hangisi daha güçlüdür?" "Su abi," dedi. "Neden?" dedim. "Ateşi söndürür," dedi. "Ya ateş çok büyüktü?" "O zaman ateş çok güçlüdür abi," dedi. "Peki sen hangisinin Memed?" dedim. Durdu, kafasını çevirdi.

Kahvenin buğulanmış camının önünde elleri ceplerinde toplanmış işçileri izliyorduk. Kamyonlar birer birer gelip hepsini alıp uzaklara, çok uzaklara gidiyorlardı. Dönmeyecek gibi terk ediyordu herkes birer birer buraları. Herkes gitmek istiyordu da istedikleri yere varabiliyorlar mıydı acaba bu insanlar. Bense izliyordum sadece; kaldığım, durduğum, olduğum yerden... Aklim ve bilincim, henüz buraları toptan terk etmek için yeterince vazgeçme sebebim olmadığımı dretiyorlardı bana. Herkes çıkar yola da bedenini değil, önce kendini yola çıkarmayı, kalbini götürmeyi bilmeli insan. Bir son yazıyorum astımdakendim için. Nasıl biteceğine şimdilik karar veremiyorum sadece.

Yüzöl sürdü sanki o gece. Uykuyla uyanıklık arasında yarım yamalak o korkunç düşüncelerimi toplamaya çalışırken farkındaydım artık her şeyin. Gizli, derin bir kaybetme korkusuyla uyanmasını bekliyordum. Her şeyi konuşacaktım. Gecesinde sarhoş yatıp, dünyu unutan ayıklığıyla, kan canağı gözlerle bana baktı. Tüm gücüyü avucumdaki mektuba tutundu. "Dur bakma," dedi. "Sana artık güvenemiyorum," dedim. Endişeli ve ürkek çıplaklığını saklamaya çalışıyordu. Dudaklarını ısırıyor. Kırmızı rujunun izleriyle dolu yataкта, saçılmış nar gibi paramparçaydık ikimiz de. "Hata yaptım," dedi. Sen hata yapmıyorsun be biricik. Suç benim. Birkere affettim seni. Ve daha sonra her defasında affetmek zorunda kaldım. "Beni öper misin," dedi.

Derin bir nefes aldım. Geçmiyor be biricik artık öpünce de... "Sen böyle biri değildin," dedi. "Ne sandın be güzelim? Beni bu hale getiren, senin gibi düşünmemi, senin gibi hareket etmemen neden olan sensin. Seni sevmiyorum artık," dedim. Yüzünü eğdi. Evden birlikte çıktık. Peşinden geliyordu. Sokağın soluna saptım. Bir daha da o eve birlikte dönmeydik.

Bilal abi çayları koydu masaya. Memed'e Asiye'yi istemeye gidecektik bugün. Gecesinde konuşmuş, kahvede buluşacaktık. Kösele ayakkabılarını yeni boyadığını biliydi. Çiçeğine kurdele bağlamış, Tatlıcı Hacı Remzi'nin pastanesinden Asiye'nin en sevdiği tatlıyı alıp gelmişti. "Abi... N'oldu," dedi.

düşün bakalım?" dedim. "Anam! Asiye'yi bir türlü sevmeydi," dedi. "İnsanın anası oğluna düşman olur mu lan hiç," dedim. "Ateş," dedi. Yüzüne döndüm. "Buldum, su!" dedi. Durdu, düşündü, "Kim abi benim düşmanım? Varsa bilelim ona göre şeklimizi belirleyelim."

"Ateş de su da sensin Memed. Sen kendine düşmansın. Yüreğini, aklını kapıtmışsın deli bir rüzgâra, hangi yana savrulduğun farkında bile değilsin. Senin ki sevdâ değil, çaresizlik. Kendi kişiliğini olanca dretmişlikle mahallede,

orada burada sahip olamadıklarımla, gördüklerinle karıştırmayı bırak artık. Mahallenin havalısı Asiye için takmışsın ince bir kravat, çekmişsin köseleleri, üzerine iyi oturmamış bir gömlek giyip çıkmışsın anaçının sıcak

evinden, çıkıp bana anamdır diyorsun benim düşmanım."

Boynunu eğdi. Çayını yudumladı. Eli titriyordu.

Gidecek yeri olmayanın yolu uzun, kederi derin olurmuş. Bizim İlyas da o gün sabah kahveyi açtıktan sonra dellennmiş, gideceğim diye tutturmuş. Bilal abi de ikna edememiş İlyas'ı. Yazınahenden biletini almış, valizini de sokağın ortasına fırlatıp "Siktir ol git," demiş İlyas'a. Bizimki iyice dellennip yağın karın altında it gibi titireyerek kaç saat beklemiş öyle. Kahvenin karşısında kendisini alacağı otobüsü beklerken direğe asılı kayıp bir köpek ılanını görmüş... Terzi İlyas'ın "Şeker" adındaki köpeğini bulana

Gidecek yeri olmayanın yolu uzun, kederi de derin olurmuş.

bilmem kaç para ödül vardır. Ödül yazısını görünce İlyas çıldırmış. Akli yer gök arasında gidip gelmiş, küçücük bir çocuğa dönüvermiş İlyas. Valizi olduğu yere bırakmış Terzi Kamuran'ın köpeğinin peşine düşmüş. Tanıyordu İlyas, Şeker'i... Daha önceleri Kamuran Hanım Şeker'i gezdirmesi için İlyas'a para verirmiş. Mahalleyi dört döndüp bulamayınca umudunu kesmiş bizi. Yorulmuş, valizinin başına dönmüş. Valizin arkasında bir anda beliren Şeker'i fark edince uzanıp, yakalamak istemiş. Tam yakalayacakken kahveye doğru kaçvermiş Şeker. İlyas da peşinden can havliyle adımı attığı anda bir şey çarpıvermiş İlyas'a. Yere devrilmiş bizim koca İlyas o an. Bilal abi yakalamış Şeker'i. Terzi Kamuran, mahalleli toplanmış Şeker'in başına, Şeker'in bulunmasına sevinirken bizim İlyas da asfalt üstünde yatıyormuş öyle yalnız... öyle sakin... Titriyormuş İlyas. Bakışları yeri, göğü delmiş sanki. Derin, uzun, bir o kadar sonsuz bir uykuya dalmış İlyas... Bilal abi gitmiş gazete kâğıtları ile örtmüş İlyas'ın üstünü. Sonradan öğrendik Bilal abiden meğer bizim İlyas'a beklediği otobüs çarpmış.

Her şeyi, herhangi bir zaman diliminde, herhangi bir kelime ile anlatılabilmek her zaman için mümkün değildir. Kelime kullanmak insanlığın en büyük zaafı olduğu gibi kadar kelime kullanmadan da kendini anlatılabilecek başka bir çaresi yolu yoktur insanın. Memed de durumun farkındaydı. Ne demek istediğimin de... "Asiye seni sevmiyor oğlum," dedim. "Seviyordur be abi," dedi. "Asiye seni istemiyor oğlum," dedim. "İstiyordur be abi," dedi. "Sevmiyor da, istemiyor da Memed," dedim. Sandaleyle tüm öfkesile ittirip ayağa kalktı. "Asiye beni seviyordur da istiyordur da abi," diye bağırdı. Sesi titriyordu... Sustu bütün şehir, bütün kahve, herkes... Derin bir sessizlik oldu. Çınlıyor her ses yararı baş vermeye İlyas'ın elçisini sılatıyordu. Sobanın üstündeki mendillerden akan damlalar kor ateşe düşene bir vücut gibiydi. "Lan oğlum sevsen kına gecesine dokuz elbise mi isterdi bu kız," dedim. Arı bir gülümseme belirdi yüzünde. Kolumu açtım. Sarıldı. Dışarı çıktık.

Hava buz kesmişti sanki, it gibi titriyorduk. Hacı Remzi'ye gidip Memed'in aldığı tatlıyı geri verdik. Aldığımız para ile de bir paket cigara bir de hayalini kurduğumuz lahmacun fırını için piyango bileti aldık. "Bakarsın bize çıkar be abi, açar mıyız o zaman lahmacun fırını?" dedi Memed. "En kralını açarız oğlum. Bırak karış tabela üstüne Siverekli Memed'in Lahmacun Fırını bile yazarız," dedim.

Aclara alışamayacağı; fikrinde, duruşunda, yürüyüşünde bir şeyleri değiştirmesi gerektiğinin farkındaydı. Memed. İçin için hissettigi gizli-çok bir yığın düşüncenin arasında, hayatın tam orta yerinde nasıl yapacaktı ve nasıl öğrenecekti bunu... Düşke kalke, ezilemek, korkarak ama asla vazgeçmeden...

Çiçekler mi?... Anasınagötürdü Memed.

Mürüme

Adım. Sözlük anlamıyla bir yerden bir yere gitmek için yapılan ayak atışlarından her biri. Daha geride kalan anlamı ise hamlede bulunmak. Yolda olma hünerini bize sağlayan ancak sağlığı yerinde olan insanların alışkanlıklarından dolayı pek de üzerinde durmadığı fiil.

Hangi anlamına daha yakın hissederseniz hissedin, bütün bu anlamları keşiştiği bir yer var. Gideceğin yere, temas etmek istediğin insana, savunduğun fikre yakınlaşmak. Ağır ağır, ilmek ilmek zamanı örüp, Aşık Veysel'in tabiriyle menzile yürümek. Her adımda biraz daha anlamak, görmek, bilmek ve tanımak laneti omzumza çöken. Bazen hiç konuşmadan, bir söze bedel adımlar atmamak, bütün suskunlukların içinde adım adım girmek.

Herkesin her zaman gidecek yolu, sustuğu yolları, unutmak için didindiği hasretleri var. Her birimizin başka ağrıları, bazen de hepimizin hayatına kara bulut gibi çöken acıları var. Hepimizin indirmeye çalıştığı acı ayrıyken, hepimizin yolculuğa başlamak için bir adımı ihtiyacı var.

Bir keresinde bu sayfada "Kimse durup dururken kahraman olmaz, insanın kahraman olmak için buna mecbur kalması gerekir," diye yazmıştım. Kahramanlar ve kahramanlık çağları arasında nasıl sancılı bir yaşama hapsoldüğümüzü anlatır. Yaşar Kemal, başta kendi yaratıkları olmak üzere kahramanlardan nefret ettiğiğini anlatmıştı. Bence burada nefret ettiği şey kişisel olarak kahramanların kendisi değil, insanları kahramanlık yapmaya, kaybedecek şeyleri kalmamaya sürükleyen koşullar ve zamandır.

İnsan olduğu yerde durmayla, iktidarları ise insanı dönüştürmeye çalışır. Bu dönüşüm, mevcut birer seçmene, nesneye çevirmeye çalışmasıdır.

Eğer durursa insan, iktidarın durmasını beklerse, yumruğun bitmesini, fırtınanın dinmesini beklerse ya dönüşür ya da yok olur. Bir gün arkasına baktığında koca bir ölem, ger dönmeyecek yollar bulur coğrafyasının kaderinde.

Çoğunluk her daim azınlığı kendine benzetmeye çalışır. Öyle kısaca alır ki insanı yalnızlık, dışlanmılık duygusu, eğer olduğu yerde durursa çoğunluğa dönüşür. Üstelik çoğunluğun artırı, çırak, en parya, en görülmeyenlerindendir artık. Yalnızlık korkusuna teslim olmuştur.

Bazen yorgunluk teslim alır insanı. Bacaklarında, kollarında, kalbinde, aklında hal kalmaz. Öylece kalakalı çölün ortasında. Kuma teslim eder kendini, fırtınanın götürdüğü yerde baygın bulur ezberlenmiş sözcükler tarafından. Uyandıği zaman o sözcüklerin gönlünü neferidir

artık. Başka şey söylemez olur.

İnsan bazen öyle rezileşir ki tüm bu süreçte, içine sindirmeye dönüştüğü şeyi. Hüzura emek için

önce kendisinin inanaması gerekir, bu yüzden de en ileriden söyler söyleyeceklerini. Orada olduğunu herkes görsün diye en çok o koku bırakır kenarıdan durduğu duvarın dibine. En çok o rezileşir, en çok o ahlaksızlaşır.

Tüm bu sebeplerden durmamak gerekir işe. Bir adım atmak, yol almak, başlamak gerekir. Başka bir çare kalmadığında teslim olmak, koşullar onu esir aldığında koşullara boyun eğmek yerine insanın insanlığa en çok yaklaştığı yerdır o an. O yolda bütün insan, o yolda öğrenir. Günahlarından arınmaz ama günahları anlar.

Bütün kara bulutlar birleşmiş tepenizde, şemsiyeniz kırılmışsa, inancınız yorulmuşsa, adımlardır sizi yeniden kendinize inandıracak olan. Ve yürüdüğünüz yer haklı ise, menziline ulaşarak, taşıdığınız umut ise "Asla Yalnız Yürümeyeceksiniz."

Yürüdüğünüz yer haklı ise, menziline ulaşarak, taşıdığınız umut ise "Asla Yalnız Yürümeyeceksiniz."

Çöplerden Semt Analizi Kurtuluş

"İnsan dışında kendini gösterme ya da gizleme becerisine sahip başka bir özne yoktur; başka hiçbir özne anlaşılmayı ya da yanlış anlaşılmayı göz önünde bulundurarak tutumunu değiştirmez," diyor Georg Simmel, Gizliliğin ve Gizli Toplamların Sosyolojisi kitabında. Yirmi iki aydır yaptığımız Çöplerden Semt Analizi çalışmasında da bu önermenin negatif sonuçlarına toplumsal anlamda bir çare üretmeyi amaçladık, bu çizide hareket ettik. İnsanlarla genellikle kamusal alanda, yani sokakta tanışırız. Ve karşımızdaki insanlar görünmek istedikleri kadariyle kendilerini anlatırlar. Zamana ve mekâna göre tutumlarımız değişir. Evimizdeki gibi davranmayız sokakta. Artık herkes için olağan hale gelmiş görünmez maskeler takarız. Mahrem alanda maskelerimizi çıkarırız. Yaşadığımız her an her yerde bir iz bırakırız ama barındığımız yerde bıraktığımız izler en gerçek halimizi yansıtır.

"Çöplerden Semt Analizi"nde okuduklarımız dışarıdan bakarak görülemeyecek mahrem alanların çerçevesini kimliği ihtiyaç duymadan çizmeyi amaçlıyoruz. Bugünün gündelik yaşam tarihine not düşüyoruz.

Alištığımız ve sorumlu tutulduğumuz tarih bilgisi genellikle sonuçlardan ibaret olsa da aslında tarih sebepleri de içerir. Tipki yaşamışıklarımızın yaşam biçimimizin sebebi olması gibi.

Yaşamınışıklar kültürleri var eder. Tarihi ve dolayısıyla kültürü olan bir yerde neden-sonuç ilişkisi kurma imkânımız gelişir ve bu durum meseleleri anlaşılabilir kılar. Bu yüzden bu ya analiz için İstanbul'un tarihi semti Kurtuluş'u seçtim.

Metropol şehirlerde mahalle kültürünün çöküşü metro hattının temel atmasıyla başlıyor.

Kurtuluş, tarihsel ve kültürel açıdan oldukça zengin bir yapıya sahip. İlk yerleşimlerin 1500'lü yılların başına rastladığı Kurtuluş'ta yakın tarihe kadar Rum ve Ermeni vatandaşlar çoğunluktaymış. 1929'daki büyük yangından önce ismi, Rumca "ahır" anlamına gelen "Tatavla" imiş. Yangında iki yüz civarı binanın yanması sonucu ismi değişen semtte Rum ve Ermeni vatandaşlara karşı olan baskı giderek artmış ve 1955 yılındaki 6-7 Eylül olaylarıyla birlikte nüfus yapısı ciddi bir değişime uğramış.

Geçmiş çalkantılı olaylarla anılan Kurtuluş'ta yaşam artık başka türlü akıyor. Çöplerle ilk dikkatimizi çeken durum ise mahalle kültürüne dair elde ettiğimiz bulgular. Pastane, fırın gibi hamur işi ürünler satan dükkanların yoğun olduğu semtlerde mahalle kültürünün varlığından söz

edilebilir. Çöplerden bu tarz yerlerin poşetleri çokça çıkıyor. Kurtuluş'un bundan otuz yıl öncesine kadar farklı etnik kökenlere sahip olsa da benzer yaşam biçimi sürdüren nüfus yapısı ulaşım imkânlarının gelişmesiyle sınıfsal açıdan da değişime uğramış. Öğrencilerin ve çevreye yakın yerlerde çalışan insanların bölgeye taşınmasıyla genelde ailelerin yaşadığı semt zamanla karma bir yapıya bürünmüş. Aynı çöp konteynirında öğrenci evi atıklarına da aile yaşamını gösteren atıklara da rastlıyoruz. Pişirmesi kolay olan piliz nugget, soslu gibi ürünlerin poşetinden kola şişeleri de çıkıyor. Hemen yanındaki poşette ise bebek bezi, soğan ve patates kabukları buluyoruz. Aynı binada

hem aile hem de bekâr hayatı süren insanların yaşadığı söylenebilir. **Ramazan ayına rastlayan bu analizde çöplerde bolca ramazan pidesi ambalajı rastlıyoruz. Ramazan pidesi çıkan bazı poşetlerden bira şişeleri de çıkıyor. Bu semtin kozmopolit yapısının devamlılığına işaret ediyor.**

Semt sakinlerinin ana yemek tercihlerinin sebze ağırlıklı olduğu söylenebilir. Özellikle lifli olmasi sebebiyle sindirime yardımcı bir besin olan kabak tüketimi bir hayli yoğun. Dereotu ve maydanoz da çokça tüketiliyor. Baklagillerle pek az rastladığımız semtte, tavuk ve kıyma et tüketimini oluşturuyor. Evlere servis ürünlerde hamburger ve pizza ağırlıklı bir tablo karşımıza çıkıyor. Bu ürünlerin daha çok bekâr ve öğrenci nüfusunda tüketildiğini söylenebilir. Aynı

poşetlerde karşımıza çıkan filizlenmiş patesleri görürnce evde fazla vakit geçirmeyen, çalışan insanların varlığına kanaat getiriyoruz. İçecek tüketiminde ise çay, başı çekiyor. Genellikle iki veya üç demlik poşet çay bulduğumuz çöpler muhtemelen az sayıda insanın yaşadığı evlere ait. Dökme çaylar ise aile sofralarına işaret edecek miktarda karşımıza çıkıyor. Dökme çay artıklarının yanında sıyah zeytin, beyaz peynir gibi klasik kahvaltılık ürünlere de rastlıyoruz.

Kurtuluş'un diğer semtleri oranla en fazla fark yarattığı tüketim alanı ise kozmetik. Peeling jeli, bakım kremi, yüz ağdasi, aseton, roll-on gibi bakım ürünleri en çok karşılaştıklarımızdan. Bunların yanına bir de diz altı ten rengi çorap ve babet çorabı ambalajları da eklenince görünümlerine önem veren bu kişiler Nişantaşı, Osmanbey, Taksim gibi yakın yerlerde alışveriş yerleşimleri olarak Kurtuluş'u seçtikleri söylenebilir hale geliyor.

Kent kavramının modern zamanlar ile hayatımıza girişi Kurtuluş'un tarihinden geriye sembolik anlatır bırakmış gibi görünüyor. Ulaşım imkânlarının gelişmesiyle bir yerleşim alanının yapısının ne denli değiştiğini Kurtuluş üzerinden okumak mümkün. Gelişimlik bir şekilde de kültür yozlaşmayı beraberinde getiriyor. Metropol şehirlerde mahalle kültürünün çöküşü metro hattının temel atmasıyla başlıyor.

Doksanlı yılların son günlerinden bugünün Türkiye'sine cesur bir bakış

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

[canyayinlari.com](https://www.canyayinlari.com)

twitter.com/canyayinlari

Mehmet Ali & Akşamsefası

Ben şanslı bir çocuktum... Çarşıkapı'daki evimiz küçükti ama ben bu küçük evde çok mutlu bir ortamda ve ne gariptir ki, evin küçükliğünden dolayı, Yahya Kemal gibi, babamın dostu olan ünlülerin sofrasında büyüdüm.

Zaten hepı topu üç odalı evimiz küçük olduğu için, yemeğe misafir geldiğinde, ağabeyimle benim yattığım, yemek masasının da bulunduğu oda, yandaki misafir odasıyla birleştirilir ve biz de mecburen masaya otururduk.

Yatak odamızla, misafir odası, eskilerin "salon salamanje" dedikleri, birbirinden buzlu camlı kattarın kapıları ayrılmış bitişik iki odaydı; yemeğe misafir gelince kapı açılır, iki oda birleştirilirdi.

Günlük yemek yediğimiz mütevazı masanın, iki yanındaki kanatlar açılıp uzatılırdı, böylece masa dört kişilikten sekiz kişiliğe terfi ederek "ziyafet masası" kimliğine kavuşur ve birleştirilen iki odanın ortasına uzunlamasına yerleştirilirdi.

Masanın başında elbette "Büyük Şair" Yahya Kemal otururdu. Ben masanın en ucundaki iskemlede, masaya erişmeye bolum yetmediği için, hasır gibi ölümlüş ince ahşaptan yapılmış oyuncak sepetimin üzerinde oturdum.

Benim çapraz yanımda, masanın öbür başında, odanın kapısına yakın olduğu için, kolay servis yapışın diye annem otururdu.

Masada, gözümün önünde bugün gibi canlandırdıklarım arasında, Prof. Vehbi Eralp ve eşi, amcam (o zamanlar bekâr olan) Ekrem Kongar, Tamburi Ercüment Batanay var.

En azından ayda bir yeniden bu yemeklerde mutlaka başka konuklar da olurdu ama ben en çok onları anımsıyorum.

Babam ile Yahya Kemal art arda, bu dünyadan ayrıldılar...

Yahya Kemal, kilolu olmaktan ve çok yiyip içmekten kaynaklanan hastalıklarla sık sık hastaneye yatarı. Bir defasında babam onun "İhsan biz tekrar içki"

ichmek için tedavi oluyorduk, ama artık anlamım ki içkiyi kesmek veya azaltmak lazım," dediğini anlatmıştı.

Babam, dağdan düşerek ölen ağabeyimin acısına dayanamayıp anı olarak vefat ettiğinde, Yahya Kemal, yine hastanede; üzülmesin diye babamın ölümünü ona haber vermemişlerdi. Zaten çok kısa bir süre sonra o da aramızdan ayrıldı.

adıyla derlediği kitabın 2. cildinin 476-483. sayfalarında bu yazıları alıntılarım.

Amcam yazısında şöyle diyor:

"Bu ölümsüz büyük şairimizi ilk defa felsefe hocası olan ağabeyim İhsan Kongar'ın evinde tanımak şerefine nail oldum. Tarihini pek hatırlayamadım ama tahminen on beş seneye; o gece üstadın doğum yıl dönümünü, ağabeyimin evinde kutlayacaklardı; bu toplantıya, ağabeyim beni de çağırdı. Gerçi Yahya Kemal hakkında ondan çok şeyler dinlemiştim ama, bu davet beni pek heyecanlandırdı.

Bu büyük adamın huzuruna çıkmadan evvel, onun sevdiği musiki eserlerinden mürekkep bir repertuar hazırladım. Şimdi onun, musikimiz hakkındaki fikir, tarih, fıkra ve hatıralarını başka yazılarla bırakarak, hazin olan küçük bir tarihçeden bahsetmek icap ediyor.

Ağabeyim, edebiyata meraklı idi, musikiyi severdi. Hele Yahya Kemal'in bütün şiirlerini ezberden okurdu, fırsat düştükçe, derslerinde bile şiir okuduğunu talebeleri söyler. Hattâ Yahya Kemal Bey, bir kardeş gibi sevdiği ağabeyim için bir gün:

-İhsan meğer bu şiirleri ben, sen okuyasın diye yazmışım, diye iltifat etmişti. Fakat ne hazin bir tecellidir ki birbirlerini seven bu iki dost, bir kaç ay ara ile, ebediyete göçtüler ve ne gariptir ki ağabeyim, sanki ondan sonraya kalmak istemiyormuş gibi, aradaki

yirmi yaşa rağmen ecel şerbetini içmekte ona takaddüm etmişti.

Erenler şiirliye, evvel giden ahabba selâm olsun erenler diyen Yahya Kemal'in Tekrâr mülâkî oluruz bezm-i ezelde mısralı ile, dostlarına ettiği vaat, maalesef pek kısa bir zamanda tecelli etmiştir."

Dedim ya, şanslı bir çocuktum: Cemil Meriç'li, Nurullah Ataçlı, Yahya Kemal'i bir alimde büyüdüm... Ve bugünkü siyasal iktidarın ürettiği kültürlü cehenneminde ancak eski anılarla sağınarak yaşayabiliyorum.

Yahya Kemal Ve Ses Sanatçısı

Ekrem Kongar'la Aynı Sofrada

Bugünkü siyasal iktidarın ürettiği kültürlü cehenneminde

ancak eski anılarla sağınarak yaşayabiliyorum.

Bu yazıyı yazarken belleğimi tazelemek için yaptığım araştırmada, amcam Ekrem Kongar'ın şimdiye kadar bilmediğim iki yazısına rastladım.

Anlaşılan Yahya Kemal'in ölümünün ardından, babam da hayatta olmadığı için, bizim evde sofrada sık sık onunla birlikte olan Türk müziği sanatçısı amcamdan yazı istemişlerdi.

Amcam yazılarını Havadis Gazetesi'nin 11 Haziran 1959 ve 25 Haziran 1959 tarihli sayılarında yazmış.

Kâzım Yetiş de, İstanbul Fethi Cemiyeti tarafından "Yahya Kemal'in Ölümünün 40. Yıl Dönümü Hatırası" olarak basılan Yahya Kemal için yazılanlar

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rntany.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Cüneyt Arkın'ın Topu

Eve doğru yürüdük. Yürüdük. Yürüdük. Bahçeye girdik. Topu aldık.

Cüneyt Arkın çıkmasın diye dua etmeye başladık. Arkamızı döndük.

Tam bahçenin çitinden atlarken... Cüneyt Arkın çıktı...

Astsubay çocuğuyum. "Çocuk Yılı" ilan edilen 1979'dan bir yıl sonraydı. Babam Doğubeyazıt'a tayin edildiği için biz de tayin edilmiş sayıldık. Ağrı Dağı'nın eteğinde, etek altı bir ilçe... Orası Kürt arkadaşlarımız gibi, biz İç Anadolu'nun içinde doğup büyümüş tüm memur çocukları olarak deniz görmeyenler ezici çoğunluktaydık. Ezici çoğunluk lafın gelisi. Ezilen çoğunluktaydık... Deniz televizyonda görmüşüz, siyah beyaz. O sayılmaz. İstanbul'u sinemada görmüşüz. İstanbul'dan tayin olup gelmişlerin çocukları da var. Onlara ilk sorulan ve cevabı merakla beklenen bir sorumuz var hep: "Hiç ünlü gördün mü?"

O yıl iki aile tayin olmuştu İstanbul'dan, çocuklarıyla beraber. O çocuklardan adı Orhan olana sorduk soruyu. -Gördüm, diyor. Heyecanla, merakla sıralıyoruz soruları... Kimi gördün, nerede gördün... Nasıl gördün... Şehir Tiyatroları diye bir tiyatro varmış, orada görmüş. Adını bilmiyor. Adı bilinmeyen ünlü mü olurmuş hiç.

Ünlüymüş çünkü filmlerde oynuyormuş. Tarif ediyor. Hiçbirimiz hiçbir film den çıkartamıyoruz. Baştaki heyecan ve merak kadar büyük bir hayal kırıklığı... İstanbul'dan gelenlerden bir de Murat var. Ona da soruyoruz aynı soruyu.

-Hiç ünlü gördün mü?

Hemen cevap vermiyor.

-Cüneyt Arkın'ın, diyor, Levent'te villası var. Cüneyt Arkın'ın adını duymak yetiyor bize.

-Vay, diyoruz, hem de Cüneyt Arkın'ı mı gördün...

-Bir gün, diyor, arkadaşlarla toplanıp Cüneyt Arkın'ı görmeye gittik.

-Gördünüz mü?

-Evinin gördük.

-Evi nasıl?

-Villa oğlum.

-Villa nedir?

-Evin havuzlusu.

-Cüneyt Arkın'ı görmediniz mi yani?

-Evin bahçesine bakıyorduk... Bir de ne görelim!
-Cüneyt Arkın'ı?
-Fitbol topu gördük. Hemi de meşin.
-Cüneyt Arkın?
-Bahçeye çıksın da görelim diye beklemeye başladık.
-Çıktı mı?
-Baktık çıkmıyor, yorulduk. Yere yatıp beklemeye başladık.
-Çıkmadı mı?
-Çıksın diye dua ettik.
-Duamız çıktı mı?
-Beklemekten sıkıldık. Topu alıp kaçmaya karar verdik.
-Meşin topu?
-Eve doğru yürüdük. Yürüdük. Yürüdük. Bahçeye girdik. Topu aldık. Cüneyt Arkın çıkmasın diye dua etmeye başladık. Arkamızı döndük. Tam bahçenin çitinden atlarken... Cüneyt Arkın çıktı...
-Gördünüz yani.
-Yok sesini duyduk.
-Ne dedi?
-Kaçmayın, dedi.
-Naaptınız?
-Kaçtık. Arkamızdan bağırdı.
-Ne diye?
-Durun filan diye. Sesi incediydi.
-Dönüp baksaydınız...
-Arkamıza bakmadan kaçtık...
-O top neoldu?
-Meşin top? Duruyu evde.
-Yemin et.
-Valla. Ekmeek musaf çarpışın.
-Annem babam olsun de.
-Annem babam olsun.
-Vayy be! Cüneyt Arkın'ın topu sende he... Hemi de meşin.
-He. Getireyim oynayalım.
-Buyle fırsat kaçır mı. Murat eve koştu. Biz meşin topu değil de Cüneyt Arkın'ın bekleler gibi

beklemeye başladık. Murat çıktı elinde top ile... Top top değil sanki Cüneyt Arkın'ın kellesi... Murat ağır çekimle bekliyor sanki, aradaki 30 metre bitmek bilmiyor. Kulağımızda destansı bir müzik çalıyor. Getirdi topu ortaya koydu. Hepimiz Cüneyt Arkın'a bakar gibi bakıyorduk topa. Hayran hayran... Top elden ele doluyor. Topu elime aldığımızda bir heyecan bastı beni, bir heyecan bastı... Aldım-verdim yapmadık. Takım oluşturmamak. Futbol oynamadık. Çünkü Cüneyt Arkın'ın topuna tekme atmaya kıyamadık. Sonra ezan okundu. Babalar eve gelmeden anneler eve çağırıldı. Başkalarını bilmem ben o gece rüyamda Cüneyt Arkın'ı gördüm. Top oynadık.

Şiirleriyle tanıdığımız Kaan Koç, bu defa bize hikâyeleriyle sesleniyor. Yaşam ile ölüm arasında salınan, karanlığın içinde parıldayan mücevherlere benzeyen değerli öykülerinde Kaan Koç, kederi ve mutluluğu, umudu ve umutsuzluğu aynı anda yaşıyor.

Ümitvâr olun, hayattasınız...

Özlem Ertan, yeni kitabı *Benim Güzel Ölülerim*'de fantastik motiflerle tarihsel temaları yan yana getiriyor. Bir yazar, "ölüler âlemi"nden kalkıp gelen kahramanına ümit aşılayabilir mi?

Benim Güzel Ölülerim, okurları iki dünya arasında heyecanlı bir yolculuğa çıkarıyor...

Zihindeki sökükleri tekrar ve tekrar yamalayanların, küçük mutluluklardan doğan trajedilerin, hırslın, birbirine yaslanan düşman evlerin, tekerrürden ibaret hayatların çemberinde dönüp duran insanların ustalıkla kurgulanmış hikâyesi.

@ithakiyayinlari
/ithakiyayinlari
/ithakiyayinlari

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

İnternet Sitesi: www.ithaki.com.tr

Genel Dağıtım PUNT

Öteki

Bülent Ortaçgil

Bülent Ortaçgil ile İstanbul'u ilkelinize kadar hissettiğiniz tarihi semtlerden Fındıklı'da, bir çıkmaz sokakta buluştuk. Harbiye Açık Hava'da vereceği konser öncesi, kendisi de bir o kadar üstatle meslektaşları Baki Duyarlar'ın stüdyosunda ekibiyle birlikte prova yapacaklardı. Bilmiyorum önemli mi ama Babalar Gününe denk geldi buluşma. Hadi spoiler(!) da vereyim; "Kapitalizm duygularımızı dahi yönetiyor," diyor Ortaçgil röportajın ilgili bölümünde. Her neyse, çocukluğumun tatlı anıları onun sesliyle zihnimi kaplarken, ben "Öteki Bülent Ortaçgil?" bulma merakıyla girdim o çıkmaz sokağa... Doğal. Onu en iyi anlatan söz olabilir kanımca. Olduğu gibi, samimi bir adam var karşımda. Bülent Ortaçgil. Ve su gibi aktı sohbet...

Prova dışında bir rutininiz var mı konser öncesi? Yok, korkmak dışında.

Bunca yılın ardından hâlâ korku oluyor mu? Büyük konserlerde heyecanlanıyorum. Yıllardır çaldığımız, standart bir repertuvarımız var. Ama uzun zamandır çalmadığımız şarkıları çalacağımız zaman heyecanlanıyorum, korkuyorum nasıl çalacağım diye...

Yapıcı mı, yıkıcı mı bu korku?

Yıkıcı değil. Beni daha iyi çalmaya iten bir unsur korku...

Üretimi tetikliyor mu?

İnsan önce heyecanlanıyor, sonra rahatlıyor. Futbolcuların maça çıkmadan önce, yüz bin kişilik statta bakarlari tetikliyor. Ama oynamaya başlayınca bir şeyleri kalmıyor. Bu da ona benziyor. Sahne üzerinde olmanın, insanların anlamakta zorlanabileceği yanları var. Mesela sahnede bir teknoloji var. O teknoloji, sizin daha iyi çalmanızı sağlayabilir ya da çalarken engelleyebilir.

Sahnede aksaklıklarla karşılaştığınızda ne yaparsınız?

Sinirlenirim. Ama çaldığımız grup çok tecrübeli ve uzun zamandır beraber çalışıyoruz. Yani "hepinizin sesini kestim, hiç bir şey duymayacaksınız" deseler, yine çalarız gözümüz kapalı. Karşı taraf anlayamaz sıkıntı olduğunu. Ama şartlar düzeldikçe, iyi bir ses duyunca daha iyi çalırım. Aksilik olunca demoralize olmandanım. Mesela beni kimse dinlemiyorsa...

Peki demoralize olunca...

Sinirlenirim, aksileşirim, suratım asılır, sert ve kırıcı konuşmaya başlarım.

Ekibinizle kaç yıldır bir aradasınız?

Çok uzun yıllar oldu, artık sayısını bile unuttum. 1990'da ilk albümü yaptık, o zamandan bu zamana rodimiz (ses malzemelerini taşıyıcı) bile aynı, ses düzenimiz filan hep aynı...

İşleri kolaylaştırıyor olmalı...

Evet. Ekibin birbirine alışmasıyla işlerin daha verimli olduğuna inanıyorum. Ayrıca kolay insan harcayamam. İnanılmaz sabırlı bir adamım, onlar da bana para karşılığında çalan müzisyenler" kılıklı bir ilişkimiz yok. Onlar benim yaptığım müziği etkiliyorlar, yaptığım müziği terbiye ediyorlar. Grup müziği yapmamıza

Kapitalizmle duygularımızı bile yönetiyorlar.

Günlük hayatındaki Ortaçgil ile sahnedeki Ortaçgil aynı mı? "Sahnede başka bir kişi oluyorum" diyenler de var.

Onların palavra olduğunu düşünüyorum. Sahnede ne kadar "ben" olursam o kadar rahat oluyorum, o kadar rahat konuşuyorum.

Sahnede doğallığın bir sınırı var mı? Ya da olmalı mı?

Umursamazlık olmamalı, işin ciddiyeti olmalı. Üç-beş bin kişinin karşısına çıkıyorsun sonuçta. Sahnede temiz giyinmeye dikkat ederim ama özel bir sahne kostümüm yoktur. Ne konuşacağımı planlamam, doğal konuşurum. Bir gaf yaptığımı da hatırlamıyorum.

Sahnede gaf yaparsanız, bu sizi utandırır mı?

Müziğin de insanın da hatalardan oluştuğunu düşünüyorum. Hata yapmak insanca bir şey; yanlış çalmak,

ağzının dilinin dolışması, unutmak... İnsani şeyler bunlar. Kaç kere şarkımı unuttum mesela. Kendi yazdığım şarkıyı unuttuca en başta ben gülüyordum zaten. İnsanlar da o samimiyeti görüyorlar.

Yeni dünya düzeninde geçerli bir şey mi bu?

Doğallık bir yana insanların öldüğünden daha iyi

hata mümkün görünmeye çalışıyorlar.

Çağdaşlaşmak dediğin şeyin içinde biraz da mükemmeli aramak var. Oysa hata yapılır.

Hata insanca bir şeydir. Ama hata yapmayan sistemleri, çağdaşlaşma uğruna devreye sokmuş bulunmaktayız. Mesela uçakları bilgisayarlar uçuruyor ya da yönünü bulmak için "sağa dön, sola dön" diyen sistemler var. Ama onlar hata yapınca fena çuvallıyor, corbaya dönüyorsun, geri dönüşü mümkün sonuçları oluyor.

Teknolojiyle aranız nasıl?

Bilgisayar teknolojisini aptal olmayan bir basamakta kullanıyorum. Ama bilgisayar çocuğu olmadığımız, onunla büyümediğimiz için fazla geliyor bana bu işler. Bizim dünyamız kağıt, kalem... Gençliğimiz öyle geçti, başka bir dünyadan geliyoruz. O yüzden ayak uyduramıyoruz bazı durumlarda. Mesela yurtdışına gittiğimde otobüs bileti almakta bile zorlanıyorum. Her şey otomatize olmuş vaziyette.

Dünyanın otomatize bir sisteme ilerleyişi tatsız geliyor sanırım...

Yani. Hatırlıyorum babama da öyle geliyordu. Belli bir yaştan sonra otomobil kullanmayı bırakmış mesela. Herhalde küfür yiyordu sağdan soldan, 'doğru git, sen evinde otur be adam' falan dedilerse... Seyahat etmekten hoşlanmazdı. Yok bilet al, metroya binmek için fiş kes... Anlamadığı, beceremediği bir teknolojiyle yaşamaya başlıyor insan. Yani devir değişiyor ve sen eskiyorsun doğal olarak.

Giderek babanıza mı benzemeye başladığınızı söylüyorsunuz...

Evet. (Kahkaha atıyor)

Bu arada kapitalizmin oyunu olsa da Babalar Günü'nü kutluyorum.

Babalar Günü'nü ciddiye almadım hiç doğruyu istersen. Anneler Günü'nü belki biraz daha fazla, ama Babalar Günü tamamen kapitalizm kokuyor. Anneler günü biz çocukken de vardı. Tabii o da Sevgililer Günü'nden türetilen bir iş. Dükkanların cirolarını arttırmaya çalışmaktan başka bir şey sağlamıyor.

Çocuğunuz kutladı mı Babalar Günü'nü?

Evet kutladı sizden yarım saat önce. Tabii bu bir formalite. Ama aramasa "neden aramadı" diye de aklıma gelir yani. Kapitalizmle duygularımızı bile yönetiyorlar.

Senenin yarısı Bozburun'da yaşıyorsunuz. Tüm bunlardan bir kaçış mı?

Başta bir kaçış vardı. Ve o kaçıştan bir yarar sağladım kendime. Kendimi diri tutma şansım oldu böylece. Giderek yaşıyoruz. Yaşlandığımız zaman yeni teknolojiyle baş etmemiz daha zorlaşıyor. Artık şehir hayatını kovalayamamaya başlıyorsunuz.

"Öteki Bülent Ortaçgil'i" nasıl tanımlarsınız?

Öteki Bülent Ortaçgil'i törpülüyorum. Altı ay İstanbul'da, altı ay Bozburun'dayım. Burada trafik canavarıyım, küfür ediyorum filan ama orada terlik, şort... Kendimi Bozburun'da törpülüyorum. Oradaki hayatı, kendimi tedavi etmek için kullanıyorum.

Süper kahraman

Her dönemde dinlenebilecek öngörüsü yüksek şarkılar yapan bir müzisyen...

Seyyah, dünya insanı, olaylara en geniş perspektiften bakan, sorgulayan, bir o kadar da ılımlı yaklaşan ve arkasında bıraktığı her şeyi özenle seçen, öğretileri ve bakış açısı geniş bir adam...

Her yaş grubuna hitap edebilen, çocuklara güvenen, öğretisi yüksek bir insan olduğu için asla unutulmayacak bir sanatçı Barış Manço.

O'nun oğlu olmak her zaman huzur, mutluluk, başarı ve gurur kaynağı olmuştur benim için.

Doğukan Manço

Süper kahramanım, ba

Barış Man

Evden işe her gün yürüyerek gider, insanlardan kaç

aksine onlarla mümkün olduğunca iletişime geçerci.

çaycının yanına oturur birileriyle belki yarım sa

Babamı anlatmak için birkaç kelime yetmiyor, birkaç cümleyle başlasam yine paragraflar ediyor. Her şeyden önce babam benim süper kahramanımdı. Abimle odamızın duvarında babamın 1970'lerde çektiği pelerinli bir fotoğrafı asılıydı. Her pelerinli figür bir çocuk için kahramandır. Benim kahramanımsa beşikten beri duvarımızda asılı olan o adamdı.

Türkiye'deki yaşamımızda babamın yoğun bir iş temposu vardı. Turneler, konserler, televizyon programları... Bu yüzden baba oğul dolu dolu vakit geçiremedik. Babam çok çalışkan ve disiplinli biriydi. Her işinin başında durur, program çekildikten sonra montaja ve diğer aşamalara dahil olurdu. Onun için eve hep geç gelirdi. Günün sonunda beş dakika da olsa görebilmek için uyumaz, babamı görür öyle yatardık. Bu yüzden benim için en güzel zamanlar Belçika'da geçirdiğimiz günler oldu. Çünkü orada babamı kimse tanııyordu. Orada ünlü biri değildi yalnızca bizim babamızdı.

Çocukluğum Moda'da geçti. Evimiz de babamın iş yeri de Moda'daydı. Evden işe her gün yürüyerek gider, insanlardan kaçmaz, aksine onlarla mümkün olduğunca iletişime geçerci. Giderken bir çaycının yanına oturur birileriyle belki yarım saat sohbet ederdi. Müziğini besleyen şeylerden biri de zaten buydu. Hep yanında taşıdığı küçük bir ajandası vardı. Bugün çok iyi bildiğimiz Barış Manço şarkılarının ilk halleri böyle zamanlarda o deftere işlenmiştir. Bundan birkaç yıl önce yine o ajandayı kurcalarken Ayı şarkısının ilk halini buldum. Şarkının içinde başta pek çok hayvan varmış. Zamanla değiştirilerek şimdiki halini almış. Şarkılarında geçen nasihatler, atasözleri, ele aldığı konular hep kendi hayatında karşılaştığı, deneyimlediği şeyler. Bu yüzden her şarkısının bir hikâyesi ve bir amacı vardı. Ayı şarkısının da anlattığı bir takım şeyler var. Türkiye'yle ilgili diyeyim. Çok kulakla dinlemek lazım.

ım, babam:

Manço

insanlardan kaçmaz,

iletişime geçerdi. Giderken bir

riyle belki yarım saat sohbet ederdi.

Zamansız şarkılardan Dönence

En sevdiğim şarkısıysa *Dönence*. Enstrümantal şarkıları her zaman çok sevmişimdir. *Dönence*'nin müziğini zaten tartışmaya hiç gerek yok. Bir de şarkının sözleri beni çok etkiler. Babam bir röportajında *Dönence* şarkısı için, "Bir şeylere sahip olmamıza rağmen sahip olamadıklarımızı ne kadar istediğimizi anlatan bir şarkı," demiş. "Simsiyah gecenin koyunundayım ama uzaklarda bir yerlerde güneşler doğuyor" demiş. Çok güzel söylemiş. 1981 senesinden bu zamana hâlâ dinlenen, diğer Barış Manço şarkıları gibi zamansız bir şarkı.

Babam Belçika'dan Türkiye'ye geldiğinde İngilizce ve Fransızca rock'n roll şarkı söyleyen bir sanatçıymış. Tabii o dönemde Türkiye'ye rock'n roll oldukça yabancı. Yarattığı farklı tarzıyla başta tepkilerle karşılaşmış. Ama babam, hayatı boyunca cepheleşmektense ortada buluşmanın daha doğru bir yol olduğunu söyledi. Kendisinin insanlar için bir mesaj olduğunu, orta yolu bulmakla görevlendirildiğine inandı. Önce şarkılarında daha sonra televizyon programlarında bu mesajı ulaştırdığı kadar insana ilettili. Kendini benimsetmek için önce *Dağlar Dağlar*'ı besteledi ve bu şarkı ile tanındı. Daha sonra televizyon programları yapmaya başladı. TRT tek kanalken yaptığı televizyon programı da, Barış Manço'ya olan yaklaşımı büyük ölçüde etkiledi. Şarkı söyleyen biri yalnızca radyo ve konserlerden tanınırdı. Ama o televizyon programıyla insanların evine misafir oldu.

Ben babamı on beş yaşıma kadar tanıyabildim. On beş yaşından sonra alacağım nasihatleri şarkılarından aldım.

Adam olacak çocuk

Babamın çocuklara karşı ayrı bir hassasiyeti vardı. Onlara soru sormayı sever ve alacağı cevabı merak ederdi. Çocukla çocuk olmak aksine onları yetişkin yerine koyup konuşurdu. Bu yüzden onlara kısa boylu vatandaşlar derdi. İnsanın aklının en saf olduğu yaşlar. Bazen aldığı cevaplar karşısında hiçbir şey söyleyemezdi. Çocuklarla arası her zaman çok iyi oldu. Hatta o kadar iyiydi ki 7'den 77'ye ve

Adam Olacak Çocuk programları benim için kıskançlıkla başladı. Doğukan'ın yaşı tutmadığı için baba torpili işlemedi ama ben anneme yaptığım yoğun baskılar sonucunda programa kendimi kattım. Tabii programda bulunduğum beş dakikanın

altın noktası babamın bana, "Hangi şarkıyı seviyorsun?" sorusu oldu. Doğukan programa katılmadığı için benden öç almak adına beni doldurdu. O dönem domates biber salça bu ne biçim kalça diye bir tekerleme vardı. Bana onu ezberletti. Tabii babamın domates biber patıcın şarkısı da o zamanlar çok meşhur. Ben de sorunun cevabında ortaya karışık bir mix çıkarmıştım.

Oku oğlum oku

Her baba çocuğuna öğüt verir ya babamın Doğukan'la bana sürekli öğütlediği iki şey vardı. "Oku oğlum oku," derdi. Kulaktan dolma bilgilere gelme, oku ve araştır demekti bu cümle. Bir de "Ne yapıyorsan yapın, en iyisini yapın," derdi. Yaptığınız işin hakkını verin, sevmesiniz de hakkını vereceksiniz. Bu cümle benim hayatımın her yerinde. Ben babamı on beş yaşıma kadar tanıyabildim. On beş yaşından sonra alacağım nasihatleri şarkılarından aldım.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Manuş Baba

Büyüyünce ne olmak istediniz?

Astronot.

En sevdiğiniz oyuncak hangisiydi?

Büyük san bir kamyonum vardı. İp bağlayıp arkasına binen çocuklar ile birbirimizi çekerdik.

Televizyonda ne izlemeyi severdiniz?

Red Kit, He-Man.

Adam Olacak Çocuk programında söylemek için hangi şarkıyı hazırlardınız?

Arkadaşım Eşek.

En sevdiğiniz Barış Manço şarkısı hangisiydi?

Dört Kapı,
Kot Düğmeleri.

Hayko Cepkin

Büyüyünce ne olmak istediniz?

Tiyatrocu.

En sevdiğiniz oyuncak hangisiydi?

Legolarım.

Televizyonda ne izlemeyi severdiniz?

Tom ve Jerry.

Adam Olacak Çocuk programında söylemek için hangi şarkıyı hazırlardınız?

Paranoya.

En sevdiğiniz Barış Manço şarkısı hangisiydi?

Halil İbrahim Sofrası...

Alpay Erdem

Büyüyünce ne olmak istediniz?

Futbolcu.

En sevdiğiniz oyuncak hangisiydi?

Peluş maymun.

Televizyonda ne izlemeyi severdiniz?

Bizimkiler.

Adam Olacak Çocuk programında söylemek için hangi şarkıyı hazırlardınız?

Oy Oy Emine.

En sevdiğiniz Barış Manço şarkısı hangisiydi?

Süper Babaanne.

Adam Olacak Çocuk

İllüstrasyon: Doğan Akyaz

Ceylan Ertem

Büyüyünce ne olmak istediniz?

Her zaman; şarkıcı ve şarkı yazarı.

En sevdiğiniz oyuncak hangisiydi?

Maymun bir kuklam vardı, bir kolumda hep onunla gezerdim, epey de büyüktü.

Televizyonda ne izlemeyi severdiniz?

Çizgi filmler, Adile Naşit'in içinde

olduğu tüm film ve programlar, Susam Sokağı ve elbette Adam Olacak Çocuk.

Adam Olacak Çocuk programında söylemek için hangi şarkıyı hazırlardınız?

Sanırım yine boyumdan büyük bir şarkı seçerdim, çocuk korosunda "gel gönlümü yenden yere vurma güzel ne olursun" diye başlayan bir TSM parçası söylemişim, belki o olurdu seçeceğim şarkı. Bu arada kuzenim o programa katılmıştı ve ben katılamadığım için odamda ağlamışım.

En sevdiğiniz Barış Manço şarkısı hangisiydi?

"Hemşerim memlekete nire? Bu dünya bizim memleket" in bu sözüne bayılırım ama o kadar çok sevdiğim şarkısı var ki. Arkadaşım Eşek, vejetaryen ve büyük hayvan dostu olan yanıma çok dokunuyor mesela... Galiba Domates Biber Patlıcan asla aklımın ucundan geçmeyecek bir ilan-ı aşk hikâyesini anlattığı için onu seçeceğim. Muhteşem bir hikâye!

Caht Berkay

**Büyüyünce ne olmak
isterdiniz?**

Mimar.

En sevdiğiniz oyuncak hangisiydi?

Bizim zamanımızda oyuncaklarımızı
kendimiz yapmak durumundaydık. Çam
ağacı kabuğundan yaptığım sandal en
sevdiğim oyuncagımdı.

Televizyonda ne izlemeyi severdiniz?

Benim çocukluğumda televizyon yoktu.

**En sevdiğiniz
Barış Manço şarkısı
hangisiydi?**

Dağlar dağlar.

Deniz Tekin

Büyüyünce ne olmak isterdiniz?

İtfaiyeci.

En sevdiğiniz oyuncak hangisiydi?

Tahta Yılan.

Televizyonda ne izlemeyi severdiniz?

Tarçın ve Arkadaşları.

**Adam Olacak Çocuk programında söylemek için
hangi şarkıyı hazırlardınız?**

Anlıyorsun Değil Mi? - Barış Manço.

En sevdiğiniz Barış Manço şarkısı hangisiydi?

Üstteki.

BAVUL İLHAN İREM

*İlhan İrem'in Barış Manço hakkında, 1988
yılında Hey Dergisi için yazdığı yazı*

Ekrani hayal perdesine dönmüş, siyah /
beyaz televizyonumdan hatırlıyorum
onu.

Hatta çok daha eskilerden...

Onun ilk şarkıları ki, onlar; "İll Arrivera",
"Big Boss Man" gibi, Fransızca / İngilizce
sözlüydüler.

Onun ilk şarkıları, babaannemin çizizlik
radyosunun son çıkarttığı sesleri belki de.
Çocukluğumun bir yerinde, dikkat kesildim bu
adama...

Kemence ile gitarı karşılıklı oturup "Dağlar
Dağlar" demisti...

Evenselliğin doruklarına bismillah!

Ama asıl yolculuğu küheylanla başlar.

Koca topçu su sırtına bindirdiği küheylanla.

İşte öyle bir şeyleri saymazsak...

Kanatlı atlar, daha yüksek dağların yolunu
tutmadan önce...

Bir tamirci çırığı ile boğuşuyordu.

Çırak, ustasıyla aramaya uzaklara gidince,
rahatladı.

Koşturdu küheylanını Anadolu'nun çorak
topraklarında.

Ne zaman ki küheylanın inip, bindi arkadaş
eşegin sırtına...

Dolap beygirlerinin canları çılmaya başladı
usulca.

"2023", "Gülpembe", "Aynalı Kemer", bu
eşekli çöl yolculuğunda birer vaha idiler.

Ama ne yapısın ki, kızgın çöllerde tek başına,
üstelik karşısında bedeviler.

Arabasını rençrânek mallarla dolduran çöl

satıcıları gibi...

Hiyarlarla, yağlı boyalarla, nane - limonlarla,
kendince sürdürdü şaşırtıcı yolculuğunu.

Otuz yıl... Dile bile kolay değil.

Ve her şeyin sırrı, otuz sene sonra bile
anahtar aramakta galiba.

Sevgili ağabeyim, senin anahtarın Sarı Çizmeli
Mehmet Ağa'da. Git, bul, al...

Sonra gel birlikte seyredeyim, Türkiye nerede?
Ve nerelere gelmiş, söylediğin şarkılarla

büyüyen çocuklar.

Bazılarına göre, gözlerinde hep iyi huylu bir
tiklinin tavuğa acıdığı o son andaki bakışları
vardır.

Ve kendi güzel hayatını, hep tavuğun
hayatından çok sever.

Yine bazılarına göre, AIDS'in bile ötesinde,
ışıklı, güzel bir dünya var.

O dünyanın 60'lı yıllarda atılan tohumlarında
Barış Manço'nun da şarkıları var.

Gerisi rota meselesi...

Çıkış noktamız özgürlükse, kimse kimsenin
yolculuğuna karışmasın.

Ama Big Brother'a küçük kardeş olarak;
Uzaklardaki ışıklı noktaya sağ salım varabilen
insanların...

Orada, dümen suyuna gitmeyenleri
bekleyeceklerini söylemeliyim.

Güzelliğini seyretmeye vakti olmayan bu
güzelim insanı, çok eskilerden beri severim
ben.

Müzik tarihimize çok kalıcı çizgiler bırakacak
şüphesiz...

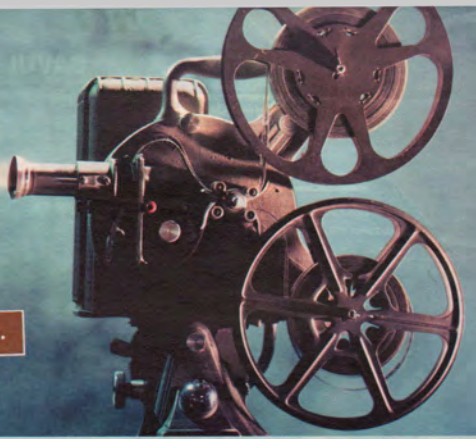
Ama bunca telaşa ne gerek var ki.
Tarih süresiz...

15 Kasım 1988

Dilenci

Çoktandır hiçbir şey düşünemediğini düşündü...

Sonra oğlunu... Ali'nin yüzünü...

Cami avlusundaki güvercinlere yem attı. Kuşların bereket olduğuna inanırdı. Bir süre yem için verdikleri mükadeleyi izledi. Karni daha da acıkmıştı. Öğle vakit idi. Her zaman dilendiği köşeye geçti. Burası camiye girip çıkan herkesin önünden geçtiği, avlu ya açılan yoldu. Bugün cumaydı. Cami kalabalıktı. Bütün gün karnını doyuracak kadar para kazanabilirdi. Bütün kış üstünde olan pardösüyü çıkardı. Gözü, bacak arasındakı yırtığa takıldı. Ya yırtığı yamaması ya da yeni bir pantolon bulması gerekiyordu.

Adı Ahmet'ti. Adını neredeyse unuttu. Suriyeliydi. Savaştan kaçalı iki yıl olmuştu. Bütün ailesini, yakınlarını belli aralıklarla yitirmişti. Bir tek yirmili yaşlardaki ortanca oğlu Ali kalmıştı hayatta. Halep'ten Kilis'e, oradan Iskenderun'a, kaçak bir deniz yolculuğuyla da İstanbul'a gelmişlerdi. Hedefleri Yunanistan üzerinden, savaştan yıllar önce Almanya'ya göç etmiş kuzeninin yanına gitmekti. Paraları tükendiği için kendisini kaçakçılar tekneye almadı, kavgaya dövüş ancak oğlunu bindirebilmişti. Ulaşabilmiş miydi acaba? Ahmet'i yaşama bağlayan tek duygu buydu. Para biriktirip ya kendisi gidecek ya da oğlu gelip onu götürecekti.

Cemaat dağılmıştı. Önündeki parayı yırtık olmayan cebine koydu. O sırada caminin önünde beyaz bir minibüs durdu. Ellerinde garip aletlerle bir grup insan indi. Onları cami görevlisi karşıladı. Görevli, Ahmet'i oradan kaç kere kovmuş, ona bağırıp çağırış, polisi, zabıta'yı aramış ama her seferinde Ahmet geri gelmişti. Bir zararını da göremediyen görevli artık pes etmişti. Üstelik güvercinleri bestiyor, onların pistliklerini temizliyordu. Minibüsten inen ekibin içinden kel kafalı bir öbürlerine direktifler veriyordu. Kimi caminin fotoğraflarını çekiyor, kimi kamerayla çekim yapıyor, kimi caminin her yerini didik didik inceliyordu.

Bir ara kel adamlar göz göze geldi Ahmet. Adam Ahmet'i inceliyordu. Gözünü ondan ayırmadan, yanındaki gözülüklü genç kıza bir şeyler söyleyince, Ahmet korktu, yine mi götürceklerdi? Kız, Ahmet'in yanına geldi, "Adın ne senin amca?" diye sorunca, Ahmet önce bir afalladı, uzun zamandır konuşmamıştı. Kızın ağzından çıkan sözcükler, uzun zamandır görmediği eski bir tanıdığın sesini anımsatıyordu.

"Söylediklerimi anlayabiliyor musun amca? Duyuyor musun beni?"

Anlamamı önce, düşündü biraz, sonra gülümsedi...

"Bir film çekiyoruz amca. Filmin bir kısmı bu camide geçecek. Beş gün buradayız, öğleden akşama kadar, iki namaz arası çalışacağız. Bir dilenciye ihtiyacımız var. Yönetmenimiz, -elyile kel adamı işaret ederek- avlu sahnelerinde sizi arka planda görmek istiyor. Hiçbir şey yapmayacak, aynen böyle oturacaksınız... Ne dersin?"

Kız, sözün burasında kel adama baktı. Kel adam, tamam anlamında başını hafifçe eğince, kızın başından bakıp, arkasını dönüp, uzaklaştı.

yönetmen, film, plan; bu sözcüklerden bir şey anlamamıştı, yüzünde yarım bir gülümseme, kızın yüzüne boş boş bakıyordu.

"Anladın mı beni amca?"

Başını salladı, böyle yapması gerekirdi. Bu kimse, önemli biriydi. Her ne istiyorsa istesin, bunlara yok diyemezdi, götürürlerdi sonra. Elini ağır ağır uzatıp parayı aldı.

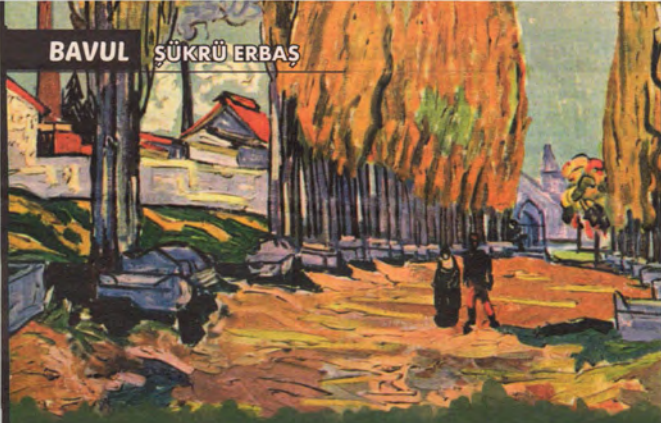
"Yarın bu saatte burada olursan bir bu kadar daha para vereceğim sana. Tamam mı amca, anladın mı? Yarın burada."

Bu son iki sözcük çok iyi anlamıştı. Yanına yaklaşan genç bir adam, gözülüklü kıza, "Kafası gidik herhalde bunun, parayı vermeseydi miydi acaba?" dedi fısıldayarak.

"Napim, yönetmen tipini çok sevmiş, ısrarla bu dilenci olsun dedi."

"Yarın bu saatte, tamam mı amca," dedi dönüp son kez Ahmet'e. Ahmet başını yine tamam anlamında yukarıdan aşağı salladı. Parayı yırtık olmayan cebine soktu.

Ekip araçlarını toplayıp minibüse bindi. Ahmet paranın değerini öğrenmişti: İki yüz elli lira! Bu kadar para ilk kez eline geçiyordu. Bir süre nereye gideceğine karar veremeden öylesine yürüdü. Bir esnaf lokantasının önüne gelince durdu, kapağı doğru yönüne garsonun biri onu durdurdu. Ahmet cebindeki parayı çıkarıp gösterince garson bir anlık şaşkınlığın ardından oturmaşası için arka taraflarda bir yer gösterdi. Müşteriler içeri giren bu hırpani kılıklı adama, bunun ne işi var burada der gibi bakıyordu. O kadar açtı ki, aldırmadı, karnını tika basa doydurdu. Gözü lokantanın aynasındaki suretine takıldı. Saçı sakalı karışmış, üstü başı yırtık pırtık. İnsan yavaş yavaş değişir, önemsemeye değışimi. Alışıp, unuttur. Çok sonraları bir de bakmış tümüyle değişmiştir. -Uzun bir süre iş aradık tan kendini dilenci olarak bulduğu, itilip kalktığı,

Şehrazat

Akşamlar, Şehrazat, dünyanın her yerine aynı kederle mi iner?
Işık neden canımızdan çekilir bu saatlerde? Ağaçlar neden
bir top pıtrağa döner? Kapılar ağırlaşıp. Kimse başını kaldırıp da
bakmaz gökyüzüne?

İnsan çocukluktan yeni bir soluk almadan acısına katlanabilir mi?
Kim inandırdı bizi Şehrazat, yaşamının ölümden büyük olduğuna?

İçine doğduğumuz sabah neden rüyalarımızdan daha kısa?

İnsan kendisini sevmeden başkasına dokunabilir mi hiç?
Çocuklarımız kirpiklerimizin gölgesinde nereye kadar büyür?

Sevdiğimiz kadınlar bizim neylimizi sever Şehrazat?

Şarkı söylemeden sabaha çıkabilir mi insan? Akşamlara kadar
kaç ses yarımızı sevdirir bize?

Sonra kapımız çalınır. *Gelir bir dost tedirgin eşit sıkıntılarda.*(1)

Neden yalnızlığımızı birbirimize gösterirken utanırız?

İnsan susarak da anlaşılacak ister. Sevdığımız insanlardan
bunu beklemek çok mu Şehrazat?

İyilik, korku içinde yaşar mı hiç? Haysiyet yarısının merhemi var
mıdır? Yüzü yere düşen insan evlere nasıl sığar?

Şimdi neden acı verir eski mutluluğumuz?(2)

Gönül yorgunluğu, insan yorgunluğu mudur, beden yorgunluğu mu?
Kan pıhtısı bir arzuyla güzelliğe bakmak nasıl bir yaşama cezasıdır?(3)

Sonsuzluk, Şehrazat, ölümden sonra mı başlar, yaşayalım diye
bize verilen şu hayat mıdır?

Mayıs / 2017

1) Behçet Necatigil, 2) Şükrü Erbaş, 3) Şehmus Ay

Hayatımda ilk defa görüyordum Onkoloji'yi ben. İyi bir şey beklemiyordum ama bu kadar kötü bir şey de beklemiyordum demek ki, yıkıldım. "Ulan," diyorum bir taraftan da kendime, "... altı üstü bina işte. Onunla da mi empati kuracaksın artık? Yeter lan!" Ama kendime söz geçirmiyordum; bina da olsa içi acıyor insanın. O ister mi bakalım önünden geçip gidebile moral bırakmayacak deredece bakımsız, çirkin, çürük çakır, ecişbücüş olmayı? Onun ne kabahati var? Ona da yazık.

Tabii bir de şu var, ona yazıkça, buraya kadar gelip dertlerine devâ arayanlara haydi haydi yazık. Hastalar ne yapın? Ya hasta sahipleri? Bu sahra karakolu kükürlü taş yuğundan bakıp demezler mi "Bize buradan umut yok. Kelin merhemli olsa kendi başına sürer. Bu binanın kendisi kanser be!" Kesin derler. Ben diyordum meselâ. Hasta olmadığım hâlde moralimi sıfıra indirmiş manzara, hasta olmanın gerekmez hoş, hastayla duygu bağı kurdu muydum bin hastadan betor olurum ben...

Ki olmuştum. Ümitsiz ümitsiz bakınıyordum etrafıma. Rüzgârın getirdiği ya da belki bir kuşun dışkısndan gelen, gelmek demez buna, bulaşmak denir, bulaşan birkaç tohumdan nüvelenip kuru kuru büyümüşüş üç beş ağaç var sağda solda. Gerisi diken, kum, taş, kara toprak, toprağın üstünde sürenen poşet, kâğıt bardak, çerçöp. Otopark kısmı da darımadığın. Millet uzak ara park etmiş; biri buraya, öbürü şuraya. Vallahi yalan yok, arabalara da üzüldüm.

Aah ah... Önce sağlık demesi kolay; hasta olan hastaneye bizzat, hani nerde önce sağlık?

Onkoloji diyorum yaa... Kanser hastanesi diyordum! Düşünüyörün orada durnuş. Kırık kolyudu, yırtık menisküsüydü, geniz etiydi, trınak batmasıydı, hemoroidiydi, ittihiaplanmış bademcikleriydi, çürük dişiydi şusuydu busuydu yüzünden geliyordu

buraya gelen. Çok başka anlamlara gelebilen, misâl, şışlik gibi

görünüp ama aslen şışlik olmayan bir şışlikten, lekeleye alâkası olmayan bir lekedan, kabızlığa benzemeyen bir kabızlıktan ötürü geliyordu, korka korka, ödü patlaya patlaya geliyordu, yolda, kapı girişinde, bahçede, otoparkta, binanın cephesinde bir damla moral arayarak geliyordu.

Moral.

Benle Oynama

Ben böyle bir adamım. Yerde para dolu cüzdan bulurum,

önce kendimi kendi yerime koyup sevinirim, daha tam mânâsıyla

sevinmeden başlarım kaybedenin yerine koyup üzülmeyle.

Ne kadar bozulduysa moralim, yürümeye başlamışım haberim yok. Yanından geçip gittiğim veya benim yanından geçip giden insanları görmeye olmuştum. Ağlamışım mıydı gözüm karararmıştı hırsmıdın. Yapardım yani. Hepsiymi o an ben, herkesin yerinde ben varım, onların yerine ağlatırım, onların nâmi hesabına gözüm kararır. Olur. Bahçe demeye bin şahit isterdi, ama bahçedeydim sonuçta ve kim bilir kaç dakikadır dura kalka yürüyor, dikiliyor, bakınıyor ve önüne gelenle empati kuruyordum.

Hastalıklı duvara çakılı piring tabelada "Başhekimlik" yazan haşmetli kapının önüne gelmişim. Başhekime de yazık. Tam ona üzülyordum, yanından yanağı alınıp bir adam geçti, başladım buna üzölmeyle bu sefer. Nasıl üzölmeceksin, sonsuza kadar gülecek artık zavallı. Ağlarken bile kötü kötü sırtıma zorunda yazık. Ya karısı ne yapın? Annesi, babası, akrabaları? Haydi! Kartırmışım, bir annesi oluyorum admacağın, bir karısı oluyorum, bir babası, bir oğlu, bir kızı. Kolya mı her gün bu yüze karşı durup "İyiisin iyi! Maşallah. Her geçen gün daha iyiyeydiyorsun vallaha!" diye yalan söylemek? Koy bakalım kendini onların yerine. Nasıl? Zor değil mi? Yaa, onu diyordum işte.

Hep iddia ederim; biriyle empati kurmak onun ta zordur. Kişi bir dert karışısında ne kadar dertlenmesi gerektiğini kendi bile bilmez de çoğu zaman, empat gayet güzel bilir.

Mistik diye bir arkadaşım vardı

üniversitede. Sevgilisi kovmuş bunu, Jale'ymiş kızın adı, çık git hayatından, defol demiş, bu da geldi gece bizim eve, hem ağılıyor hem anlatıyor falan, dinledim dinledim, kendimi Mistik'in yerine koydum elbet, ama kesmiyor beni tek tarafı empati, Jale'nin yerine de koymuşum, başladım kızi müdafaa etmeye. Kendimi tutmasam ben de

kovacağım bizim oğlanı, ağzın kokuyor diyorum, seninle öpüşölmez diyorum, hayvan gibi terliyorsun diyorum, seni kim koynuna alsın diyorum, dinledi dinledi Mistik, baktı baktı, sen ciddi misin lan dedi, cevap bile beklemeden suratıma

tükürdüğü gibi çıktı gitti ondan sonra. Bunu niye anladım? Şundan anladım; empat

dediğin adam böyle bir adamdır işte.

Ben böyle bir adamım. Yerde para

dolu cüzdan bulurum, önce kendimi

kendi yerime koyup sevinirim, daha

tam mânâsıyla sevinmeden başlarım

kaybedenin yerine koyup üzölmeyle. Bu. Hülya beni tek etse, ona ondan bile çok ben hak veririm, vazgeçmeye falan kalkacak olursa da araya girerim güzelece, yüzüne bakılacak adam değilim deyip...

Neyse işte. Buyum yani.

Neredeydim son?

Başhekimlik kapısının önündeydim. Yanaksız adam mih gibi çakılmış içime, o mu olmak evlâdır diye soruyordum kendime, onun annesi babası falan mı olmak? Ebbette o olmak evlâdır diyordum. Böyle bir durumda hasta olmak, benim gibi duygudaşlığı patoloji derecede yüksek olan insanlar için hasta yakını olmaya yüz bin kere yeğdir. Buyur meselâ, bırak hasta yakını olmanı, kendim olmanı bile içime sindiremiyordum o anda. Kendimi kendi yerime koyunca şu soruyla burun buruna geliyordum çünkü: "O çocuk öyle hastaayken senin sağıklı olmaya ne hakkın var?" Abartıyordum sonra. "Bu hastaneye bu kadar adam, kadın, çocuk geliyor, hepsi canının derdine düşmüş..." diyordum, "Sense hem sağıklısın, hem de buraya gelme sebebin ev kiralama! Utan utan"

Utaniyordum. Evlâd-ı hayvanatın barınma derdi olmasa, önmdeki şu beş altı basamağı çıkıp da dünya işleri için başhekim yardımcısının kapısına dayanmaktan, adamı kari kontratısuyla zırlta pırlta meşgul edip kim bilir kaç hastanın vaktini çalmaktansa elli defa döndüm gittiğim diye: Hülya'ya da "Adam başkasına vermiş," deyip seve seve yalan söyledim, ama gene hastalıklı huyum mâni oluyordu bana. Kendimi bir Yasin'in yerine koyuyordum, bir Timur'un, bir Ayşegül'ün, bir Sedat'ın; görüyordum ki bana güveniyorlar ne biçim, bahçeli ev bulacağım diye bekleşiyorlar, hadi diyordum o zaman, sık dışını, bul şu adamı, evi bağla, Hülya'ya müjdeyi ver.

Üç Kuşak Bir Nar

Adamların atlarını uzağa sürdüğü zamanlarda
bir kırılan dal çıktı ürktürmüş kuşları
işgal görmüş kuş bu, boru değil
korkudan değil bile, tedbirden
kuvvacyım benim büyük dedem
dövülmüş yıllarca, ne için
dövüştüğünü bilmeden
anladığında da az çok ne olup ne
bittiğini
bitmiş temaşa
racon kesilmiş
cumhuriyet kurulmuş

Adamların atlarını daha yakın yerlere
sürdüğü zamanlarda kuşlar tempoya
alışmış
korkudan ya da değil, tedbir baki
askerde ölmüş benim dedem
ne kadar kanı varsa sülaemizin,
babasının dökemediği
talim alanında dökmüş
-dedem tüberkülozdan ölmüş-
vatan sağ olsun diye kağıt yollarımlar
nineme
ninem cumhuriyet kızı fakat
okuma yazma bilmez
eşarabının ucuna gömmüş gözyaşlarını
başkasıyla evermişler
susmuş!

Adamların atlarını otomobilde
değiştirdiği
zamanlarda doğmuş babam, ellilerin
başlarında
okuma yazmayı, misak-ı milliye ve
ülkemizin jeopolitik önemini
askerde öğrenmiş
terhis olur olmaz annemle
yürüşmesaymış
kuvvetle muhtemel devrimci
olacakmış
lakin talih fena

devrimciliği ecevit'e oy vermemle sınırlı
kalmış
talih tuhaf
annemle tanışmış babam
ben olmuşum

Adamların atları hipodromda
koşturdukları
ve kuşların kafeslerde adam
eğlendiklerini
zamanlarda doğdum
bir arkadaşla bakıp çıkarım
zannediyordum
sarıp sarmaladı dünya
kırlara, atlara, kuşlara ve kızlara
üzülüp duru dura geri dönmeyi
unuttum
otuz sene her şeye koştum
kırlara doğru iyice durdum
alışamadımsa da, duruldum
beni böyle buralara
acımasızca savuran kadere
gençken epeyce sövdüm
artık vazgeçtim
durdum ve duruşumu
değiştirmemeye karar verdim

Sen
ey Nar
doğarsan bir gün eğer
bil!
kuvvacyı dedenin dedesi
dedenin babasını
babanın babası bile
görmedi
babanın babası
dünyanın en yiğit adamı
babam, pek öyle değil
babam, ihtimaliyle güzelliğinin
buralarda oyalanan
sana emanet
hayırcı
bir meczup

Hiç bir şey
göründüğü gibi
değildir
lafı da
göründüğü
gibi değildir.

ANLIK İLETİ

İki cebimde birer not.

Sağ cebimdeki beni ne kadar sevmediğini
yazmış. Özlediğinde acıyor okuyorum
ve hatırlıyorum neden inanamam gerektiğini.
Sol cebimdeki beni ne kadar sevdiğini
yazmış. Gönlüm kaydığında acıyor okuyorum
ve hatırlıyorum neden inanamam gerektiğini.
Ve hangi not diğerinden farklı bir şey
Süslüğünden karıştırıyorum.

Radyasyonlu Misafir Çocuğu

Masum misafir çocukları saklandıkları yerlerde yakalanıp hangi uzak akrabaya

benzediklerinin tespit edilmesi amacıyla salon denilen toplama kampına alındı.

S alona girer girmez öpülmesi gereken tüm eller yükseldi. Öptüğü kırk altı nasırlı el sonrası dudakları çatladı. Kötülası Neriman Hanım. Tüm hal ve hareketleri elinde tuzlu kurabiye tutan teyzeler konseyi tarafından inceleniyor, torunuyla aynı üniversiteye gittiği teyzenin huzuruna çıkarılarak beş bin kişilik kampüste elindeki tek ipucu "kaşlı gözlü" iken torunlarını bulamayacağını anlatmaya çalışıyordu. Radyolu dayılarıyla iletişim kurup maçı açtırmaya çalıştıysa da bariton sesleriyle Türk sanat müziğinin makamlarına yenik düştü. Dayı, kaşlı teyzesini tamamlayan radyoyu bırakıp tuvalete gittiğinde ezan okununca evdeki tüm elektrikli eşyalar kapatıldı. Eniştenin kapatması hakkında başlayan bir dedikodu zinciri başladı. "Bisikleti zincirlemeyi unuttuk," diye kuzeni misafirlerin kaçınca "Kalkalım," dedi anne. "Getirdiğin tatlıyı yemedim kalkmam," diye bağırdı baba. Misafir odasına sığındı. "Ne arıyorsun?" dedi genç teyze. Huzur. "Bakayım, dolapta kalmamış," dedi. Ufak iğnemelemleri anlamayan aile bireylerinin arasına dönünce salonda durmasını istediler. Aynı bizi Sedat, burnu bizim tarafa çekmemiş ama kışlarını eniştesinden almış. Sınan'a da benziyor fakat biraz Ahmetlik de var. Anatomisinin çeşitli akrabalar benzetilmesinin ardından televizyondaki son dakika haberinin dikkat dağıtıcılığıyla kaçtı. "Kaçtı mı sayısı?" diye yakasına yapıştı misafir çocuğu. İtliği aşırı miktarda kışlar radyasyon yayan bir maddeyi andırıyordu. Zorla misafir çocuğunun matematik ödevini yaparak çeşitli teyzelerden hayır duadı aldı. "Hayır," diye bağırdı pahalı figürlerini çarşı oyuncacı gibi davranan diğer çocukları görürce. "Senin oğlan da pek bencil," dedi görürce. Eline kâğıt kalemler aldı Misafirlere Hoş Geldin! Demeyen Asosyal Evlatlar Cemiyeti'nin manifestosunu yazmaya başladı. Üçüncü maddede babası tarafından odadan tahliye edilince hatırılsıya düştü. Su borgei kokusunu takip ederek

mutfakta saklanan misafir kızlarının yanına oturdu. Oturaklı bir tavrıyla edebiyattan söz açacakken kızın sözlü olduğu öğrendi. Sözlü nişanlı ya da evli olmadığına kanaat getirdiği alını geniş kızla hava ve su olmak üzere iki konu başlığı altında konuşurken Hava ve Su teyzesi onun sünnet fotoğraflarını dolayarak potansiyel bir ilişkiyi berbat etti. Kendini tuvalete atıp herkesin yok olmasını dilediyse de kaybolan tek şey şepadaki kurabiyeler oldu. Evin her odası misafirler ve onların likör tiryakisi ceketli tuhaf çocukları tarafından işgal edilmişti. Her dakika bir vazo kırılıyor, Neriman Hanım anında olay yerine gelip hasar tespit raporu çıkararak elindeki aletle ailelere fiş kesiyordu. Masum misafir çocukları saklandıkları yerlerde yakalanıp hangi uzak akrabaya benzediklerinin tespit edilmesi amacıyla salon denilen toplama kampına alındı. Tüm cepheleler teker teker düşüyor, metre karede yirmi el öpülüyordu. "İşte burada saklanabilirim," diyerek açtığı ütü dolabından uzak kuzeni Emre çıktı. "Sessiz ol," deyip onu da içericekti. Stokladığı tatlılarla gecenin sonuna kadar hayatta kalmaya çalışıyor, bir yandan da âşik olduğu misafir kızını izliyordu. "Bakayım sizin şu ütü masasına." Halakızının anı yer versiz merakıyla sığınağı terk etmek zorunda kaldı. Misafir odasında hiç görmediği amca çocukları, mutfakta ara ara görüldüğü kuzenleri, yatak odasındaki eniştesi ve onun dönüncü kapatması vardı. Kapıyı kapattı. Üstüne gelen yöresel peynirden kaçarken kendini attığı tavan arasında yeşil saçlı misafir kızıyla karşılaştı. "Buralardan uzaklaşmak istiyorum," dedi yeşil saçlı misafir kıızı. O da "Bununla her yere gidersin," deyip aykırı kalmıştı. Aynı odada üreme potansiyeline sahip bir kız ve erkekğin bulunduğu hususından anne kızık hıızla hareket edip "Kapo açık kalsın," diyerek salona döndü.

Radyasyonlu misafir çocuğunun odasında "Akşam uzun burnulu çocukla öpüşüyor," diye bağırdı

odaya çıkarma yapıldı. Yeşil saçlı kıza ayrı köşelere oturtulup ellerine lokum verilecek okudukları üniversiteler sorulur sorulmaz işsiz kalacakları hatırlatıldı.

Elindeki sopaya en pahalı figürünü bağlayıp radyasyonlu misafir çocuğunun tuzlağa çekerek ablasının çeyiz sandığına kilitledi. Salona döndüğünde kendini yıllar sonra kabilesine dönmüş bir savaşıçı gibi hissediyordu. Tüm dengeler değişmiş, cevizi baklava getirenler kadayır getirenlerin gerisine oturtulmuş, tuzluların bitmişleyle ortama bir sessizlik kömüştü. Kızarmış ekmeğe uzanırken eli yeşil saçlı misafir kızına çarpınca yüzü kızardı. "Aman anemem görmesin, kızardı." Dünyanın en ucuz ikramları arasında pahalı zevklerinden söz eden teyzenin radyasyonlu oğlu parçalandığı on ikili yemek takımı ve onu tutamayan çamaşır ipliği seferinden dönmüş bir padişah gibi sofraya oturdu. Neriman Hanım büyük bir titizlikle misafir çocuklarını kırdığı her bir vazo için ailelere fiş kesiyor, Emre'ye büyük bir ıstıhla misafir kızlarını kesiyordu.

Yeşil saçlı kızın tam karşısına geçmiş çorbasını içerken masanın altında onun ayaklarını aradı. Çorbasını bitirince kadar ayaklarını dokunup gülmüştü, kız gülmüyemiyordu. Utanıyor muydu? Radyasyonlu misafir çocuğunun masa örtüsünü çekmesiyle cam masanın altındaki ayaklar ortaya çıktı. Yarım saatir eniştesinin ayaklarına dokunduğunu fark edip sinir krizi geçirdi. Önündeki likörü dikip Neriman Hanım'ın yemek takımını parçalarken yere yığıldı.

"Bana bu sefil hayatın hesabını verin," deyip bağıldı.

"Dört yüz on iki lira," diyerek yeni bir fiş kesti Neriman Hanım.

Oyuna Devam!

Ben bu satırları yazarken sizler çok uzaklardasınız diye uyuyorum. Belki sırtınızı bir ağaç gölgesine dayamış, dalından meyve koparmış yemektensiniz. Ya da saçlarızından sular damlatarak, gölgedeki havluları havalandırma koşturuyorsunuz.

Köye gitmiş olabilirsiniz, odun ateşinde pişen ekmeğe, demlik dolusu çay yoldaşır. Çocukluğunuzdan beri değişmeyen sedire ufak şekerteleme yapmayı düşünüyorsunuzdur.

Böyle uyuyorum.

Bir ihtimal, kalabalık sofralarda, of çekerek dostlarla endişe paylaşıyorsunuzdur, belki gözünüz çocuğunuzda aklınız onun geleceğindedir ve ne yediğiniz karpuzun tadı vardır ne içtiğiniz buzlu şerbetin.

Biliyorum, güneş her doğduğunda kucağında yeni dertle geliyor. Olmaz denleren oluyor. İnsanın içinden yere çöküp, başını iki eli arasına alıp böylece bağır çağırmak geliyor. Üzülmeyin demek pek akıl kârı değil, empati siz yaşamaz. Olanı biteni takip etmeyen, siz havanıza bakın da henmez, ruhu satar mı insan öyle?

Gerçek hikâyeler anlatayım istedim; belki bizi bir feyz saklıdır içlerinde. Maurice Chevalier Auguste adını duymuş olabilirsiniz. Şarkılarını dinlemiş, eski TRT'de filmlerini bile izlemişsinizdir.

Maurice ilk kez bir kafede şarkı söylemeye başladığında on üç yaşındaydı. Ergen bile değildi hen bir müzikalde rol alabilen kişi Paris'ten Marsilya'ya gitti. Bz olsak yollamazdık küçük yavrumuzu. Oysa zaferler kalın duvarları yıkabilenlerin oluyor. Gitti ve başardı. Tanınan genç bir müzisyen olmuştuk ki I. Dünya Savaşı patladı. Bu romantik solist silah mı tutacaktı? Yıllardan 1914'tü, kimsenin kaderini seçme şansını yoktu. Cepheye gitti, ilk haftasında bir şarapnel ile yaranalanıp esir düştü.

Dünya başına yıkılır insanın değil mi? Mucizelere ve kendinize inanmayı bırakırsanız yıkılır. İki yıllık esaretin ardından, bir hayranı İspanya Kralı'nı devreye sokup Maurice'i kurtardı. Bizim için bir kralın kredi kullanacağını hayal edebilir miyiz, muhalefet için bile düşünemeyiz.

Sağ çıktı o savaştan. Broadway'de sahne aldı, Hollywood'da filmler çekti. Bazısı çok tuttu, bazısı battı. Paris'e dönmüş, aşk evliliği yapmış, en iyi parçalarını ürettiyorken II. Dünya Savaşı çıktı.

Artık genç değildi elbette, bu sefer cepheye değil de Nazi radyosuna çağırıldı, reddetti. Onurlu duruşu onu mahkeme kapılarına sürükledi. ABD'ye gitmek zorunda kaldı, Stockholm'de nükleer karşıtı eylemlerde komünistlerle yan yana durdu. Bu

defa McCarty'ci ABD, sınırlarını Maurice'e kapattı. İnsan bir kez dünyaya vatandaş gibi hissetmeye başlınca yıpranmıyor, onurla karşıyor bunları. O da gitti Stockholm Bildirisi'ne bastı imzasını. 1954'te McCarty'cilik bitmişti, ABD pismalıyoluunu gözlüyordu onun. Dönüşü muhteşem oldu. 1972'de ölene dek tüm ABD'yi, Kanada'ya, Avrupa'ya gezdi. Annesi Belçikalı babası Fransız, Akademi Ödülleri Onursal Üyesi, Hollywood Bulvarı'nda adı yazılı sanatçı, iki savaştan sağ ve dik çıktı, inandığı değerlerden taviz vermeden seksen üç yıl dopdolu ve güzel bir ömür yaşadı.

Dilerseniz "I remember it well", I, ölümünden çok sonra icat olan Youtube'dan dinleyebilirsiniz.

Bir yaşamış hikâyem daha var: Burada kronolojik hayat hikayesini yazamayacağım çünkü değil sayfam, dergi yetmiyor. Oysa sadece elli sekiz yıllık bir ömür var.

Eugen, sürekli hastalanıp ve utangaç bir çocuktu. Lisedeydi, I. Dünya Savaşı çıktı. "Anavatan için ölmek hoş ve onurludur" başlıklı kompozisyon ödenevi "Bu yalnızca boş kafaların rağbet ettiği bir propaganda sloganıdır" yazma cesareti ilk cesasını getirdi. O günden sonra

Karpuzu koyun suya soğusun, boş verin saçınızda tuz kurusun, ufka bakıp hayaller kurun. Oyuna devam!

tarih onun için hep böyle tekrerr etti. Doğa Bilimi, Tıp ve Edebiyat okuyordu, savaşa çağırıldı, Sıhhiye olarak savdaş yer aldı. Okulu bitiremedi. Tarih'in isimlerini yazdığı onlarca kadına âşk oldu; bütün aşklarına karşılık buldu. Farklı annelerden çocukları oldu, ilk çocuğu "sadece boş kafaların inandığı bir propaganda sloganı" altında II. Dünya Savaşı'na gönderildi, orada öldürüldü.

Kendini hep komünist olarak tanımlıyordu.

aslapartili olmadı. Nazi Almanyası, eserlerini yaktı, sürgüne yolladı. Vatandaşlıktan çıkarıldı. Çok ölkede gezdi, pek çok kez sınır dışı edildi. Sayısız soruşturma geçirdi. Eserleri tüm dünyada okunurken bir gün geldi vatansız kaldı. Ona sahip çıkan tek ölkeye, İsviçre'ye yerleşti. Tiyatroya yepeni bir akım, kırk sekiz oyun bir o kadar da taslak kazandırdı. Süürldüğü ölkelere döndü, muazzam makamlara hem de. PEN Yazarlar Kulübü Başkanı, Alman Sanat Akademisi Başkan Yardımcılığı yaptı, çok ödülleri aldı. Sürekli yazdı. Şimdi Onur Mezarı statüsünde bir yerde yatıyor son eşi ile birlikte. Bugün ülkemizde bile tiyatroya birazcık bulaşan onu kendi seçtiği adıyla Bertolt Brecht olarak biliyor.

Yerim olsa iki dünya savaşı görmüş bir başka şairi; Hamburg Şehbenderi'nin ömrü sürgünlerde geçmiş oğluna da anlatmak isterdim.

Orhan Selim, Ahmet Öğüz, Mümtaz Osman, Ercüment Er ya da dünyanın onu tanıdığı ve Unesco'nun 2002 yılına adını verdiği haliyle Nâzım Hikmet Ran.

Hapiste bile âşk, sürgünde bile eylemci. Hiçbir şiirini bilmiyorum diyenin bile onun kaleminde dökülenleri bestelenmiş haliyle, şarkı olarak ezbere mırıldandığı şair.

Bu hikâyelerin içinden savaş uçakları geçiyor, yavaş kömürlü trenler sürgünlere taşıyor, yün çoraplar kar soğuğu keşiyor. Mayınlar patlıyor, şarapnel uçuşuyor. Yine de bir kalem bir kâğıt bulunup,

o oyun, o şiir, o güfte yazılıyor. Her bir hikâyede onlarca ölkeye yer alıyor, bir o kadar da âşk. Yaşamak isteği bitmiyor, başlar eğiliyor.

"Bittik" diyen felaket tellalları var. Oysa bir ömürde iki dünya savaşından fazlasını aklım almıyor.

Sizin yüreğiniz neden hemen pes ediyor?

McCarty'ler unutuldu, Almanya kendi tarihinden utanç duyuyor, Sovyetler bile yıkıldı. Bir ömüre iki savaş girse de onlarca aşka ve tonlarca sayfa ya kalabiliyorsa, yaşadığımız hayatın süresini azımsamayın.

Bugünden başlayalım. Karpuz koyun suya soğusun,

boş verin saçınızda tuz kurusun, ufka bakıp hayaller kurun. Oyuna devam!

Muhsin Akgün ile fotoğraf sözlüğü

Portre: İnsan.

Selfie: Telefon.

Deklanşör: Aracı.

Siyah – Beyaz: Çok da şe yapmamak
lazım.

Poz: Yersen.

Ara Güler: Offff.

Enstantane : Sanienin ... agsflsjgdjd.

Instagram: Fotoğraf.

Nikon: Makinem.

Canon: Bir fotoğraf makinesi.

Diyafram: Pilavı kısık ateşte pişirin.

Gördüğüm en iyi fotoğraf: Kate Moss.

Tanıdığım en iyi fotoğrafçı: Büyüyünce

Muhsin Akgün olacağım...

Açı: Açlık.

Profil: Buruna dikkat.

EVİRİM KURAN

YAZAR: KUTAN YAVUZ

Dünyanın En Devrimci Balığı

"Ben bilmek istiyorum,
hayat gerçekten bir avuç yerde
durmadan dönüp durmak,
sonra da yaşanıp gitmek mi;

yoksa bu dünyada başka
türü yaşamak da mümkün
mü?"

Samed Behrengi - Küçük
Kara Balık

Samed Behrengi
1939'un yazında
beş çocuklu
yoksul bir Azeri işçi
ailesinin oğlu olarak
Tebriz'de dünyaya
gelir. Kısacık yaşamı
boyunca öğretmenlik,
çocuk hikâyeleri ve
halk masalları yazarlığı,
derleyicilik, çevirmenlik
yapar.

Tüm zamanlarda sansürle
mücadele eden her düşünce
insanının payına düşen,
alegori sanatının ustası olmaktadır. Kısası
yaşamının İran'da Şah yönetiminin en
gerici uygulamaları dönemine denk gelişinin
ona armağanı da belki budur. Baskıcı rejim ve
sansür olgusu Behrengi'nin başka bir yaşamın
mümkün olduğunu anlatmasını engellemez,
bilakis sembollerini güçlendirir, düş gücünün
sınırlarını geliştirir ve Behrengi'nin sözcükleri
mücadeleden, cesaretin ve özgürlüğün en yalın
hali olur.

1968'de, yirmi dokuz yaşındayken, Aras
İrmağ'ında ölüsü bulunduğu, yüzerken
boğulduğu söylendiyse de bu pek inandırıcı
değildir; Şah'ı eleştiren yazıları nedeniyle
suikaste uğradığı düşünülür.

Behrengi'nin çok sayıda masal kitabı yetmişten
fazla dile çevrilir, dünyanın dört bir yanında
yayınlanır. Bu masalların içinde biri var ki açık
denizleri merak eden cesur çocukların kalbinde
kazılırdı sözleri... O masal dünyanın en
devrimci balığını, Küçük Kara Balık'ı anlatır...

Bir zamanlar küçük bir kara balık vardır.

Küçük kara balık bir sabah erkenden uyandır ve
annesini uyandırır. Ona, yuvasına uzak olan bir
yere gitmek istediğini söyler. Çünkü ona göre
balıkların çoğu yaşlandıkları zaman ömürlerini
boşu boşuna geçirdiklerinden yakınır, sürekli

yaşama, hayat okur, her şeyden sıkılır, ister

Korkunun hiçbir türü, denizleri
hiç düşünmemiş balıklarla
yaşamaktan daha kötü değildir.

Küçük kara balık bilmek ister, bu dünyada
başka şekilde yaşamak da mümkün müdür?

Annesi yavrusunun bu fikirden vazgeçmesini
ister. Oysa o çok kararlardı, vazgeçmez. Küçük
kara balığın fikrini duyan komşular da kızar.
Farklı akarsuları, denizleri, okyanusları
keşfetmek de neyin nesidir. Bilinmeyen yerlere
gitmemek gerekir. "Siz gereğinden fazla
düşünüyorsunuz. Ama yalnızca düşünmek
olmaz ki!" der küçük kara balık, "Yola
koyulursak korkularımız tümden kaybolur
gider."

Ve küçük kara balık her şeye rağmen yola çıkar.

Bu dünyada demleme çaya, sıcak çorbaya, anne
şefkatine, baba evine, memleket hasretine
rağmen yola çıkanlar vardır. Dişlerini geçirirler
kalplerine, yürürler. Bir göletten hiç dışarı
çıkmayanlara anlatılacak hal değildir bu.

Bu dünyada her şeye rağmen yola çıkanlar
vardır. Gidip, o derenin nereden bittiğini
öğrenmeleri gerekir. Korkuları da vardır
elbet ama korkunun hiçbir türü, denizleri hiç
düşünmemiş balıklarla yaşamaktan daha kötü
değildir. Bilirler ki irtiyeye her adım atkılarında
korku da o kadar eksilecektir.

Ücretsiz PDF KİTAP ALIŞI - <https://tiny.cc/mfanyeyw>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Uyan Sunam

Suna'nın abisi önce sövdü, sonra dövdü, araya kimleri soktu da kâr etmedi.

Mehmet "Seviyorum," dedi başka bir şey demedi.

Sevdanın, aşkın ayıp sayıldığı zamanlarda. Bugünkü gibi aşklar şarkılarda harcanmıyor ya da bir mesajla sığıyordu. Mehmet, Suna'yı çeşme başında gördüğü ilk günden "Seviyorum," diyebilirdi. Suna'nın abisi önce sövdü, sonra dövdü, araya kimleri soktu da kâr etmedi. Mehmet "Seviyorum," dedi başka bir şey demedi.

Mehmet'in dediğim dedikçiliği çocukluğundan gelir. Parmakla gösterilen, girdiği yerde dikkatleri üzerine çekmeyi başaran bir çocuktur. Annesi bir gün bile yakasından mendilini eksik etmedi. Herkes yürürken o atın tepesinde giderdi okula, akl erdiği gün de ailesine isyan etti. "Ben de Necdet'e yürüyeceğim," dediğinde Necdet annesinin arkasına saklandı. Avluda Necdet'in babası yerin dibine girmişti. Babası Mehmet'e anlatmaya çalıştı, "Onlar hizmetçi sen değilsin", "O da ata binsin madem," bile dedi de Mehmet nuh dedi peygamber demedi. O günden sonra Mehmet'e alınan ayakbaba Necdet'e de alındı, Necdet de misafir çocuklarıyla sofraya oturdu, oynarlardı beraber oynadılar.

Necdet'i erken evlendirirdiler. Yolları o zaman ayrıldı Mehmet'te. Necdet'in yüzü bir daha gülmedi. Mehmet'in Suna'ya türkü çığırduğu gecelerde Necdet de sofrada yerini almaya başladı. Evde bekleyen çoluk çocuk umurunda değildi.

Mehmet ağzı kulaklarında geziyordu. Suna'nın kardaşi eline notu tutuşturduğunda kabli yerinden çıkacak sandı. Eski dediklerini gelmeyei yıllar olmuştu. Çocukken girmeleri yasaktı, büyüyünce de yolları düğmemişti hiç. Kapı aralandığında Suna'nın güzelliği kendinden önce girdi içeriye. Mehmet yerinden fırladı kapının arkasına saklandı. Suna

içeri adimını attığında, arkadan sarıldı. Anasından yemediği tokadı Suna'dan yedi. Tek bir cümle söyledi:

"Dünyaya duyurdun beni istediğini de artık ne beklersin? Gel de iste beni."

Mehmet şaşmıştı, Suna'yla ilk kez baş başa kalabilmişti onda da tokadı yemişti, eğilip öpmek istedi, bakışları eğildi Suna'nın. "Tamam" diyebilirdi sadece... Suna çekip gittiğinde kendini samanların ortasına attı, dedi gibi gülmeye başladı. Soluğu Necdet'in yanında aldı. Necdet bir şey demedi. Dügün üç gün sürdü, destan böyle yazılır dedi bütün ozanlar.

Mehmet'in evinden yükselen meşk herkesin dilindeydi. Dev nazar boncuğu taksan kimse sebebini sormazdı. Suna güzelliğiyle, mutluluğuyla tüm kadınların duduğini ısırtıyordu. Hamama girdiğinde yaşlılar iç çekiyor, bekar kızlar yemeklerini yiyemez oluyordu. Herkesin tek avuntusu sırtındaki bebe eli büyüklüğündeki bendi. O siyah beni, Suna'nın nazarlığıydı. Mehmet'in bakmaya doyamadığı.

O ben ki kadınların gündüzleri bile dilindeydi. Necdet eve erken geldiği günlerden birinde duyumsa da şaşmıştı. Genç yaşlı tüm kadınlar avluda toplanmış Suna'nın benini konuşuyorlardı. Aralarında en istahlısı da kendi karısıydı, en sevdiği halasından emanet olmasa daha da döverdi herhalde.

Evde durulmayacak gündü Necdet için. Soluğu köyün çıkışındaki eski çeşmede aldı. O domates salatalığını getirmişti, diğerleri mangalı, peyniri;

Mehmet de rakıyı getirdi. Her perşembe yapılırdı bu. Mehmet türkü söyler, Necdet kafasını kaldırmaz, diğerleri sızar kalırdı. Necdet yine hızlı içti, yine erken sızdı. Mehmet'in neşesi tüm muhabbeti götürürken, Necdet dişini sıkıyordu. Mehmet kızının kolundaki izden bahsederken, yerinden fırladı Necdet, "Suna'nın sırtındaki gibi mi?" dedi...

Ormanda ne kadar hayvan varsa Mehmet'in önüne durdu, jandarma yolu çevirdi, köylüler kapıda durdu, kıza kapıda karşıladı. Mehmet hiçbir şey demeden Suna'ya baktı. Yine güzeldi, yine sevecendi. Bunu Suna yapmazdı da, Necdet başka nasıl bilebilirdi Suna'nın bedenini. Suna ne oldu diye sormadan tek el silah sesi duyuldu. Kani bile güzel aktı Suna'nın.

Necdet vardıncında işi ten geçmişti. Mehmet, Suna'nın üstünde ağılıyordu. Necdet'in yüzüne bakmadı bile. Herkesi dışarı çıkardı. Hiçbir ses bu kadar yanık olmamıştı:

*Şafak söktü gine sunam uyanmaz
Hasret çeken gönül derde dayanmaz
Çağırırım sunam sesim duyulmaz
Uyan sunam uyan derin uykudan"*

"Hikâyede Sunam türküsüne konu olan kişiler ismi uydurmazdır. Zira türkünün kime altı olduğu net değildir. Yaygın bilgi Fahri Kayahan'ın karısı kısıncılık sonucu öldürdüğü ve ardından bu türküyü yazdığı olsa da net olan türkünün Anadolu'da bir kıskançlık hikâyesi üzerine yazıldığıdır. Türkü, TRT arşivinde 3163 no'su ile Erzurum türküsü olarak kayıtlı. Kaynak kişi Haydar Telhüner, derleyen de Ali Canlı olarak kayda geçmiştir.

E. Bülent Eflak Şeşen söyler...

NİĞRUS RİS MİLYONU AŞAN ŞEHİRLER HASTADIR
DEMİR BİR YAZAR. BU HESABA GÖRE, SOKAKLARDA
YÜRÜDÜĞÜN BÜ ŞEHİR, HASTALISININ TERMİNAL
DEVRESİNDE. AMA BİR DAKİKA...

YIRMI YIL ÖNCE BASANI
GETİRMEYİSTEN BURAYA. ŞİMDİ
SIRA SENDEN...

NE
KADAR
ÇOK
HASTA
VARI!

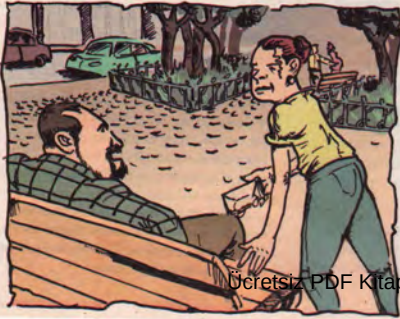
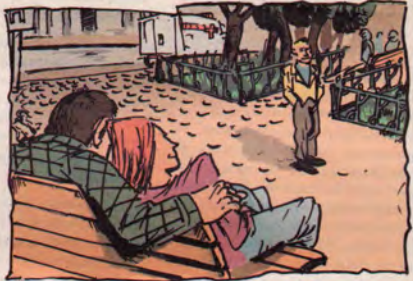

NE
ARTIYORSUN
BURADA
KIZ?

HEY!
YOLCUNUZ
VARI!

KONTROLÜ
GELDİK. AŞAĞI
SİZ NE
ARTIYORSUNUZ
BURADAT

KONUKLARA
YATILMAK.

BİR MEZUN-
NIZLI GÖRDÜM
DEHİN. BİREŞİ
OLUACAK.

NE
GÜZEL!

ADINI NE
KOTAYKALANMIŞT

TECRÜBEYLE SABİT

Vinç Operatörlüğü

Bedenisel sınırlarına rağmen, sınırsız arzuları olan insan hayal dünyasına yetiştirilemek için makineyi yarattı. Onu yaratırken canlıya, kendine ve hayvana benzetti. Çok kudretli makinelere üretirken her seferinde onları ilham aldığı canlıya benzetebilmekle övündü. Gökyüzünde uçabilmek için uçağı üretti, kanadını kuşunkine benzetti. İftihar ettiği teknolojik arabaları kaplanlarla benzeştirdi. Zayıf bedenıyla sırsız hayal gücünün dövuşü yalnız meta değil, sanat üretiminde de dönüştürücü oldu. Robocop, Terminator gibi karakterleri yaratırken makine gibi güçlü, insan gibi duygulu olsun istedi. Onlarca filmde üstün özellikleri olan ama nihayetinde insanla benzeyen makinelere yaratırken -eğer makineyi insanlaştırmak istemeyişini- kendini makineleştirdi. Asla çöp kutusuna benzeyen üstün bir makine tasarlamadı. Eğer üstünse bu insana benzediği oranda olmalıydı. Temel olarak insan, makineyle ilişkisini güç üzerinden kurdu, kendine olmayan ama arzulanmış güç. Bunu hayatı kolaylaştırmak için çeşitli araçlar üretirken de yaptı, düşmanını öldürmek için silahlar yaratarak da. Ülkemizde artık ata sporu olarak anılan iş makinesi izleme hazzı da bu ihtiyaçtan doğdu. İnsan kendi ağırlığının üç katı kadar yük taşıyabilen karıncaları, kendisi daha fazlasını yapabildiği için önemsiz buldu. Yine insan yıkılan binalara, çalışan iş makinelerine, tonlarca yük taşıyan vinçlere; güç ve kudrete duyduğu hayranlığın yanında kurumsal hayatın insanı ya da yıkımdan aldığı hazzla da tanışık etmek istedi. Nihayet bu kudretli makinelere birini denemilmek için yolum İstanbul'un sanayi bölgelerinden birine, Bayrampaşa'ya düşüyör. Kendisi dört, taşıma kapasitesi on ton olan, yükü yirmi bir metre yüksekliğe çıkartabilen bir vincin operatör koltuğundayım.

İşin ilk ve esnemez kuralı güvenlik prosedürü. Bu kuralı işler kılavuzunun yollarından biriyse tecrübe. Ehliyet kursları operatör belgesi alabilmeniz için gerekli tüm teknik eğitimi veriyor ama yumuşak zeminde ayakların altına takoz koymanız gerektiğini ancak aracınızın yattıktan sonra öğrenebilirsiniz. Bayrampaşa'daki atölyelerin birinde yeniyele değişirelecek üç ton ağırlığındaki makineyi taşınması için telefon geliyor. Ben ve Ahmet abi yükün alınacağı yere keşfe gidiyoruz. Yükü bir binanın arka bahçesinden alacağız.

Mesafe kısa ama yol dar ve yokuş. Ahmet abi şöyle bir bakıp göz kararı fiyat veriyor: "Bin beş yüz lira." Kısa işlerde bir nevi "İndi bindi" ücreti alınıyor. Uzun işlerdeyse tutar, çalışan saat üzerinden hesaplanıyor. Fiyatı belirleyen birçok koşul var. Taşınacak tonaj, mesafe, yükün alınacağı yerdeki fiziki zorluklar...

Sözleşilen saatte makineyi almak için yola çıkıyoruz. Vinç trafikteyken yükü taşıyan hareketli parça "bom" kapalı, bomun ucusya aracı yan tarafından sehpaya binmiş olmalı. Açık olursa hareket ve titreşimden pistonlar zarar görebilir. Vincin ayaklarının açılabilmesi, bomun rahat manevra yapabilmesi için araç genişliğinin en az iki katı kadar alana ihtiyaç var. Dikkat edilmesi gereken hususların en başında zemin geliyor. Eğer zemin yumuşaksa ve tonlarca yük alan bacakların altına takoz koymulmaza oluşacak eğim bomu kırılabilir, taşıyıcıyı kırabilir. Bunun yanı sıra zeminde yatacak yerlerin zemin ne kadar engebeli olursa olsun bir birleriyle

orantılı, teraziye olmalı. Ayaklar dengesizken yük kaldırmak, yine aracı yan yatıran sebeplerinden biri.

Vinç operatörlüğü dünyanın en riskli mesleklerinden. Yükü erken bırakmak, bomun gereğinden hızlı hareket ettirmek ölümlere neden olabilir. Mesafe uzadıkça bomun yük kapasitesi düşüyor. Bir yük beş metre yükseklikte rahatlıkla taşıyabilirken on beş metrede bomu kırabilir. Burada operatör -eğer mesafe çok yüksekse-

inişiyatif alıp yükü taşımak için yeterli gelecek vinçten daha güçlüsünü kullanıyor. Vincin kumanda mekanizmasını, momenti tek kişi kullanıyor fakat bu aslında büyük bir takım işi. Çünkü kimi yerde operatör yükün alındığı/ indirildiği yeri görmüyor. Örneğin çok katlı bir

binada çatının uzak tarafından alınacak yükte en az üç kişi senkronize oluyor. Yükün ineneği ya da alınacağı yer çok yüksekse olduğundan kancayı bağlayan, çatının ucundaki operatörü görebilene, o da operatöre direktif veriyor. Neyse ki burada makine görülür yerde, Ahmet abi yirmi dakikada yükü sırtlıyor. Makine gözüne kestirdiğinden uzun geldiği için vincin kasasını, aracın yanındaki kontrol panelinden otuz santim kadar uzatıyor. Ahmet abi ve ekibi güleç, şeker insanlar. Dönerken yol boyu memleketin halinden, geçip giden günlerden, şartlar uygun olduğunda geldiğimiz yere geri dönmekten konuşuyoruz.

Temel olarak insan, makineyle ilişkisini güç üzerinden kurdu, kendine olmayan ama arzulanmış güç. Bunu hayatı kolaylaştırmak için çeşitli araçlar üretirken de yaptı, düşmanını öldürmek için silahlar yaratarak da.

Yazgım

Sizofren yarış atı Kaderim diğer at arkadaşlarıyla "starting box"ta, büyük yarış olan Gazi Koşusu öncesinde konuşmakta ve jokeysiz koşmak istediğini söylemekteydi. Sırtından ünlü binici Salim Kaya olmasına rağmen... Kaderim bu koşuda kendisine oynanmış üstelik ucuza kaçmayıp simitçi kuponu da yapmamıştı. Sadece bahis kuyruğunda tanınmamak için güneş gözlüğü takmak zorunda kalmıştı. Ama atların yüksüz, özgür koşması gerektiğine inanıyordu. Sırtından da atamıyordu Salim Kaya'yı tam kızığında meşhur jokey ona kesmeşeker, havuç gibi sevdiği yiyeceklerden veriyordu. Bu adamı atmalaydı üzerinden ama nasıl? Kerata çok da sempatikti. Azıcık boydan kısa ama kullanışlıydı. Güzel kelimeler de söyliyordu kulağına yarışlarda. Mesela "Yıldırımım... Fırtınam... Yenilmez atım benim... Bu yarış da al sana hararın ve havalılarından Arap kısırakları, İngiliz kısırakları feda olsun!" gibi. Galiba Salim Kaya da Kaderim gibi şizofrendi. Yoksa neden bir atla konuşaydı ki. Ya da süs bitkileri ile konuştuğu gibi hayvanlarla da mı konuşuyordu?

Kaderim birkaç yıl önce ahırda beş yıl ara ile iki kere şizofreni tedavisi görmüştü o zamanlar. İğne üstüne iğne oluyor, çok tedavisi görüyordu, psikolojik çok bozuktu. Neyse ki açık havada koşmak ona iyi gelmişti. Seyislerin de çok katkısı olmuştu sağlığına kavuşmasında. Düzenli olarak kaşığı ile timar ediliyor, arpa yiyor, sadece ona özel yalaktan memba süyu içiyordu. Diğer atların içtiği yalak farklıydı.

Kaderim'in aynı anne ve babadan olma kendisi gibi şizofren kardeşi Yazgım da yarışacak Gazi Koşusu'nda. Kaderim, Salim Kaya'ya, ne olursu olsun kendisine oynanması gerektiğini, Yazgım'a oynamasını söyledi. Ahırdan tüyo almıştı. Yazgım şizofrendi, çok hastaydı, çok tedavisi

görüldü. Değil dört nala tırs bile gidemezdi.

Start verileli birkaç saniye olmuştu. Son altı yüze doğru gelirken, şimdi iç kulvardan Savaşbey... Liderliğini korumaya çalışıyordu, hemen dışından sekiz numaralı Fırtına atak yapıyor gerideki atlar da ön gruba doğru yaklaşıyorlardı... En iç kulvarda Savaşbey koşunun liderliğini yapmaya çalışıyor ama şimdi en dış kulvardan bir numaralı Yazgım geliyordu, Yazgım gelip... Son iki yüze doğru gelirken koşunun liderliğini alıyor, üç boy da fark yapıyordu... İkincilik için orta kulvardan Aybatur'un iç kulvardan on üç numaralı Kaderim'in ikincilik mücadelesi yaptığını görüyordum... O da nesi sayın seyirciler, hipodromlarda ender rastlanan bir olay oluyor ve Kaderim, jokeyi Salim Kaya'yı sırtından atıyordu... Yazgım da jokeyi Halit Karakaş'ı... Jokey Kaya çekik davranıp Yazgım'a binip yarışta liderliğe oturuyordu. Son yüz geçiliyor, beş boyuk liderliğini bir numaralı Yazgım koruyordu... Ve Gazi Koşusu'nu bir numaralı Yazgım kazanıyordu...

Türkiye Jokey Kulübü, Kaderim'den ve at değiştiren Salim Kaya'dan savunma istedi. "Salim Kaya ben öndeki gruptan biraz kopunca anam Hilalbatır'a küfretti ben de onu üzerinden attım," dedi Kaderim, "TJK'ye verdiğim savunmada.

Jokey Salim Kaya ise at değiştirmenin kurallara aykırı olmadığını önemli olanın atın dercece girmesi olduğunu tane tane anlattı.

Tüm bu sorular ve savunmalar Koşu TV'den naklen veriliyor ve ganyan bayileri ünlü Gazi Koşusu'nun

bir şey verdi: Ünlü jokey Halit Karakaş at tarafından dehlennmiş, sırtından atılmış ve ağır yaralanmıştı. Hasta yatığına tanık olarak dinlenecekti.

İddia Bayileri ise Kaderim'e, Salim Kaya'ya oynanan bahisçilerle dolup dolup taşıyordu

TJK Kaderim'e ibret-i âlem olsun diye önce ayak kırma arındıran da uyutma cezası verdi, temiz yolu açık olmak üzere tabii...

Salim Kaya da hayvanlarla konuşmaktan akıl hastanesinde kısa bir süre tedavi

olacaktı. Arındıran artık jokey değil seylis olacaktı ahırlarda, yani Veliefendi'de. Bu, kararın temiz edilmiş haliydi.

TJK disiplin kuruluna geline... Kuruldakiler de kendine antipsikotik ilaçlar alma yönünde karar verdi.

Bu karar da düzeltildi. Ruhsal problemlere iyi gelen sarı kantaron otu içecekti kuruldakiler. Ve kulpu beygirde kulpu olarak iş göreceklerti, iki yıl dört ay... Kuruldaki solcular sol kulpu, sağcılar da sağ kulpu olup her şey bir kulpu takacakları.

Kaderim temiz yolunu kullanarak kararı düzelttiirdi ve süttü beygiri olarak ömrünü tamamlama fırsatını elde etti. Hayatının sonuna kadar yani tahmini en fazla yirmi beş yıl kadar süttü dağıtacakti. Eh bu da bir şeydi. Hayatla kalacakti.

Halit Karakaş'a geline... O da süttü beygiriyle süttü satacakti, artık yarışabilecek derince değildi attan düştükten sonra sağlığını kaybetmişti.

Cezalar makuldü... Atlar ve biniciler; ele, ele, toynak verip mutlulukla ufukta kayboldular.

Galiba Salim Kaya da Kaderim gibi şizofrendi. Yoksa neden bir atla konuşaydı ki. Ya da süs bitkileri ile konuştuğu gibi hayvanlarla da mı konuşuyordu?

SOKAĞIN MASALLARI: + - 1 BALON

Civan, o gün yine, yaz geldiğinden beri her gün yaptığı gibi, kalp şeklindeki kırmızı balonlarını helyum gaz ile tek tek şişirdi ve günü kazanmak ümidiyle sokaklara balon satmaya çıktı. Kendini bildi bileli düzenli bir işi olmamıştı ve bunun için de hayatı pek suçlamazdı. Zamanında karşısına düzenli birkaç iş fırsatı çıktığında da bunları, nedenini tam olarak bilememekle birlikte, kafese konulduğunda bir daha gönüllüce uçamayacağını hissederek kuşların sezgisiyle reddetmişti. Tabiatına uygun değillerdi.

Civan, yaz başından beri sahillerde uçan balon satarak dolayıyordu. Çiçeği burnunda sevgiller, sevgiyi eskitip alışkanlığı sürdüremeyen olan sevgiller, henüz sevgili olmayan sevgiller... Hepsi de bir sebepten birbirlerinin gönülünü yapma ihtiyacı duyar, bunu da anlamı en açık sembolle, Civan'ın kalp şeklindeki balonlarıyla yapıyorlardı.

O gün yine Civan, artık ona çok tanıdık gelen bu çiftlere tekrar rastladı. Önce, uzun kahverengi saçlı genç bir kadın geçti önünden. Kadın yüzünü dökmüş, düşüncelerini hıyaya sokmaya çalışır gibi usul usul yürüyordu. Kadının arkasından genç bir adam koşuyor, ancak adam ne kadar hızlı koşsa da yavaş adımlarla yürümekte olan kadını bir türlü yakalayamıyordu. Civan'ın kalp şeklindeki balonlarını görünce durdu adam, elini cebine attı, balonlardan birini satın alırmaz adamları aniden hızlandı, kadını yakaladı. Sevinçle ve karşılama ümidiyle balonu kadına doğru uzattı. Kadın gülümseyerek aldı balonu, hiçbir şey söylemedi, uzun saçlarını başının arkasında birleştiren tel tokalardan birini çıkardı ve aynı gülümseme eşliğinde balonu patlattı. Korkuyla bir adım geriye çekildi adam. Sonra kadın aynı yavaş adımlarla tekrar hızlandı, adam ise aynı hızlı adımlarla artık çok yavaş çekti. Biraz geriden olayı izlemekte olan Civan'ın bir kahkaha patlatıp "Bu balonlar uçabiliyor ama şırtı değil," diye bağırdı. Adam duymamış gibi yarıtı.

Civan balonlarıyla sahil boyunca yürümeye devam etti. Bir kadın bir erkek iki arkadaş deniz kıyısında bir bankta oturuyorlardı. Civan'ın sahil boyu yürümekte olduğunu gören kadın, arkadaşına balonları gösterdi.

"Şu balonlara bak. Ne klişe ama!"
"Klişelerin nesi var ki?"
"Nesiyi ok? Berbat bir romantizm anlayışı."

"Bence öyle değil," dedi adam, romantizm

klışelerine sahip çıkmaktan çekinmemek.

Sonra kadın suskun kaldı, adam ise konuşmaya devam etti.

"Bazı duyguların sembollerini uzun yıllardır aynı diye bunu değiştirmeye, olduğundan daha karmaşık bir hâle getirmeye gerek yok. Kalp işte. Sadece kalp. Duyguları ifade etmeye yarar."

Kadın şaşkınlıkla arkadaşının yüzüne bakarken o yerinden zıplayıp birkaç adımda soluğu Civan'ın yanına aldı. Balonlardan birini satın alıp tekrar kadının yanına geldi. "Duyguları ifade etmeye yarar," diyerek balonu kadına verdi. Kadın şaşkın, sevimli gülümsedi. Hazırızdı. Ne tepki vereceğini bilemedi.

Civan pek iş yapamamıştı bugün. Birkaç balon satışıyla günü kazanamazdı. Sahilin karşı şeridinden, elinde çizgi film karakterlerinin şişme balonlarıyla kendisine doğru gelmekte olan kadını gördü. Kadının elindeki balonlar, Civan'ınkilerle göre epey azdı. Belli ki kadın bugün Civan'dan daha fazla satış yapmıştı. Uzun zamandır buralarda görüyordu Civan kadını ama hiç selamlaşmamışlardı. Yürüdükçe ayaktaştılar birbirlerine. Kadın Civan'ın balonlarına göz ucuyla baktı.

"En üstteki istiyorum. Kaç lira?"

"20 lira. Ama sen para vermesen de olur."

"Nedenmiş o?"
"Komşu sayılırız bir yerde."

Civan en üstteki balonun ipini ayırıp kadına uzattı. Kadın karşılaştığı nezakete tebessüm ederken bir yandan da cüzdanından çıkardığı

20 lırayı, reddedilmeyi kabul etmeyen bir tavırla Civan'ın ceketinin cebine koydu.

"Parasını ödemem gerekiyordu. Çünkü hediye, hediye edilmezmiş."

"Hediye mi edeceksiniz?"

"Evet. Daha önce hiç bu balonlardan hediye edilmemiştir sana diye düşündüm."

Kadın elinde tuttuğu balonu birini şaşırtmanın verdiği hazla tekrar Civan'a uzattı. Civan balonu eline aldığı tarifi edilemez duygular içliyeydi. Ne tuhaf bir şeydi bu. Demek balonlarının hediye edildiği kişiler de kendilerini böyle hissediyorlardı. Balonu patlatan kadın hariç tabii. Anı anda onlarca şey düşünmeye başladı Civan. Bu zamana kadar ondan balon alan insanların. Mutlular, mutsuzlar... Kavga edenler, barışkanlar... Ayaklarını yere sürüyerek yürüyenler ve mutluluktan ayakları

yerden kesilenler.

Civan bunları düşünürken sahiden de ayaklarını yerden kesildiğini hissetti. Hiç zorlanmadan yerden yükselerek

havaya doğru süzülmeğe başladı. Az önce de

elinde aynı sayıda balon vardı

ama şimdi, karşısındaki genç kadın hediye

etmişti birini. Demek gökyüzüne

benzeney sevinçler, insanın

yerçekimine karşı koymasını

sağlardı. Demek ki birinin

sizi önemseyişini

hissettiginizde, dünyanın

yasalarına karşı

koyacak gücü de hissederdiniz.

Civan aşağıda, şaşkınlıkla ona bakan kadına seslendi.

"Bu balonlar uçabiliyor ve gerçekten şirhiller."

Öncelikler Hakkında

D erdi büyük dünyanın, ahkâmı derdinden büyük insanlarıdır. Hayr, modern zamanlarda birey olmaktan bahsetmiyorum. İnsanlık tarihi boyunca, olmayı seçtiğimiz kişilerden bahsediyordum. Binlerce yıllık bir çatışma bu, önce içimizde, sonra birbirimizle inatla sürdürdüğümüz...

"Önce ben!" diyoruz, sesimizle olmasa da tercihlerimizle. "Önce ben! Benim isteklerim, arzularım..." Ama kendimizle baş başa kalmaya tahammül edemiyoruz. Çünkü bu, "Önce ben!" hissiyatı, her şeyden evvel bir başkasının varlığı ile kendini gerçekleştirebiliyor. Başkasının varlığına kıyasla var olabiliyoruz ancak.

Yirmi birinci yüzyıla gelmeye başladık; inanılmaz icatlar, sanayi devrimi, edebiyat, sanat, savaşlar, katliamlar... Hâlâ sevmenin tam olarak nasıl bir şey olduğu konusunda anlaşabilmiş değiliz. Aşkta sınıfta kalıyoruz. Bir insanın, bir şeyi sevdiğini sanmasıyla başlayan ilk kavgası.

Bir sürü hisle karıştırıyoruz sevmeyi. Sahip olmakla, alt olmakla, kendi değerini ölçmekle, istediklerini alabilmekle ya da alamamanın hırsıyla... Uğruna ölünen sevdaları yüceltip, birlikte yaşlanma hayaline tutunuyoruz. İçten içe kimse, aşktan, ölen taraf olmak istemiyor. Ama kimse, yalnız

ölmek de istemiyor. Sevmek filini, ölmekle yan yana koymaya böyle meyilliksen, birlikte yaşamak mümkün mü?

Yirmi birinci yüzyılda, hâlâ, sevmeyi içimizin hangi duvarına asacağımıza karar veremiyoruz. Göğsümüzdeki boş çerçeve en büyük kıstasımız. Sıkça tozunu alıyoruz. Parlasın diye. Parlıyor da... Parlatmayı çözmüşüz, fena mı?

Belki, bir kereye mahsus yaşadığımızı bilmenin telaşıdır bu. Bir kereye mahsus var olacağımızı, tıpkı bizden önce gelenler gibi, bir gün iz bırakmadan gideceğimizi, bizden sonra da birilerinin kendi manifestolarını yazıp çizeceğini bilmenin paniğiyle yaşamamızın cezasıdır bu.

Bundan sebep, hatalarımıza da tahammülümüz yok, kendimize de. İki türlü tahammülsüzüz: Birinde, kendimizi ve herkesi, mütemadiyen "düzeltmeye" çalışıyoruz. Diğerinde, hata yaptığımızı kabul etmek dahi güç geliyor. Müthiş bir sağduyusuzlukla yaşıyoruz; bir kalkan, yumuşacık bir kalkan, bir gün, birileri de aştıkları bulurlar...

aptal. Herkes bize yanlış yapıyor. Herkes bizim için var. Bizim için var olmayan herkes, aslında bir o kadar yok.

Bir kere hayatıttayız ya, kafamızda kim olduğumuzu dair kesin ve net yargılarla... Önce ben demek hakkımız. Hayatta kalma içgüdümüzün hediyesi bu, ne yapalım, almalıyım mı?

İki kişi olunca, işler zorlaşıyor. Kaç milyar kişiyiz şu an nefes alan? Kaç milyar kişi, bugüne dek, hakikaten, içten sevmedi birini?

Ben, -önce ben diyorum, izninizle- romantik kişiler tarafından yetiştirildim. Sevgiye, iyiliğe, fedakarlığa inanan, dünya güzeli iki insanın çocuğuyum. Bu iki insanın, birbirini bir türlü tam anlamıyla sevmeyişlerini izleyerek büyüdüm.

Otuz yılın sonunda boşandılar. Hâlâ aynı evi paylaşıyorlar. Hâlâ hayat, insan ve dünya üzerine fikir teatisine giriyorlar. Aşk ya da sevgili değil. Birbirlerini birer insan olarak çok seviyorlar. Hayatta birlik olmakla, birlikte olmayı ayırdılar. Bir gün, birileri de aştıkları bulurlar...

Önce ben ayakta kalacağım ki başkasının sırtına devrilmeyeyim. Önce ben ayakta kalacağım ki başkaları benim üstüme basıp geçmesin.

Sevgi veren, anlayış gösteren, birbirini birer insan olarak kıymetli gören iki kişi olabilir, beraber bir insan olmaya çalışmaktan üstün geldi bizim evde. Ben o zaman anlamaya başladım...

Sevmek, önce kendini sevmeyi öğrenmekte, sonra yanındaki insanın en az senin kadar mutlu olmasını isteyebilmekte başlıyormuş. Sevdğini sanmaksa, bir kan gölü. Shakespeare'ın uğruna öldüren kanlı romantizmi ve Ortadoğu'nun acımadan öldüren korkunç egolan arasında gidip gelen bir pinpon topu sevdığını sanmak. Oysa aşk, bir kereye mahsus yaşadığını bilmenin paniğini sırtından alıp, hayatın yaşanmaya değer bir yolculuk olduğu hissini bırakmalı insanın üzerinde. Ölümsüzlüğü veya öldürüne kadar sahip olmayı değil, birlikte yaşamaya gönüllü olmayı getirmeli aşk. Biz genellikle yaşamaktan çalan hislere aşk diyoruz.

Deneye yanla öğrenmeye hakkımız var, hepimizin. Kendi yanlışlarımızı, beni devirmeye çalışan duygulara ve durumlara karşı bana "Önce beni!" demeyi öğretti. Ama bu, bugüne dek zikrettiğim tüm "Önce beni"lerden farklı.

"Önce, hayatta kalmayı seçeceğim. Önce beni sevmeyi öğreneceğim. Önce benim, kim, ne olduğuma dair yargılarımdan vazgeçeceğim. İsteklerimi önce benimle gerçekleştireceğim ki başkasının ruhuna musallat olmayayım. Önce benim en iyi halimi ortaya çıkaracağım. Önce kendi omzumdan öpeceğim. Kendi alanımı sahipleneceğim. Hatasıyla günahıyla kendi "bugüne mahsus" varlığını kabul edeceğim. Kendi hayatımı kutlayacak, kendi huzurumu kutsayacağım. Önce ben ayakta kalacağım ki başkasının sırtına devrilmeyeyim. Önce ben ayakta kalacağım ki başkaları benim üstüme basıp geçmesin."

Bu da, naçizane, benim Ayakta Kalma Rehberi:

- Kendine sık sık "Seni Seviyorum" de.
- Uzun zamandır yapmakt istiyip yapmadığın o şeyi yap.
- Çocukça davran.
- Senin en iyi halini ortaya çıkaran insanlarla daha çok görüş.
- Arkadaşlarından yardım istemekten çekinme.
- İyi bir şarkı dinle. Delice dans et. Nasil göründüğünü boş ver.
- Sana en çok yakışan giysilerini giy.
- Aynaya gülümse.
- Daha çok gez. Daha çok keşfet.
- Bol bol dalga geç.
- Sana mutsuzluklarını hatırlatan eşyalardan vazgeç.
- Kendine hep bir şans daha ver.
- Aptallıklarını sev.
- Hayatta olmayı kutla.

Çocukluğumun geçtiği o eski mahallede
Aşı boyalı ahşap eski bir evde otururdular
Sakız Hanım'la Mahur Bey
Bembeyaz tenli bembeyazsağıdı Sakız Hanım
Zaten onun için Sakız Hanım derdik kendisine
Pamuk gibi elleriyle kemeçe çalardı
Eşi Mahur Bey önce biraz nazlanır
Sonra o da kanunıyla eşlik ederdi Sakız Hanım'a
Beraber meşk ederlerdi

Yaz akşamlarında açıldır perdeler
Yorgun ellerinden dökülürdü nağmeler

İki yıl kadar oluyor önce kanun sustu o eski evde
Bir kaç ay sonra da kemeçe
Ve aşı boyalı ahşap evin perdeleri
Bir daha açılmamak üzere kapandı
Evin satılacağı söylentileri başlayınca gittim
İçeri girdiğinde eski bir koltuğun üzerinde
Boynu bükük bir kanun
Ve kanunun göğsüne yaslanmış mahsus kemeçeyi gördüm
Bizi rahatsız etmeyin der gibiydiler
Kıyamadım
Uzaklaştım

Mahur Bey susunca kapandı perdeler
Sakız Hanım'la bitti o hüznü nağmeler

Köpeğimi geri almak istiyorum. Tek istediğim bu. O bulup getirmiş olabilir ama ona hep ben baktım. İsim annesi de benim.

Dolunayın tepsi gibi gökyüzünde parladıgı bir gece geldiği için adını Luna koydum. Üç dört aylık her tarafı yara bere içinde, krem rengi bir melezi.

Annesi tarafından terk edildiği. Arabaların altında kalmaktan son dakika kurtarmış onu. Öyle anlattı. Korku dolu, yumuşak kahverengi gözleri ile gözlerimin ilk kenetlenmesinde bağlanmıştı kirbirimize. Daha sonraları biz

karva ettikçe ona bağlandım, bizim aramızdaki uçurum büyüdüğüne onun karşılık beklemeyen sevgisine daha çok şğındım. Her şeyden fazla ihtiyacım var şimdi Luna'ya. Geceleri onsuz uyuyamıyorum.

Yol boyunca ellerimi sarkmış hırkaman ceplerine sokup ısıtmaya çalışıyorum. Hava soğuk değil aslında, ellerim buz gibi. İki haftadır hiç haberleşmiyoruz. Ne olurdu bir kerecik arasaydı. Arayıp, hiç konuşmadan kapatsaydı. Ahizenin yettiklerinden nefesi bile bana ulaşsaydı yeterdi. Aramızdaki kopmak üzere olan pamuk ipliğine tutunarak yürüyorum evine doğru. Onun evi, hep onun eviydi. Luna, birkaç pırlang ve kitaplarını alınca yine onun evi olacak. Ya vermezse? Kalbim hıznlarıyor bunu düşününce. Vermezse ne yapacak? Bakamaz ki Luna'ya. Vaktinde dışarıya çıkartıp doğru düzgün gezdirmedeği için evin her tarafına ismeşeye başlar çaresiz hayvan. Hastalanınca veterinerine bile götürmez. Kapıyı açtığında lafi hiç uzatmayacağı. Onu görmek için bir bahane sanacak. Ne düşündüğü umurumda değil. Kılan birkaç parça eşyasını ve Luna'yı almaya geldiğini söyleyeceğim. Soğuk soğuk dikleceğiğ kapının önünde, beni eve davet etme nezaketine bile girmeyecek eminim. Günün bu vakti, yatağı ile daha yeni vedalaştığı bir saat onun. Gözünde çapakları, aklı gibi karışık saçları ile kapıyı açacak. Luna, çişini yaptırması çıkartmadığı için hem

de beni görmenin heyecanı ile etrafımda fişek gibi turlar atarken ayakkağırlarımı ıslatverecek. Kapının açılış açısı kadar görebileceğim, bir zamanlar omuz başlarımda dantel sütyenlerimin sarktığı yeşil kadife kanepede serzenişle seslenecek. "Ah be güzelim, öledim seni. Sen gittiğinden beri Luna'nın tüpleri ve sigara külleri ile doldum." Kalkarak kalmaz, müzik açar. Fonda çalan müzikten fal tutacağım. Çok sevdiği Nazareth'in "Love Hurts" çalışıyorsa beni çok özlemiş diyeceğim, Cool and Gang'den "Cherish" çalışırsa, yokluğumun verdiği gıcık duygusunun direşğini çarpma acısı gibi birkil

sızlayıp geçtiğine kanaat getireceğim.

Kalbim ile birlikte adımlarım da hıznlıyor. Bir an evvel olsun bitsin bu iş. Beşiktaş Çarşı'dan geçiyorum. Eskiden olsa bu cangıl cungal kalabalığa bayılır, balık pazarına dalar, akşam için rakı, balık, bol yeşillik alırdım. Sevgili arkadaşların eve aniden damlamazsa, son bir türlü gelmeyen play station partilerinin devamını getirmek için, sen beni kucaklayıp, odamıza taşıyana kadar süredir muhabbetimiz leblebi kadar balkonumuzda.

Cevabımı beklemeyen, kırmızı gözleri daha bir alev alarak "Evide yalnız değil" Sinsi sinsi sırtıyor mu bana bu pirinçten yapılmış ucube. Hiç düşünmeden asılıp, birkaç kez hırsla vurdum tokmaka. Ağzım kupkuru, kapının öte yanından gelecekseler dilemeye koyuldum. Verir mi Luna'yı bana hemen? Ya verirse.

Sabahın bu saatinde kim olabilir? Şaatim nerede benim. On ki olmuştuk bile. Amma içtik dün akşam. Kafamın arkasına sopayla vurmuşlar gibi. Kesin kapıcıdır, hep evde olduğumu biliyor tabi hergele. Elime biraz para geçse, ödeyeceğim birikmiş apartman borcunu hemen. Biktım bu gidip

gelmelerinden. Bir kahve içebileseydim, kendime gelebilseydim en azından. Seri halde yalan söylemek için de biraz akla ihtiyaç duyuyor insan. Şu evin dağınıklığına bak. Tam olarak da ruh halimi yansıtıyor aslında. Aslan yattığı yerden belli olur derler ya. Bu çöplüğü hangi hayvanla ilişkilendirebilirim bilemedim. Sen bana hep hayvan olsan rakun olurdu derdin. Neden rakun? Bitmek tükenmek bilmeyen merakım için mi? Merakımı giderdikten sonra kaçan hevesim için mi? Mence ben şu saatlere ağaca tırmanmaya çalışan tembel hayvan var ya, o olurdu. Sen de ahtapot olurdu olsun olsun. Şu depremleri önceden bilen ahtapot vardı ya. Hiç yakalanmadığım halde diğer kadınların görünmez izlerini üzerimde görebildiğin için. Kollamı ile beni sarmalayarak boğduğum için.

Havlama Luna, kulağımda yankı yapıyor sesin. Keşke şu gazete, terlik getiren köpeklerden olsaydın. Kapının koluna zıplayarak açan. Aslında o biraz riskli olabilir düşünebilir. Zaten sen birkaç gündür adet dönemindeki kadınlar gibi davranıyorsun. Eskiden olduğu gibi horul horul uyumuyorsun, tüylerin matlaşıp. Su kabı özellikle devdir duyuruyorsun, en sevdiğim spor ayakkabımın tekini yedim. Derdin ne senin? Çiftleşme dönemin mi geldi? Mutlu değil misin yoksa benimle? Onu mu özlüyorsun? İtiraf ediyorum ben de özlüyorum bazen. Her şeye rağmen!

Günlerdir seni siyah beyaz rüyalarımdaya görüyordum. Birlikte çayırda oturmuş görürdük. O kadar güzel rüyalar ki, hiç uyanmak istemiyordum. Çünkü uyanınca kayboluyordum. Şimdi karışmasın. Rüyaya değil, gerçeğe. Etrafında her şey gibi turlar atıyorum. Bağsız olduğum

Onu Bana Ver (Me)

Onu mu özlüyorsun? İtiraf ediyorum ben de

özlüyorum bazen. Her şeye rağmen!

Eski apartmanın hep aynı yere basılmaktan mermerleri bel vermiş merdivenlerinden hiç acele etmeden çıktım. Özellikle sıcak havalarda içeri girer girmez insanın tenine iyi gelen bir serinlik vardır hep bu apartmanda. Bu defa biraz daha uzun sürdü üçüncü kata çıkmak. Kapının gözleri kırmızı zümrüt taşı, aslan başı tokmağı sordu. "Emin misin? Çalacak mısın kapıyı?" Bu rükuş şey eski ev sahibine aitti. Kafamızın bir dünya olduğu günlerde eve girmek için parola gerektirir. Üst üste üç defa "Emin misin?" diye sorulurdu. Üçüncü defa "Emin misin?" diye sorulduğunda kapı açılır. Üçüncü defa "Emin misin?" diye sorulduğunda kapı açılır. Üçüncü defa "Emin misin?" diye sorulduğunda kapı açılır.

için koridorda da birkaç sevinç turu attım galiba.
 Kendimden geçtim, ne yaptığımı bilmiyorum.
 İncecik bedenini aniden iki ayağının üzerine kalkıp
 geriye savurdum. Gülümsüyorsun. Ne çok özledim
 şakalaşmalarımızı. Bana arada sırada kahvaltılarda
 masa altından verdiği poğaçalar gibi kokuyorsun.
 Ellerini yalıyor, yalıyorum, bana doğru eğiliyorsun,
 yüzünü de yalıyorum. Her yerini öpmek istiyorum.
 Parka gider miyiz? Oradan da deniz kenarına.
 Dürüm döner alırsın sonra belki. Bir ısırık sana,
 bir ısırık bana. Hep yaptığımız gibi. Şu ısıraktan
 paramparça ettigim tenis topum nerede. Dur bir
 koşu getireyim. Dur, gitme bir yere sakın ama.
 Getir dim. Hadi oynayalım. Kapının önünde durma
 artık, ne yapmam lazım, eteğinden dışıyıp eve
 mi sokayım seni? Beni sevmiyor musun? Ben sana
 kötü hiçbir şey yapmadım. Çok sevdiğin kırmızı
 topuklu ayakkabının topuğunu yemiştin, ona mı
 kızdın, o yüzden mi yoksun artık? Yemin ediyorum
 bir daha yapmayacağım. Balkondaki saksıların
 topraklarını da eşelemeyeceğim, söz.
 Eve alsana artık onu. Neden burada duruyorlar?
 Konuşmaya başladılar. Ona kal diyeceksin değil mi,
 gitmesin. Bir daha gitmesin lütfen. O beni, senin
 gibi arkadaşların gelince bir odaya kapatmıyor.
 Günlerdir toprak kokusu almadım, tuvaletimi
 tutmaktan, bacaklarımı kasmaktan kuyruğum
 kısaldı sanırım. Geçen gün döndüm döndüm, bir
 türlü yakalayamadım, eskiden yakalardım. Zaten
 hiçbir şey eskisi gibi değil. Lütfen ikna et onu.
 Gitmesin. Dur, onu kapıda yalnız bırakıp nereye
 gidiyorsun? Evin içine doğru yürürsün, arkasından
 koşuyorum. Kapıda tek başına kalma diye senin
 de yanına geliyorum. Aniden kaybolacaksın
 diye ödüm patlıyor. İkisinin de yüzünden düşen
 bin parça. Ne yapsam sizi neşelendiremiyorum.
 Eskiden bayıldınız taşkınlıklarına, neden
 bugün böylesiniz? Elinde tasmam, döşegim, ilk
 bu eve geldiğimde beni sarıldığınız kışık, kırmızı
 kazakla kapıya geliyor. Kolunun altında da bir
 süredir, yatağın yanında duran şu kutu. Burnumla
 kapaklarını açmaya çalıştım ama bir türlü
 beceremedim. Kenarını kemirdim birazcık ama
 azıcık. Beni içine koymam için çok küçük. Bu kutuyu
 mu almayı geldin sadece?
 Bir dakika, tasmamı giydiriyorlar, ikisi de üzerime
 eğildi. Bir gariplik var ama sezemiyorum.
 Küçüküğünden beri bu kadar ihtimam
 gördüğümü hatırlamıyorum. Hep böyle kalsak.
 Onların benim hizama inmesini seviyorum. Daha
 çok göz göze gelebiliriz. Bana değil, birbirlerine
 bakıyorlar şimdi. Elleri değişiyor zaman zaman
 krem rengi tüylerimin arasında. Etekleri ufak bir
 rüzgâr yaparak ayağa kalkıyor birden. Tasmam
 onun elinde. Kutu kolunun altında, gidiyoruz,
 merdivenlere döndük. Onu da sürükleyerek telaşla
 iniyorum basamakları. Dur ne oldu, sesleniyorsun. O
 da indi merdivenlerden, elinde tenis topum.
 Almıyor tenis topumu. Haklı. Zaten ısıraktan
 parçalandı, üstü dış izlerle dolu. Onunla
 oynamayı artık sevmiyorum.

Bu resmin hikâyesini sen yaz...

Ölüm Yaşam Buldu

Deniz, kıyısında da dursanız içine de dalsanız her daim bir huzur barındırır. Büyükada'da yaşayan Sero Ekşiyar da denizin bu huzurunu hiç vazgeçmemiş. Denizden ayrılmayı hiç düşünmeyen Serço abi Mikonos Adası'nda yaptığı sualtı eğitmenliğinin ardından hasretine dayanamadığı Büyükada'ya geri dönmüş. Burada da dalmaya devam eden Serço abi deniz dibindeki hayatı öldüren balıkçı ağılarını gördükten sonra onları toplamaya karar verince zorlu bir yolda ilk adımı atmış. Arkadaşlarıyla gönüllü olarak yaptıkları bu işten on yedi yıldır hiç vazgeçmemişler. Serço abi yol arkadaşları Ercan Akpolat, Ekrem Başak ve Volkan Narci adına da bu ağların hikâyesini anlattı.

"Ezelden beri denizle iç içe oldum. Elli dört doğumluymuy, yetmiş üç senesinden beri de buradadır dalar çıkarm. Sualtındaki yaşamı her zaman takip ettim. Denizin altında kayıklar; balıklarla, üzerindeki mercan türleriyle hayat dolu, capcanlı bir köyüdü. Bir gün bir süredir gitmediğim ama bildiğim bir taş çıkıttım. Taşların üzerinde ağ vardı ve oradaki hayatı öldürmüştü. Anadolu'nun kektiği gibi buraların da yerli balıklar vardır: Karagöz, siranıt, lipsoş, iškina gibi balıklar, koruma altındaki altmış yıllık mercanlar nisân dediğimiz o taşların üzerinde yaşar ama üzerine ağ düştü mü ölüp gidiyorlar. Ağla avlanma legaldir. Balık avı sırasında ağlar bu kayalık bölgelere takılır ve yukarı çekilemez. Bu durumda ağ bazen kendiliğinden kopar bazen de bilinçli olarak kesilir. Denizin dibine birden 500-800 metre kadarlık kocaman parçalar düşer. Yirmi katlı bir gökdelenle asılan bir bayrağın o mesafeden caddeye bırakıldığı düşünün. Yaşanacak tek şey kaos ve zarardır: Arabalar kullanılmaz, insanlar zarar görür. Aynı şey denizde de oluyor. Balıkçı kimi zaman taşı görerek ağını çevirir kimi zaman da taşı çevirdiği dalrenin içinde kalır. Ağ bir yerden

başlanır atılmaya, döner ve iki ucu birleşince de silindirik bir yapıya ulaşır. Altı bir keseği bürzer gibi büzülüp balıklar yukarı alınır. İşte bu bürme esnasında ağ kayalık bölgeye takılınca kopalmar oluyor. Eskiden bir ayakkabı yırtılınca kunduracıya gider tamir edilirdi, şimdi atılıp yenisi alınıyor. Eskiden ağ kopartılmaz, kopacağı anlaşılınca da dalğacı çağırılırdı, kopan ağ tamir edilirdi. Şimdi teknelerde takım takım yedek ağ var. Ne de olsa ağ bulmak artık problem değil. Kimse kendinden sonrasını düşünmüyor. Bugün tuttuğu balığı yarin ağlar yüzünden tutamayacak, haberi yok.

Kamera suyun altına inince

Seneler önce bir kamera edindim ama sualtına indirmek sıkıntı o zamanlar. Bedo diye bir arkadaşım Perşembe Pazarı'ndan aldığı malzemelerden kamera için bir kutu yaptı. Onunla bu ağları çekmeye başladım. Sonra da arkadaşlarla videoların durumun analizini yapıp ona göre ağları toplamaya başladık. Durum tespitinin ardından bir gün mavi büyük bidonlardan alıp taş çıkıttık. Bidonların içine su doldurarak aşağıya indiriyoruz. Dipteki ağları halı toplar gibi toplayıp iple bidonun kulbuna bağlıyoruz. Oyle olunca da ağ ters paraşüt gibi durur. Aynı durumuna göre on gün sonra yeniden bidon indiririz. Bir ay sonra da bidonun içine regülatörle hava vermeye başlarız. Hava dolunca bidon, balon gibi yükselmeye başlar. Ama bu sınırlı bir yükselmedir. Tekneden makinenin ırgatına bağladığımız bir iple de çekebiliriz ama 40 metre aşağıdan konuşma imkânımız olmadığı için olumsuz şeyler olsun istemiyoruz. Bu arada biz hâlâ aşağıdayız ve ağ bir yere takılınca bidonun daha yükseğe çıkması için gidip onu kesiyoruz. Bir yerden sonra da yukarıdan da destek alarak ağları yüzeye çıkarıyoruz. 15 senede böyle 10 bin metre kadar

fazla ağ topladık. Sınırmı topladığımız en büyük ağ 15000 metre kareydi. Yıla bölse çok değil ama gönüllü işi bu kadar. Ne de olsa Allah için yapılan işler yavaş işler, para için yapılanlara hızlı. Ortada kapital olsa on güne tertemiz olur buralar. Bu arada akıntı sebebiyle bidonları ara ara kontrol ederiz. Bir keresinde Kartal'dan Sedef Adası'na gelen bir arkadaş o mevkiye sizin bidonlar gidiyor, dedi. Hemen kontrole gittik. Bir baktık bizim bidonlar ağdan kopmuş, bir sürü pislikle yukarı çıkmış gidiyor. Neyse ki yetiştik de aldık hemen yukarı.

Ağı toplamakla iş bitmiyor

Ağları topladıktan sonra bölgenin gelişimini takip ediyoruz. Yaşım normale dönüyor dönmese de bir bakıyorsun yeniden ağ düşmüş. Mesela bu sene bir yerden dördüncü defa ağ çıkaracağız. Taşa takılmış bir ağ varsa araya atılan ikinci ağ takılmaz, kayanın üzerinden geçer gider. Bu yüzden ağları çıkarınca bile kuzanlar oluyor. Bilincimizin özeti bu sanırım.

Denizden dağlara

İşin en güzel yanlarından birisi şu: Arkadaşımız Ercan'ın ailesi yazları Erzincan'a memleketlerine gidiyor.

Oradaki bahçelerine çok karga gelince çıkardığımız ağları oraya gönderdik. Bizim ağılar orada sebzelerle kalkan oldu böylece. Sonra komşuları falan da istedi. Derken ağ çıkardıkça oraya gönderir olduk. Böylece bu ağlar 40-50 metre derinlikte balık avlatken kopmuş, atılmış, oradan da Erzincan'ın iki bin metresine kadar çıkmış oldu. Geri dönüşümün bir başka model hayat buldu."

Denize terk edilen hayalet ağlar sualtındaki hayatı öldürürken Serço abi ve arkadaşları sayesinde Erzincan'ın dağlarında başka bir biçimde hayat verir hale gelebiliyor. Çünkü çaresizlik doğa için de insan için de asla bir sığınak değil.

Çaresizlik doğa için de insan için de asla bir sığınak değil.

Yola Dair

Bir seyahate karar vermekle başlar her hikâye. Bazen bir anda çantayı alır koyulursun yola, bazen haftalarca, aylarca hazırlanır, her ayrıntısını büyük bir heyecanla tasarlarsın yolculuğun. Gün gelip çatıldığında, gece uyuyamaz, sabahı zor edersin. Bu ilk adımla başlar her şey ve sonrasında tarifisz duyularla kaplırsın. Dağlar, tepeleri aşar, köyleri, kasabaları geçer, gözünü ayırmazsın, öyle keyiflidir yola, yolcuya ve hikâyelere tanık olmak. Gittin, bambaşka bir ülkenin, bambaşka topraklarında, tanıdığın, bildiğin insanlardan çok uzaktasın, uzunca bir süre aşkın şaşkın dolanırısın belki. Belki hemen uyum sağlasın, belki çok heyecanlı, huzurlu olursun. Seyahat edersen hep güzel şeyler hisseder, güzel duygular içinde olursun. O kadar büyük ve keşfedilezi ki dünya, asla doğduğumuz yerden ibaret olmadı, olmamalı. Uzak ya da yakın fark etmez, herhangi bir yere gidip, yeni bir kültür tanımanın, farklı sokaklarda gezip, bazen öylece kaybolmanın hazzı yadsınamaz. Dedim ya bazen alırsın çantayı, vurursun yola a kendini. "Varmanın ötesinde yolda olmaktadır mesele." Yol seni nereye, nasıl, ne zaman götürür bilmezsin, işte bu dünyanın sana sunduğu sürprizlerden sadece biridir. Tek yapman gereken, bu halet-i ruhiyenin tadını çıkarmaktır.

Küçük bir çanta alırsın yanına, ihtiyacın olduğunu her şeyi bulabilirsin, bu konuda kafanı yorma. Ayaklarını önemsemelisin, seni taşıyan onlar, rahat olmaları fayda var. Bunun dışında birkaç parça kıyafet yeter de artar bile. Belki bir makina, fotoğraflarla anılarını saklaman adına.

Bir defter ve bir kalemin olmalı mutlaka. Yazmalısın. Çok sevdiğim bir Veysel abim var, hep şöyle der; "Akıl unuttur Ayten, sen

yaz." Haklı, zaman geçtikçe bellek dolar, daha gerilere, daha gerilere atar, o anki hissiyatı bir daha duyamaz, bulamazsın. İyisi mi sen yaz. Haritaları yapışmasın eline. İçgüdüleriyle atıl sokaklara. Kaybol, geçtiğin yoldan bir daha geç, kalabalığa karşı, bazen de tam tersine.

Belki bir ağaç çıkar karşına, gölgesinde dinlenebileceğin ya da kırmızı bir köprü, üstünden geçip gidebileceğin. Belki ufak, şirin bir kafe bulursun, belki eski püskü bir kitapçı ya da ikinci el eşyaların olduğu tatlı bir dükkân. Turist değil yerli ol. Lokal yerlerde kal, birlikte vakit geçirebileceğin insanlar ulla ki çıkacak karşına. Bir şeşirle, bir kültürle kaynaşmanın en güzel yoludur bu. Her şey başka bir anlam kazanır, farklı kapılar, pencereler açılır hayata. Önyargılardan, tabularından kurtulmalısın. Aslında istesen de istemesen de olacak bu. Çünkü sen asla aynı kalmayacaksın, her adımda değişecek ve evrileceksin. Öğrenecek, öğretecek ve bundan mutluluk duyacaksın. Bir gün kendini kırsalın ortasında Boliviya'ya bir çocukla oyun oynarken veya barda altmış yaşında bir amcayla dans ederken bulacaksın. Ne kadar çok hikâyeyle tanışacağının hayal dahi edemezsin, her insan ayrı bir hikâyedir çünkü. Her biri seni bir adım ileri taşıyor, her biri sana farklı bir şey katar. Bir bakarsın kaga bir kitap oluşmuş anılar; sayfalarını her karıştırdığında gülmüşüdüğün. İyi ki dersin. İyi ki gitişimsin.

Çok zaman sonra yolda veya bir hostel odasındaki randaza veya 5000 metre yükseklikteki bir yarıdağda veya cötün ortasında, ıssızlıkta veya devasa bir ormanın ortasında hiç tanımadığın, hiç bilmediğin bir şey duymuşayacak, farklı hissedeceksin. Sen Ayşe'nin annesi, Ali'nin babası, Fatma'nın öğretmeni, caminin hocası, ordunun askeri, Ahmet'in karısı, okulun öğrencisi değil bir insansın. Orada, senin için en özel olan noktada kendini bulacak ve kendinle tanışacaksın. Tüm sıfatlarından, sana dayatılardan uzaktasın safi özüne karşı karşıya duracak ve yüzleşeceksin. Sen misin? Nasılsın? Mutlu musun?

"Varmanın ötesinde yolda olmaktadır mesele."

Katil Kim?

Sabahın köründe ya da beklenmedik bir zamanda çalan telefon ve kapı zillerini oldum bittim sevmemişimdir. Sınav zamanları ders çalışmak için çok erken bir saate ayarladığım cep telefonunun sesi de, soğuk düş etkisi yapar bende.

Uykunun, gitmesi beklenen ama bir türlü gitmek bilmeyen konukluğuna ev sahipliği yapıyorodu bedenim. Duyana zehriniz zerk eden bir akrep soğukluğuyula çaldı kapımın zili. İlkimıştım. Saat gece yarısına ama aşmış sabaha doğru yul alıyordu. Varlıkların derin uykuya daldığı bu saatte kapımı ve zili uydurandın şey neydi? Usluca kapıya yöneldim ve "Kim o?" dedim.

"Benim Leyla. Aç kapıyı. Her şey söyleyip döneceğim." Açtım. Nefes nefese kalmıştı. Koşmuş, bellii. Gözünü kafesi hızlı hızlı inip çıkıyordu. Bir elini kapı pervazına dayamıştı. Dayamasa düşecek gibiydi. "Benn..." dedi. "Ben böyle olsun istemezdim. Bırızdan bulacaklar beni ve götürcekler. Seni son bir kez görebilmek için bir saatıttir yoldayım. Seni çok seviyorum. Her saat öncesine kadar seninle bir gelecek düşünürken şimdii... Şimdi ellerimde ufalanen geleceğim, bana uzaklardan katran karası bakışlarını savuruyor. N'olur beni bağışla Leylam." Ellerimi aldı ellerinin kuytusuna ve beni kend bedenine doğru çekti. Bir ömür yetsin düşüncesiyle dudaklarımdan uzun uzun öptü. Sonra yazgısına küskün bakışlarını gözlerime yığdı ve sesizliğin içinde geçip gitti. Ben de şaşkınlığın yüklenip omuzlarıma yatağa yöneldim. Uyuysam iyi olacaktı.

Gözümü açtımda güneş, ışıklarını odağa doldurmuştu. Düş mü yoksa gerçek mi olduğunu bilemediğim bir görüntü vardı zihnimde. Gece uykunun etkisiyle, yaşadığımı sandığım o şimdi düşündüm. Dudaklarımdan çıkan bir kâğıt, kapının koluna kısırlmış olan gazetemi alıp binlerce soru işareti eşliğinde bir kahve yaptım kendime. Masanın üzerine koyduğum gazetenin önce büyük yazılarına baktım. Üçüncü sayfa haberleri baktım için sayfayı çevirdiğimde, binlerce soru işareti silip yerine, aklımdan büyük bir ünlem bırakan haberle zamanın içinde dondum.

Gece yarısı deşettil! Genç kıza sarkıntılık eden bir "adam" ve kıza kurtarmak için adanmış buluştuğun sonra, adamın düşüş başını vurma sonucu ölmesinin neden olan bir "katil"... Polisler birkaç saat sonra katili yakalamış. Demek ki kızn yazgısı ufalanmasın diye kendi yazgısını parça parça etmişti. Kanun önünde ve insanların gözünde bir katildi. Olay üç kişilikti: Genç kıza, adam ve katil. Pekii şimdi kızn özgürlüğünü çalmak isteyen mi adamdı; özgürlüğü çalınmak istenen bir genç kıza özgürlüğünü başlıyayan mı katildi? Adam "katil", katil "adam" olabilir miydi?

Bu yazı geçen sayıda CANAN TAN'ın yazdığı. Gerisi Sendee köşesine gönderilerden arasından seçilmiştir.

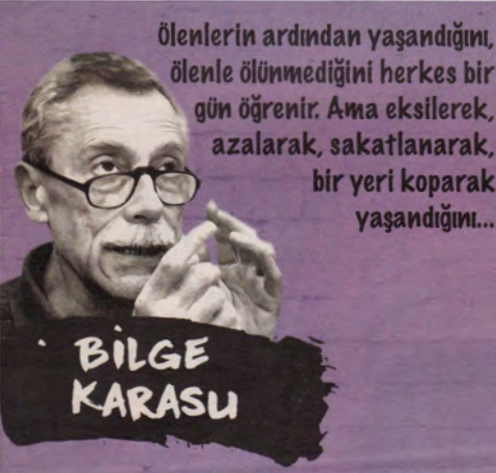
MOSKOVA

MERHABA SÜPERSONİK DERGİSİZ BAVULUN HER BİRİ DE BİRBİRİNDEN SAHANE OKULUARI NASILSINIZ? BENİ SORACAK OLUPSANIZ BEN ÇOK KÜTÜYÜM. NASIL MI OLAYIM A DOSTLARIM, Kİ GÜN ÖNCE MOSKOVA'DA YASAN ELLERDE BİR FUTBOL MÜSABAKASINDA ON ALTI TAKIMIN MÜCADELE VERDİĞİ TURNİVA'DA ON BEŞİNCİLİK MAÇINDA ALIŞIŞ DARBİ SONUCU YERE SAĞ OMUZUM ÜZERİNE KAPAKLANMAMLA KÖPRÜCÜK KEMİŞİMİ ORTA YERİNDEN "ÇATIRTI" DİYE KIRILAN BİR OLDU. BEN NASIL MI OLAYIM A DOSTLARIM. HER SEYİ DE ANLATMAYAYIM OYORDUM AMA PESHMEN KORKUNCTU. YASAN ELLERDE AMBULANS BENİ ZOR YETİŞTİRDİ HASTANEYE. AZERİ BİR DOKTORA DENK GELDİM. TÜRKÇE DE ANLAŞABILIYORUZ AMA BEN NEDENSE HER İNGİLİZCE KONUŞUYORDUM ADAMLA. "NEDEN BOYLE YAPIYORSUN" DİYE SORDU. HATTA BİR ARA. "BEN ACIDAN DÜNYAYI BULANIK GÖRÜYÖRÜM, BİR DE SANNA Mİ HESAP VEREBİLİRİM" DEDİM. BUNU İYİ DEDİM VALLA. BUNU DA FRANZISÇA KONUŞARAK DEDİM. FRANZISÇA BENDİ SIFIR. NİHAyetİNDE ALCIYA ALINDI OMZUM, ÖTELE GERİ DÖNDÜK. KORKUNC SANCILI BİR GECE GEÇİRDİM. HER ŞEYDEN ÖNEMLİSİ BEN SİRT ÜSTÜ YATAMAM. YATAMADIM ZATEN. YATAMADIKÇA UYANDIM, YATAMADIKÇA TUVALETE KALKTIM, YATAMADIKÇA SU İÇTİM. ERTESİ GÜN İSTANBULA DÖNECEĞİM. BİLETİM TÜRKİYE ORGANİZASYONU TARAFINDAN HEMEN ALINILDI. KÖPRÜCÜK KIRIL KIRILAZ. UÇAK YOLCULUĞUM DA KORKUNCTU. SİTTAN DOĞRU İKİ TARAFTAN OMUZLARI ÇEKİSTİREK ALCI YAPILDIĞI İÇİN KÜLHANBEYİ GİBİYİM. KOLLARIM HEP AKIÇ. BİR DE TAM ORTAYA OTURMUŞUM, KOLCAKLAR HEP BENİM. SİRTİMDEKİ SON DERECE RAHATSIZ ALCIYI TAŞIMAK BİR YANA, ÇEKİŞİM ACI BASKA BİR YANA, LAÇ KULLANMAYI REDDETTİM ÇÜNKÜ, ACIYSA ACI, O KAFADAYIM. UYKUSUZLUK BİR YANA, İKİ TARAFTAN DA ALANINI GASP ETMEM BASKA BİR YANA. SAATLER SÜREN SÜPER EZİYETLİ BİR YOLCULUK SONRASI İSTANBULA VARDIK. BENİ DAHA DA KÜTÜSÜ BEKLİYORMUŞ. TAKSİ. TRAFİK ÇİLESİ. İKİ BÜÇÜK SAAT SÜRDÜ EVE ULAŞAMAM. KÖPRÜDE ONARIM VARMIŞ. AĞLAYACAK GİBİ OLDUM BİR ARA TAKSİDE. EVE GELİR GELMEZ HASTANEYE GİTTİK ÇEKİREK ALLE OLARAK. BİR SEYLER SOYLADILAR AMA

BEN YARIN BİR BAŞKA DOKTORA DAHA GÖRÜNECEĞİM. KENDİMİ ONA TESLİM EDECEĞİM. BÜYÜK İHTİMALLE ÖNCE SİRTİMDAN SU SON DERECE KONFORSUZ ALCIYI ALACAK, SONRA DA SEKİZ BANDAĞI SARACAK. TELEFONDA DA KONUŞTUK, RÖNTEENİ DE GÖRDÜ, BU TARZ KIRIKLARDA YÜZDE DOKSAN AMELİYATSİZ TEDAVİ YOLLUNA GİDİLİYORMUŞ. HADI BAKALIM. UMARIM HER SEY ÇOK GÜZEL OLUR YARIN İÇİN. ÇOK KÜTÜ BİR SEY ELLERİMİ BİRLEŞTİREMIYORDUM YA VAR MI BOYLE BİR ÇİLE. BU ARADA TOMBALAYLA TON BALIĞI AYNI SEY SES BENZEŞMESİ OLARAK. HEMEN HAVAYI DAĞTAYIM. BU ARADA DA BİR ARA MOSKOVA'YI YAZMAM LAZIM. KONU'M MOSKOVA ÇÜNKÜ. KONU'MLA KARIŞMASIN DİYE KONU'M OLARAK YAZDIM, ÇÜNKÜ ARTIK KONU'M'LAR DAHA POPÜLER. DİL DE BOYLE BİR ŞEYDİR İSTE. ZAMANA AYAK UYDURUR. UYDURMAK ZORLUNADIR. ÖYLE OLUR YANI. NE DİYORDUM, MOSKOVA MOSKOVA SAHANE. MOSKOVA'DA OLMANIN İSE EN İYİ VEYA EN KÜTÜ YANI SU BENÇE, "GECELER ÇOK KISA". ÖZELLİKLE YAZ AYLARINDA. TOPLASAN DÖRT YA DA BEŞ SAAT BİR GECE VAR YA DA YOK. AKŞAM ON GİBİ HAVA KARARIYOR, SABAHIN İKİ BÜÇÜK SAAT GÜNEŞ DOĞUYOR. NE ANLADIM. "MOSKOVA'DA SABAHADIM" DESEN "HAYAN KİME" DERLER. MOSKOVA'DA HERKESE SABAHLIYOR. NASIL SABAHADIĞINI ANLAMIYORSUN BİLE. İKİ LAK LAK EYİORSUN ARKADASLARLA, BİR BAKIYORSUN SABAH OLMUŞ. E BİDEYİM YATAYIM BAKI OYORSUN. NE ANLADIM. "SABAH KADAR SEVİŞTİK", ÇOK BOŞ BİR LAF MOSKOVA'DA. AZ SEVİŞMİŞSİN DEMEK Kİ MOSKOVA'DA, O O DEMEK YANI. SEN MOSKOVA'YA KADAR GEL, AZ SEVİŞ, OLACAK İŞ Mİ. AZ SEVİŞEÇEK İNSAN ZATEN MOSKOVA'YA GELİYOR. HA BEN HİÇ SEVİŞMIYORDUM, BENİN HİÇ BASIM AĞRIYIYOR. BEN SEVİŞMIYORDUM. BİR DE ORUÇ TUTAN DA VARDI BİZDE, O EFSANEDİR İSTE. ON YEDİ, ON SEKİZ SAAT ORUÇ TUTTULAR YEMİN EYİORDUM. İŞTEKİ KALDIĞIMIZ OTELİN YEMEKLERİ DE OLAĞANÜSTÜ KÜTÜYKEN. NE DİYORDUM, MOSKOVA. DEMİŞİM BİLE. HATTA BİRİZ MOSKOVA. GÖRÜŞMEK ÜZERE ÖNÜMÜZEKİ AY DA. UMARIM ÇABUÇAK İYİLEŞİRİM, HEMEN SAHALARA DÖNERİM, BİSKİLETİMLE YİNE HER YERE GİDERİM. HADI İYİ BAK SEN DE KENDİNE MADEM. ÖYLE

Öyküyü tamamla #bavuldergi Etiketle - Paylaş
Ma fya babalarının gazete röportajlarında
projelerini açıkladığı, cezaevine cenaze sokmaya
çalıştığı, birbirlerini öldürmek için randevulaştığı
zamanlardı. Son ma fya dedi k oduların gazete
köşerelerinden takip ediliyor, başında "Ma fya
teklikçilerinin tabutu bayrağa sarılır mı?"
tartışmaları yapılyıyordu.

Yazan: Mirgün Cabasve
tamamlayıp gerisende@gmail.com adresine
gönderebilirsiniz. Seçilen öykü gelecek ay dergimizde
yayınlanacaktır.

**BİLGE
KARASU**

Hakkımda istediklerini
söylesinler çünkü
ben deliliğin zirdeliler
tarafından her gün nasıl
ayaklar altına alındığını
iyi biliyorum.

ERASMUS

• İmtiyaz Sahibi: BİRGİN Basın Yayın Reklam ve Org. San. Tic. Ltd Şti adına Ümit Bektaş
• Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Kemal Can Kayar
• Yayın Kurulu: Önder Abay, Barış İnci, Umur Yiğit
• Editöryat Danışmanı: Onur Behramoğlu
• Editörler: Esra Tannırlı, Duygu Temel, Gizem Çitak, Yeşim Coşkun
• Sokak Ekibi: Can Binali Aydın, Onur Tuncay, Efe Subaşı, Meral Çınar, Selin Kalkan, Merve Bava
• Reklam ve İletişim: reklam@birgajans.com
• Kapak İllüstrasyon: Ethem Onur Bilgiç
• Arka Kapak İllüstrasyon: Onur Yörek
• Grafik Tasarım: Erdal Bektaş
• İletişim: 0(212)2605878 - İletişim@bavuldergi.com - reklam@birgajans.com
• Adres: Çanakkale Mahallesi, Barbaros Bulvarı, Petek Apartmanı, No:73 Kat:3 Beşiktaş
• Baskı: UNİPRINT Basın Sanayi ve Tic. A.Ş.
• Adres: Ömerli Mah. Hadimköy - İstanbul Cad. No:159
• Hadimköy Amavutköy 34555 İstanbul / TÜRKİYE
• Tel: +90 212 798 2840 / Faks: +90 212 798 2063 - www.apa.com.tr
• Genel Dağıtım: DPPİ (0212) 622 2110
• ISSN: 2149-8113 Aylık yaygın süreli yayındır.

f /bavuldergi i /bavuldergi t /bavuldergi

BAVUL

Anlık İleti

Pınar: Matkap kullanabilen bir arkadaş sevabına bir gün bana uğrayabilir mi? Matkapiyla gelirse ona güzel kahve yaparım.

Can Binali: Bavra bugün mezun oldu! Hayatta başarılar dilerim Bavra, büyüdüğün de mezun oldun.

Umur: Ne yapacaksın şimdi Merve?

Merve: Ve beklenen soru Umur'tan geldi. Mezunum ve işsizim. Biri beni işe alsın ya!

Önder: Selin senin keyfin yerinde bu sıralar sanırım. Düşün falan mı var? Evlen de gelip oynayalım.

Selin: Evlenecek olsam niye keyfim bu kadar yerinde olsun?

Onur: Efe'ye söyleyin çocukla teke tek dövüşe gelsin. Kazanan dergiyi alır.

Efe: Dövüş olmaz dövüş. Masa tenisi olur, satranç olur.

Kemal: Korktun mu Efe? Eri Çaçlayan çocuğuydun, hani dilinin altında jilette geziyordun?

Can Binali: Selin sana muhteşem bir sokak haberi buldum. Ancak burada söyleyemem, özeleml yazacağım. Kimseler duymasın.

Gizem: Önder Bey'den haberi olan var mı arkadaşlar?

Önder: Benim yok.

Duygu: Kemal, zor bir durumda kalsak bizim ekip helvamızı yemeğe gelecek.

Yeşim: Onur sen nereye gittin? Size güzelliği getireceğim deyip gittin.

Can Binali: Bu ülkede kadınların saçını küt kestirmesinin iki sebebi var zaten biri Mathilda diğeri de Amelie.

Merve: Bendeniz'den kaynaklı değil miydi ya küt saç?

Duygu: Efe sen niye sabahlamaya başladın yine?

Efe: Gençlik neler yapıyor be Duygu.

Meral: Bir de ben günde en fazla iki saat uyuyabiliyorum diyen tipler var ya, hiç anlayamıyorum. Einstein mısın be kardeşim, Farabi misin?

Gizem: Önder bana Almanca basılmış bir Heidi kitabı getirir misin?

Önder: Burada Fransızca konuşuyoruz matmazell Almanları küçümseyorlar sanırım.

Selin: Dergiciliği bırakıp kafe sektörünü deneyeceğim. Sanırım birkaç ayıflar eder tekrar beni almanız için dergiyi başvururum.

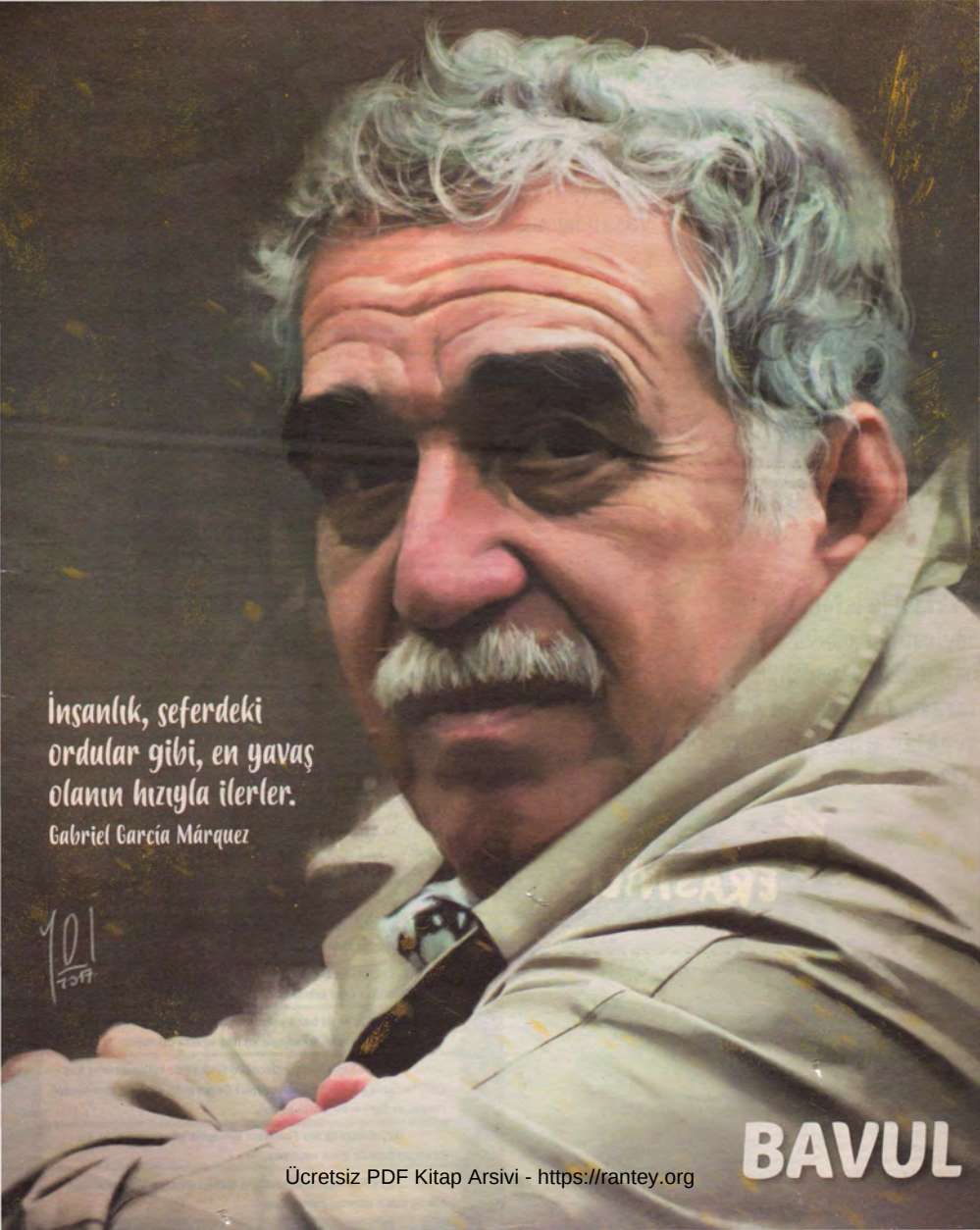
Gizem: Arkadaşlar siz bana yakın oturuyorsunuz bir bebek yapın da sevelim. Tüm bekleli arkadaşlarım hep uzakta oturuyor.

Umur: Bu sene Kaş'a tatile gideceğim öncesinde hızlandırılmış Kaş tatili kursuna gitmem gerekiyor mu? Oraya gidenler hep aynı model oluyor ya bunun bir kursu olmalı.

Kemal: Hayatımda ilk kez Fransızca konuşma kılavuzum oldu. Bu heyecan benim üç gece uyutmaz.

Önder: Saray Fransızcası öğrendiğin zaman umarım bizi arkadaşın olarak kabul edersin Kemal Bey.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

İnsanlık, seferdeki
ordular gibi, en yavaş
olanın hızıyla ilerler.

Gabriel García Márquez

101
1989